

ارگان نشری اداره متعلقات ملی افغانستان

سال پنجم، شماره پانزدهم، ۱۳۹۲

ملی ستندرد ملی

جمهوری اسلامی افغانستان

گام های عملی برای

تطبیق ستندردهای ملی

امسای تضامن اداره اسناد شهر جدید کابل
DCDA

امسای تضامن اداره اسناد شهر جدید کابل و
صدر کنگره افغانستان

جلسه شورای عالی ستندرد

سخن موسس

سال نو مبارک!

در نخستین و هله فرا رسیدن سال ۱۳۹۳ هجری شمسی را از جانب خود و به نمایندگی از کارمندان اداره ملی ستندرد (انسا) به کافه ملت غیور افغان تبریک و تهنیت گفته از بارگاه ایزد متعال سال پر از خوشی و موفقیت برای ایشان آرزو دارم.

برادران و خواهران!

در سال جدید ما شاهد حوادث کلیدی متعددی خواهیم بود که هر چند چالش های بزرگ پنداشته میشود اما میتوان با حفظ وحدت ملی و عزم راستین آنرا به فرصت ها مبدل نمود. انتخابات ماه حمل ریاست جمهوری و شورا های ولایتی، نخستین انتقال مسالمت آمیز سیاسی با روش دموکراتیک در تقریباً یک قرن اخیر، کاهش نقش محاربوی نیروهای بین المللی، چگونگی وضعیت کمک های مالی، و نهایتاً تامین صلح سراسری میتواند آزمونی باشد برای ملت افغان تا با بکار گیری خرد سیاسی و رهبری سالم کشور شان را به سوی شکوفایی رهنمون گردند. پس باید به اثبات رساند که افغان ها همانگونه که در میدان نبرد برای حفظ تمامیت ارضی و حاکمیت ملی همیشه حمامه آفریده اند، در محركه سازندگی نیز سرفراز خواهند بود. بدون شک در جهان امروزی که به دهکده ای مبدل گردیده، هر کشوری نیازمند همکاری با سایر ملل جهان میباشد ولی این نیازمندی نباید در حد ولستگی بوده و خود ارادیت را از مردم ما سلب نماید.

هموطنان عزیز!

اداره ملی ستندرد (انسا) همانگونه که در چند سال اخیر سیر انکشافی سریع را پیموده و دستاوردهای چشمگیری داشته است، در سال جدید نیز برنامه های وسیع را روی دست دارد که انسالله با تطبیق آن میتوان به نتایج ملموس دست یافت. اداره ملی ستندرد (انسا) در ختم سال ۱۳۹۲ با ۳۴۸ ستندرد ملی در ده سکتور (مواد غذایی و محصولات زراعی، مواد دولی و ارایشی، مواد نفتی، مواد ساختمانی، برق و سامان آلات برقی، محیط زیست، کیمیا و پلاستیک، اوزان و مقیاس، ماین پاکی و نساجی)، چهار کود ملی ساختمانی (کود ساختمان، کود مهندسی، کود انکشاف شهری، کود شاهراه و سرک و ستندرد دیزاین پل)، ایجاد نمایندگی ها در شش ولایت، کنترول کیفیت مواد نفتی در بنادر عمده کشور، تدارک تجهیزات لابراتواری در بخش های مواد نفتی، مواد ساختمانی، برق، و اوزان و مقیاس، توسعه روابط با سازمان های بین المللی و منطقه ای ستندرد و هکذا سازمان های ستندرد کشور های دوست، تثبیت صد ها نورم مصرفی و تدویر ورکتاب ها و برنامه های آموزشی و آگاهی دهی توانسته است اساس مستحکمی را برای طرح و تطبیق برنامه های آینده به جا گذارد.

ما امیدواریم سال جدید، سال گذار از مرحله تدوین (تیوری) به تطبیق (عملی) ستندرد در کشور بوده و تمره زحمات چندین ساله کارمندان اداره ملی ستندرد بیشتر از پیش برای هموطنان ما آشکار و قابل لمس گردد.

یکبار دیگر، سال ۱۳۹۳ را مملو از خوشی ها برای شما خواهانم.
پویلزی پوبل

رئیس عمومی اداره ملی ستندرد (انسا)

سرمقاله

سال نو با برنامه های نو!

فرا رسیدن سال نو را گرامی میداریم و آرزومندیم که ایزد منان سال ۱۳۹۳ را سال تحقق آرمان های والای مردم افغانستان برای دستیابی به صلح، ثبات و یشرفت اقتصادی و اجتماعی گرداند.

اداره ملی ستندرد (انسا) نیز با آمادگی های لازم به پیشواز سال نو میروود و برنامه های جدیدی را روی دست دارد که بدون شک میتواند نقش موثری در گردش چرخ های اقتصادی در کشور داشته باشد. در شرایطی که کشور ما به یک مارکت مصرفی تولیدات خارجی به ویژه کشور های همسایه مبدل گردیده و از جانب دیگر ظرفیت های نظارتی در حکومت به منظور حصول اطمینان از مصونیت و کیفیت امتعه تجاری در حد لازمه انکشاف نیافته است، بیلانس منفی خیلی نگران کننده تجارت با ۹۷ فیصد واردات در مقابل ۳ فیصد صادرات، عدم دستیابی متدام به بازار های مطلوبه برای تولیدات افغانی و حتی ناتوانی در کسب اعتماد مشتریان داخلی مستلزم پرداختن به ستندرد سازی و بهبود کیفیت منحیت یک اولویت ملی میباشد. در جو تجاری کنونی که تجارت فرامرزی توسعه قابل ملاحظه کسب نموده تها از طریق ارتقای ظرفیت های رقابتی و رعایت ستندرد های بین المللی به منظور پاسخگویی به نیازمندی های مارکت مورد هدف و تقویه هسته های تولیدی برای معرفی بدیل های مناسب برای واردات میتوان نظام تجاری موثری را پایه گذاری نمود. لازم است تا برنامه های کوتاه مدت، مقطع بی و سمبلیک کنار گذاشته شده و تمرکز بیشتر روی برنامه های دراز مدت و بنیادی صورت گیرد.

اداره ملی ستندرد (انسا) در این راستا برنامه های عملی طرح نموده و مقدمات تطبیق آنرا نیز فراهم گردانیده است. این برنامه ها در مطابقت با پلان ستراتیژیک پنج ساله برای انکشاف زیربنای ملی کیفیت تدوین گردیده و فعالیت های عملی را در عرصه های ارزیابی مطابقت (تفییش، آزمایش لابرatory و تصدیق نامه های کیفی)، تطبیق ستندرد های ملی و کود های ملی ساختمانی، انکشاف ستندرد های جدید در سکتور های دارای اولویت و راهیابی به ثبات مالی اداره در بر میگیرد. در سال جدید، اداره ملی ستندرد با انکشاف و معرفی علامت ستندرد افغانستان و ایجاد واحد تصدیق نامه های کیفی گام عملی را در شناسایی تولیدات افغانی با علامت مشخصه آن در بازار های منطقه و جهان برخواهد داشت. این امر باعث خواهد شد تا برای محصولات افغانی در بازار های داخلی اعتماد سازی صورت گرفته و مستهلكین داخلی از مصونیت و کیفیت تولیدات کشور شان مطمین گردند. مزید بر آن صدور تصدیق نامه های کیفی با اعتبار و قابل پذیرش میتواند در گشايش بازار های جدید برای صادرات و حفظ و توسعه بازار های موجود خیلی اثر گذار باشد. در همین سلسله اداره ملی ستندرد مصمم است تا در سال جدید کنترول کیفیت مواد ساختمانی را در بنادر عمده کشور آغاز نماید که مطمیناً در جلوگیری از تورید مواد ساختمانی بی کیفیت چون سمنت، سیخ گول و قیر نقش قاطع خواهد داشت و در رفع نگرانی های موجود از کیفیت یابین مواد ساختمانی و خطرات احتمالی استفاده از آن در ساختمان ها، سرک ها و بیل ها کمک کننده خواهد بود. در این راستا هماهنگی و همکاری سکتور خصوصی به منظور رعایت ستندرد های ملی جایگاه ویژه داشته و میتواند استفاده از ابزار های سختگیرانه چون استرداد امتعه وارداتی و وضع جرمیه های سنگین را به حداقل کاهش دهد. هکذا اداره ملی ستندرد برنامه های عملی را برای تدارک تجهیزات لابرatory در بخش های مختلفه روی دست دارد که میتواند مکمل فعالیت های این اداره در عرصه تفییش واردات و صدور تصدیق نامه های کیفی باشد. افتتاح و بهره برداری از تعمیرات جدید اداری و کامپلکس لابرatory نیز زمینه را برای فعالیت موثر اداره میسر خواهد ساخت. در نهایت ارایه یک برنامه عملیاتی جامع برای تفوق اداره ملی ستندرد به خود کفایی مالی میتواند متضمن تداوم فعالیت های اداره ملی ستندرد باشد.

در نهایت کلام، اداره ملی ستندرد (انسا) سال جدید ۱۳۹۳ را با راهکار های مشخص آغاز مینماید که میتواند در موثریت برنامه های اقتصادی کلان حکومت برای تامین رفاه اقتصادی و اجتماعی مردم عزیز ما اثر گذار باشد.

گزارش جلسه شورای عالی ستندرد

بیست هزار آزمایش لبراتواری، و مصرف ۷۲۶۹ فیصد بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۲.

هکذا اداره ملی ستندرد تفاهمنامه های همکاری را جهت تطبیق ستندرد های ملی با وزارت انرژی و آب و

د افغانستان بریننا شرکت به امضا رسانیده است.

ریس عمومی اداره ملی ستندرد ایجاد نهاد صدور تصدیقنامه های کیفی برای محصولات تولیدی و صادراتی کشور را از برنامه های عمده اداره ملی ستندرد بر شمردند.

در ادامه جلسه معاون تحقیکی اداره ملی ستندرد مسوده نهایی ۱۰۱ ستندرد ملی را به جلسه ارایه نمودند. معاون دوم ریاست جلسه معاون دوم ریاست جمهوری پیرامون نقش

جلسه شورای عالی ستندرد به تاریخ ۱۲/۱۲/۱۳۹۲ تحت ریاست جلالتماب محترم استاد محمد کریم خلیلی معاون دوم ریاست جمهوری و ریس آن شورا در قصر صدارت عظمی دایر گردید.

در آغاز جلسه معاون دوم ریاست جمهوری پیرامون نقش ستندرد در رشد اقتصادی و تجارتی در کشور مختصراً صحبت نموده و ادارات مربوطه را متوجه مسؤولیت های خطیر شان در این راستا نمودند.

متغیراً پویلزی پویل ریس عمومی اداره ملی ستندرد گزارش مختصراً اجرات اداره را از جلسه قبلی تا کنون ارایه داشته و مهمترین دستاوردها را چنین بر شمردند:

تهریه ۱۲۸ مسوده نهایی ستندرد های ملی، ایجاد کمیته تحقیکی مواد کیمیاوی و پلاستیک، ترجمه کود های ملی ساختمانی به زبان های دری و پشتو که کار آن تقریباً ۵۰ مشکلاتی را متذکر گردیدند که اخیراً در سکتور مواد نفتی از جانب شماری از تورید کنندگان و ادارات مختلفه مطرح گردیده است و خواستار معلومات پیرامون اجرات اداره ملی ستندرد در این راستا گردیدند.

لابراتوار های آزمایش مواد نفتی در شش بندر عمده از جانب کمپنی بین المللی جیوکیم، تدارک تجهیزات لابراتواری آزمایش مواد نفتی و چهار سیت لابراتوار مواد ساختمانی که در آینده تزدیک کنترول کیفیت مواد ساختمانی در بنادر به وسیله آن صورت خواهد گرفت، تجهیزات لابراتوار برق و متروولوزی (اوزان و مقیاس)، اشتراك در اجلاس های عمومی سازمان های بین المللی و منطقوی ستندرد، تثبیت ۱۶۱ نورم مصرفی، انجام حدود

خواستار توسعه فعالیت کمپنی بین المللی برای احداث لابراتوار آزمایش مواد نفتی به ولایت فراه گردیدند.

جلسه با تأکید بر موثریت اقدامات اداره ملی ستندرد فیصله نمود که به کمپنی بین المللی هدایت داده شود تا نمایندگی خویش را در ولایت فراه نیز افتتاح نماید.

در ادامه، تمامی ۱۰۱ ستندرد ملی را که شامل ۵۸ ستندرد در بخش مواد نفتی، ۱۵ ستندرد در بخش نساجی و چرم، ۱۴ ستندرد در بخش مواد غذایی، ۳ ستندرد در بخش مواد ساختمانی، ۳ ستندرد در بخش محیط زیست، ۴ ستندرد در بخش دوایی و آرایشی، ۲ ستندرد در بخش متراولوژی (ازان و مقیاس)، یک ستندرد در بخش پلاستیک و کیمیاولی و یک ستندرد در بخش برق و الکتروتکنیک بوده. از جانب سورای عالی ستندرد منظور گردید. شایان ذکر است که با منظوری ستندرد های مذکوره تعداد مجموعی ستندرد های ملی منظور شده به ۳۴۸ ستندرد ملی میرسد.

متعاقباً طرح لایحه نظارت از کیفیت محصولات تصفیه خانه ها توسط معاون تکنیکی اداره ملی ستندرد به جلسه ارایه گردید. لایحه مذکوره به هدف تنظیم امور مربوط به کنترول کیفیت محصولات تولیدی تصفیه خانه های مواد نفتی و جلوگیری از عرضه مواد نفتی غیر تصفیه شده و پروسس ناشده به بازار طرح گردیده است. در طرح مذکوره مکلفیت های تصفیه خانه ها در رابطه به تورید مواد خام و نیمه خام، نمونه گیری و آزمایش محصولات تولیدی تصفیه خانه ها، و تذخیر و مصرف بقایای پروسه تصفیه پیش بینی گردیده است. طرح مذکوره بعد از بحث مفصل از جانب سورای عالی ستندرد منظور گردید.

در ادامه جلسه لایحه فعالیت لابراتوار سیار آزمایش مواد نفتی نیز توسط معاون تکنیکی اداره ملی ستندرد به جلسه ارایه گردید. هدف از لایحه مذکوره تنظیم فعالیت لابراتوار

در پاسخ، محترم ریس عمومی اداره ملی ستندرد مفصلأ در مورد فعالیت اداره ملی ستندرد در زمینه کنترول کیفیت مواد نفتی صحبت نموده از دستاوردهای این اداره با آغاز فعالیت در بندر حیرتان (اواخر ۱۳۸۷) و بندر آقینه (سال ۱۳۸۸) منجمله تثبیت و رد میلیون ها لیتر تیل بی کیفیت و هکذا دستاوردهای اداره در پنج ماه اخیر بعد از آغاز فعالیت کمپنی بین المللی که به اساس مصوبه شورای محترم وزیران استخدام گردیده است در بنادر اسلام قلعه، تورغندي و نیمروز که تثبیت و رد حدود سه صد تانکر تیل را در پی داشت، یاد آوری نمودند.

مزید بر آن ایشان نامه های اتشه تجاری افغانستان مقیم ایران را که در سال ۲۰۱۰ از ورود تیل های بی کیفیت از مسیر ایران مذکور گردیده بودند و نامه بعدی حدود یکماه قبل از موثریت اجرای اداره ملی ستندرد و قطع ورود تیل بی کیفیت از بندر اسلام قلعه را حاکی بود، به معاون دوم ریاست جمهوری تقدیم داشتند.

همچنان معاون تکنیکی اداره ملی ستندرد در مورد علل شکایات موجود که عمدها ناشی از دست دادن منافع شخصی و غیر مشروع شماری از افراد میباشد، به جلسه معلومات دادند.

در ادامه جلسه خان جان کوزی معاون اتاق تجارت و صنایع نیز صحبت های مسؤولین اداره ملی ستندرد را تایید نموده و خواهان اعطای صلاحیت های بیشتر به اداره ملی ستندرد و منسجم ساختن تمامی امور مربوط به کنترول کیفیت را در اداره ملی ستندرد گردیدند.

مزید بر آن با در نظرداشت افزایش تورید تیل از ولایت فراه و نگرانی ها از بایت کیفیت تیل های مذکوره اداره ملی ستندرد اخیراً هیئت را به آن ولایت اعزام داشتند که مقام محترم ولایت در مشورت با ادارات دیربخت طی نامه رسمی

نمایندگی خوبش را در ولایت فراه ایجاد و با احداث لابراتوار مجهز در تثبیت کیفیت مواد نفتی وارداتی از آن ولایت تحت نظارت اداره ملی استندرد فعالیت نماید.

۴. لایحه فعالیت لابراتوار سیار آزمایش مواد نفتی منظور گردید.

همچنان به تعداد ۱۰۱ استندرد های ملی منظور شد که قرار ذیل اند:

- به تعداد (۵۶) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی مواد نفتی
- به تعداد (۱۵) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی نساجی
- به تعداد (۱۴) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی غذایی
- به تعداد (۴) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی مواد دوایی و آرایشی
- به تعداد (۳) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی محیط زیست
- به تعداد (۳) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی ساختمانی
- به تعداد (۲) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی متالوژی
- به تعداد (یک) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی برق
- به تعداد (یک) استندرد کمیته تکنیکی تدوین استندرد های ملی پلاستیک و کیمیاولی

سیار آزمایش مواد نفتی میباشد که قرار است به هدف کنترول کیفیت مواد نفتی در تانک های تیل و مراکز فروش عمده و پرچون تیل در شهر کابل مورد استفاده قرار گیرد. در لایحه مذکوره شرایط تدقیق تانک های تیل و اجرای در قبال تخلفات پیش بینی گردیده است. شورای عالی استندرد ندارک و فعالیت لابراتوار سیار را یک قدم ارزنده در راستای بهبود کیفیت مواد نفتی قابل عرضه در مارکیت داشته و بعد از بحث همه جانبی لایحه مذکوره را در پرنسیپ منظور نموده و از اعضای شورای عالی استندرد خواستند تا اگر ملاحظات بیشتری در مورد داشته باشند در مدت یک هفته با اداره ملی استندرد شریک سازند. هکذا جلسه فیصله نمود تا وزارت امور داخله و اداره لوی خارتوالی باید بیشتر نقش همکاری را داشته و در امور تکنیکی باید مداخله داشته باشند.

هکذا طرح لایحه فعالیت لابراتواری مواد ساختمانی توسط معاون تکنیکی اداره ملی استندرد به جلسه مطرح گردید. لایحه مذکوره چگونگی فعالیت لابراتوار های آزمایش مواد ساختمانی را که قرار است در آینده تزدیک در بنادر عمده افغانستان فعال گردد، تنظیم نموده و هکذا قیمت آزمایشات را تثبیت مینماید. شورای عالی استندرد با غور روی طرح مذکوره فیصله نمود تا اعضای شورا طرح مذکوره را دقیقاً مطالعه نموده و در جلسه بعدی مورد بحث قرار گیرد.

در اخیر فیصله های آتی مورد تایید قرار گرفت:

۱. به تعداد یکصد و یک استندرد ملی منظور گردید.
۲. لایحه نظارت بر کیفیت محصولات تصفیه خانه های نفت منظور گردید.
۳. به کمپنی بین المللی جیوکیم و خلیفه سپرده شود تا

امضا تفاهمنامه همکاری میان

اداره ملی سندر (انسا) و اداره اکشاف شهر جدید کابل

این پروژه ابراز داشتند. ایشان همچنان از همکاری های متداوم اداره ملی سندر پیرامون اکشاف معیاری شهر جدید کابل اطمینان داشند. همچنان وی ضمن آنکه در تعطیق برنامه های اکشاف معیاری شهر جدید کابل وعده همکاری داد گفت نورم ها و سندردهای ملی و بین اسلامی که در ساختمان یک شهر جدید صورت میگیرد با شرایط اقلیمی، جغرافیایی و محیطی تعطیق و عملی خواهد شد.

برمبای این تفاهمنامه اداره ملی سندر تمامی کودها و سندردهای ملی ساختمانی، شهر سازی، مهندسی، ساهراه ها، سرک ها و پل ها را بدسترس اداره اکشاف شهر جدید کابل قرار داده تا این اداره از تعطیق کود ها و سندردهای متذکره توسعه دهنده گان سکتور خصوصی، دونرها، قواردادی ها و غیره در راستای اکشاف شهر جدید کابل نظارت خواهد نمود. دریخش هایی که هنوز کودها و سندردهای ملی وجود ندارد، اداره اکشاف شهر جدید کابل در هماهنگی با اداره ملی سندر از کود ها و سندردهای ساختمانی بین المللی استفاده خواهد نمود.

تعهد هردو اداره براین می باشد که هیچ بخش شهر بدون معیار های ملی و بین المللی اکشاف نخواهد یافت. تفاهمنامه را از جانب اداره ملی سندر پوبلزی پوبل ریس عمومی اداره ملی سندر و از طرف بورد مستقل اکشاف شهر جدید کابل دیلوم انجینیر غلام سخی حسن زاده ریس اجرایی اداره اکشاف شهر جدید کابل به امضاء رسائیدند.

تفاهمنامه همکاری در مقاطع مشترک وظیفوی میان اداره ملی سندر (انسا) و اداره اکشاف شهر جدید کابل به تاریخ ۲۰ دلو ۱۳۹۲ یا حضور داشت نماینده گان ادارات ذیربط و رسانه ها به امضا رسید.

در آغاز محفل دیلوم انجینیر غلام سخی حسن زاده ریس اجرایی اداره اکشاف شهر جدید کابل پیرامون پیشرفت پروژه شهر جدید کابل آمادگی جهت تهداب گذاری شهر و قردادهای منعقد به حجم بیشتر ۵۶ میلیار دالر میان اداره و توسعه دهنده گان سکتور خصوصی توپیخات ارایه نموده و از آغاز کار عملی شهر جدید کابل در اینده نزدیک خبر دادند. ایشان همچنان افزوند که شهر جدید کابل نخستین شهر معیاری در افغانستان بوده که به اساس نورم ها و سندردهای منظور شده ملی و بین المللی پلانگذاری و تعطیق خواهد گردید.

وی همچنان افزود که امور ترتیب و تعطیق تمامی کودها و سندردهای معیاری ساختمانی و زیربنای ملی و بین المللی را در راستای تعطیق ماستر پلان شهر جدید کابل تاکنون در هماهنگی نزدیک با اداره ملی سندر به پیش برد و این روند ادامه خواهد داشت.

در ضمن وی پیرامون تفاهمنامه همکاری افزود: این تفاهمنامه وظایف، مسؤولیت ها و صلاحیت های کاری را در مقاطع مشترک وظیفوی بین نهاد های دولتی در راستای تعطیق ماستر پلان شهر جدید کابل مشخص مینماید. به عفته ایشان: هدف اساسی امضا این تفاهمنامه جلوگیری از تکرار فعالیت ها، بوجود آمدن خلاها در مقاطع مشترک و تداخل وظیفوی در مراحل ماستر پلان شهر جدید کابل میباشد.

سپس پوبلزی پوبل ریس عمومی اداره ملی سندر ضمن اظهار خرسندي از آغاز تعطیق ماستر پلان شهر جدید کابل این شهر را نخستین شهر معیاری در تاریخ افغانستان دانسته و هماهنگ نمودن مسؤولیت ها و صلاحیت ها در مقاطع مشترک وظیفوی برای پلانگذاری، اکشاف، پهنه برداری و عرضه خدمات در شهر جدید کابل را با در نظر داشت اهداف استراتئیجیک ماستر پلان شهر جدید یک گام ثابت و ارزنده خوانده و حمایت همه جانبیه شان را از

امضا تفاهم نامه میان اداره ملی استاندارد (انسا) و اتحادیه مولذین و صادر کنندگان قالین به هدف تطبیق استانداردهای ملی در صنعت قالین

جهانی به قیمت های مناسب عرضه نمایند. این امر باعث میگردد تا مولذین نفع بیشتر بدست آورده و محصولات تولیدی خویش را با اطمینان بدسترس مستهلكین قرار دهند.

خوشبختانه اداره ملی استاندارد در چند سال اخیر دستاوردهای چشمگیری داشته و روند استاندارد سازی را به سرعت در کشور توسعه بخشیده است. امروز ما دارای صدها استاندارد ملی در سکتور های مختلف هستیم که ما را قادر میسازد بر استانداردهای واحد در کشور اتکا نموده و بدین ترتیب زمینه ساز رقابت موثر تولیدات داخلی در بازار های جهانی گردیم.

امضا تفاهم نامه همکاری میان اداره ملی استاندارد و اتحادیه صادر کنندگان قالین را گام خیلی مهم دیگری در راستای تطبیق استانداردهای ملی در صنعت قالین، بهبود کیفیت تولیدات و صادرات قالین در کشور دانستند. موصوف اضافه نمودند که نسبت عدم موجودیت استانداردهای ملی درین عرصه صادرات قالین به خارج کشور و بازار های جهانی به چالش های بزرگی مواجه بود که با تدوین کیفیت محصولات قالین و نهایتاً ارتقای ظرفیت سکتور تولیدی داخلی در عرصه محصولات و قالین در کشور استانداردهای ملی درین عرصه اکنون قالین بالغان کشور میتوانند قالین های استاندارد را تولید نموده و آنرا به بازار های دانست.

فعالیت های ستندرد سازی به دیده قدر نگریسته و موفقیت های مزید ایشان را از بارگاه ایزد متعال استدعا داریم. با استفاده از ستندرد های ملی در تمامی پروسه های تو لیدی خویش به اداره ملی ستندرد وعده میسپاریم و تلاش میورزیم در تمامی فعالیت های که مرتبط به ما باشد، با ایشان همکار تزدیک باشیم.

این موافقتنامه برای ما زمینه های بیشتر استفاده از ستندرد های ملی و افزایش موثریت همکاری و ارتباطات کاری را میان اداره ملی ستندرد و اتحادیه مولدین و صادر کنندگان قالین در صنعت قالین مساعد خواهد ساخت. تشریک مساعی در زمینه بکار گیری ستندرد های ملی و مقررات تехنیکی راجهت کاهش ضایعات ناشی از عدم رعایت ستندرد ها و دستیابی به کیفیت مصنوعیت و موثریت در محصولات و خدمات صنعت قالین باقی و جلب اعتماد

مستهلكین موثر داشت.

تو افقنامه را از جانب اداره ملی ستندرد (اسما) محترم پولزی پوپل رئیس عمومی اداره ملی ستندرد (اسما) و از جانب اتحادیه مولدین و صادر کنندگان قالین محترم عصمت الله رئیس اتحادیه مولدین و صادر کنندگان قالین

امضا نمودند.

بر حسب تفاهم نامه متذکره میان اداره ملی ستندرد (اسما) و اتحادیه صادر کنندگان قالین، اداره ملی ستندرد (اسما) معهد به فراهم آوری تسهیلات لازمه برای کار کمیته تехنیکی تدوین ستندرد های در صنعت قالین، تدویر ورکشاپ های آموزشی و مساعی برای عرضه خدمات مربوطه چون آزمایشات لبراتواری، تصدیقnamه های کیفی و عیار سازی بر طبق روش های یذریفته شده بین المللی گردیده است. هکذا اتحادیه صادر کنندگان قالین معهد گردیده تا در

کمیته تехنیکی تدوین ستندرد ها در صنعت قالین سهم فعال داشته، حين طرح مشخصات تехنیکی به ستندرد های ملی استناد نماید.

سپس محترم عصمت الله رئیس اتحادیه مولدین و صادر کنندگان قالین ضمن اظهار خرسندی از فعالیت های اداره ملی ستندرد گفتند: ما منحیث استفاده کننده های ستندرد در کشور، تلاش های اداره ملی ستندرد را در راستای توسعه

به ادامه بحث زیربنای کیفیت

دستگاه تطبیقی (حکومت)

ترتیب کننده: پوهنیار دوکور مجتب الرحمن خطیر

دستگاه تطبیقی آخرین عنصر در ساختار زیربنای ملی کیفیت میباشد که مجدداً در شکل ذیل نشان داده شده است.

آن به عهده نهادهای ارزیابی مطابقت (صادر کنندگان تصدیق‌نامه و اعتبار نامه) میباشد.

به همین دلیل در گذشته یک تصنیفی وجود داشت که سنتردردها را به سنتردهای اختیاری و اجباری تقسیم مینمود. هرچند این تصنیف در حال حاضر کمتر مورد علاقه نهادهای بین‌المللی سنتردرد و تجارت چون سازمان تجارت جهانی قرار دارد و اکثرآ تاکید دارند که واژه "سنتردرد" میان اختیاری بودن رعایت آن بوده و آنچه که تطبیق با آن اجباری است میباید مشمول مقررات تخفیکی گردد تا زمینه‌های قانونی برای مداخله حکومت‌ها در امر نظارت از آن وجود داشته باشد. بدینترتیپ در روش‌های جدید مستلزم آنست که در مرحله نخست هر سنتردرد که معرفی میگردد باید بر مبنای تعریف عمومی اختیاری بوده و در قدم بعدی هرگاه سنتردرد متذکره یا بخش‌هایی از آن ارتباط میگیرد به مصوبیت مستهلكین، حفاظت محیط زیست، اقتصاد و یا امنیت ملی، میتوان با طرح مقررات تخفیکی یک سنتردرد یا بخشی از آن را با تعین مهلت معین و تشخیص نهاد حکومتی نظارت کننده از آن اجباری ساخت.

یک نگاه ژرف به تاریخچه سنتردرد سازی در جهان نشان میدهد که تعداد مقررات تخفیکی (سنتردردهای اجباری) مستقیماً ارتباط میگیرد به رقابتی بودن بازار؛ یعنی به هر ییمانه که بازار بیشتر رقابتی گردد و مستهلك آگاهی کامل از جوانب کیفیتی و مصوبیتی محصول داشته باشد، به همان ییمانه تعداد سنتردردهای اجباری کمتر خواهد بود. از جانب دیگر ترویج فرهنگ داد خواهی و هکذا رسیدگی به شکایات مستهلكین از جانب نهاد

آنچه در بحث‌های قبلی پیرامون سنتردرد سازی، ارزیابی مطابقت، اعتبار دهنی و عیار سازی (امتروولوژی) شرح دادیم بیشتر بر محوریت تطبیق اختیاری سنتردردها به هدف کسب گرفت رقابتی و جلب مشتریان متمرکز میگردید تا بتوان به کیفیت لازمه دست یافت و پاسخگویی خواست‌ها و نیازهای مستهلكین بود. اما تگرانی جدی تر از کیفیت همانا مصوبیت محصولات میباشد که مستقیماً میتواند صحت و سلامت مستهلكین، اقتصاد ملی یا محیط زیست را آسیب رساند. بدون شک حکومت‌ها که مسؤولیت تأمین مصوبیت فزیکی و روانی مردم را در جامعه عهده دارند، میباید نظارت جدی از آنچه داشته باشند که به بازارها عرضه میگردد. درست همین جاست که خط فاصل میان سنتردردهای اختیاری و اجباری به میان میابد یعنی رعایت مواردی که مرتبط میباشد به مصوبیت (صحت و سلامت، محیط زیست، اقتصاد عامه) اجباری بوده و دستگاه حکومتی مسؤولیت نظارت از تطبیق آن را دارد، و آنچه بر میگردد به کیفیت به منظور تفوق در مارکیت، اختیاری بوده و نظارت از

که نیازمندی های متفاوت داشته و دارای وضعیت اقتصادی متفاوت میباشد، اصل اساسی برای ترویج رقابت در مارکیت پنداشته میشود. از همین رو کم دوام بودن بعضی محصولاتی که با قیمت پایین به بازار عرضه میگردد نمیتواند دلیل بسی کیفیت بودن آن محصول باشد.

اداره ملی سند (السا) نیز در راستای کاری خویش نظارت از تطبیق مقررات تحقیکی (ستندرد های اجباری) را در سکتور مواد نفتی قبل از آغاز نموده و عملانه تفتشی واردات و آزمایشات لابراتوار مواد نفتی را در بنادر عمده کشور انجام میدهد. قرار است به آینده نزدیک، تفتشی واردات و آزمایشات لابراتواری مواد ساختمانی نیز در بنادر عمده کشور آغاز گردد. اداره ملی سند بر حسب برنامه کاری مشخص این فعالیت را به سایر سکتورها نیز توسعه خواهد داد.

آنچه در این میان میتواند بر مؤثثیت روند نظارت از رعایت مقررات تحقیکی (ستندرد های اجباری) بیافزاید همانا سهمگیری مردم منحیث مستهلكین و متضررین اصلی مصرف محصولات

بی کیفیت میباشد. مردم باید قادر به تشخیص توازن میان کیفیت و قیمت گردند و هکذا در صورت متضطر شدن از محصولات بی کیفیت آنرا به نهاد های ذیربیط گزارش دهند.

در اینجا بحث مختصر عناصر مشکله زیربنای ملی کیفیت به اتمام رسیده و در شماره های آینده به چگونگی روابط میان زیربنای ملی کیفیت در یک کشور و زیربنای کیفیت جهانی پرداخته خواهد شد. (ختم)

های ذیربیط میتواند به گونه غیر مستقیم تولید کنندگان، تورید کنندگان و عرضه کنندگان را وادار به رعایت التزامات مصونیتی در محصولات نماید. چنانچه امروز در کشور های پیشرفته قولین و مقررات بیشتر چارچوب های کلی را وضع نموده و خطوط قرمزی را برای حفظ مصونیت مستهلكین ترسیم مینماید، اما در کشور های عقب مانده و رو به اکشاف که سطح آگاهی مستهلكین پایین بوده و سیستم های موثر برای دادخواهی و رسیدگی به شکایات مستهلكین وجود ندارد، بیشترین اتكا به اجباری سازی سند ها و نظارت از آن توسط نهاد های حکومتی صورت میگیرد.

هر چند اداره ملی سند در باور دارد که رقابت در بازار میتواند مؤثثیت بیشتر داشته باشد، اما با توجه به سطح پایین دانش و آگاهی مستهلكین در کشور و نبود سیستم های مطمئن برای پرداختن به شکایات مستهلكین، قانون سند ملی اجباری سازی سند های ملی را با تعین مهلت حداقل سه ماه پیش بینی نموده است. البته اجباری سازی سند ها باید با طرح مقررات تحقیکی در هماهنگی با نهاد نظارت کننده، تایید مقررات تحقیکی در شورای عالی سند و نهایتاً تصویب آن در شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان صورت گیرد. نظارت از تطبیق مقررات تحقیکی (ستندرد های اجباری) وظیفه یک نهاد حکومتی خاص نبوده بلکه ادارات مختلفه در راستای کاری خویش مسولیت نظارت از تطبیق مقررات تحقیکی را عهده دار میباشند. به گونه مثال، وزارت محترم صحت عامه مسول نظارت از مصونیت مواد دوایی و آرایشی، مواد غذایی و تجهیزات طی بوده، وزارت زراعت، آبیاری و مالداری مسول نظارت از محصولات زراعی و مالداری، و شمار دیگری از نهاد ها در سطوح مختلف مسولیت نظارت از مقررات تحقیکی را دارا میباشند مانند محیط زیست، مواد کیمیاگری، وسایط نقلیه و غیره.

بنابراین لازم است تا مستهلكین ما بدانند که نهاد های حکومتی فقط میتوانند از ویژگی های مصونیتی محصولات نظارت نمایند نه از کیفیت محصولات، زیرا عرضه محصولات با درجه های مختلف کیفیت به منظور پاسخگویی به کنگوری های مختلف مشتریان

از سوی ازدواج

آن پوشیده از خار و گیاه خود رو، یک لوحه کوچک و خیلی رنگ رفته، یک گاراژ ویرانه در یک کنج خوییلی، یک میز نیم دایره ای سکرتریت که حداقل چهار نفر از آن استفاده میکرد، یک موتو نیمه بس کمک شده از جانب دفتر پروژه که کارمندان را فقط تا مرکز شهر میرساند، تنها برق ملی موجود در اداره بر یک پایه چوبی T شکل میخ شده و ... اصلاً باور کسی نمیشد که اینجا یک اداره دولتی باشد!

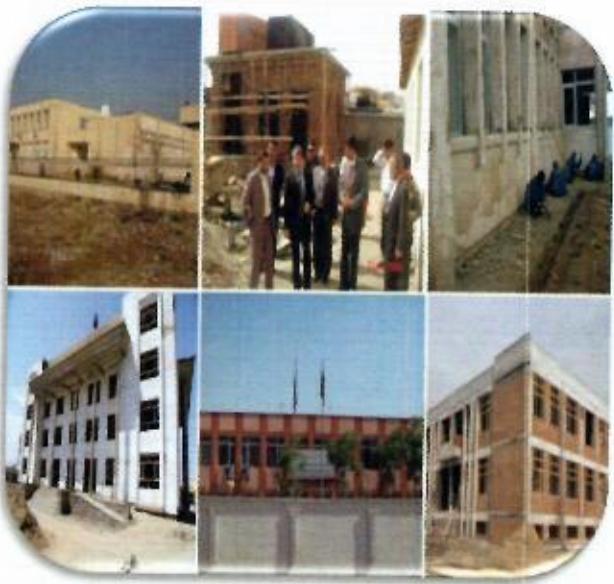
اما آنچه را در این میان خیلی جالب یافتم یک تیم کوچک حدود ۱۲ نفر بود که هر چند در طی چند سال از عدم پیشرفت کارهای اداره خیلی مایوس بودند ولی تعهد بی نظیر برای ساختن یک نهاد کلیدی در حکومت افغانستان داشتند. با وجود آنکه وظایف هر یک مشخص بود، اما همکاری بسیار تزدیک میان آنها وجود داشت تا حدی که بدون آوردن کوچکترین خمی به ایرو وظیفه پوسته رسان و کارگر را هم حاضر بودند انجام دهند. این تیم در حقیقت تمامی سرمایه این اداره بود که با رهبری محترم پول پیپل رئیس عمومی جدید اداره مستقل ملی ستندرد تحرک زی پول پل رئیس اضافی بود که در آنها مبتلور گشته بود که اثربری تازه دریافت نمودند و امیدی در آنها متبلور گشته بود که گویا رهبری مصمم به توسعه فعالیت های عملی این اداره میباشد. این تیم هم ساختار اداری بود هم ساختار تحقیکی؛ از ترتیب بودجه، تا طرح تشکیل، تهیه مسوده ستندرد، تدارکات،

حدود شش سال از فعالیت عملی اداره مستقل ملی ستندرد (انسا) میگذرد. اداره ای که از نقطه صفری آغاز و به سرعت مسیر انکشافی خویش را طی نمود. امربیت مطبوعات خواسته تا در اینجا خاطرات همکارانی را که در نخستین روزها با این اداره بودند، گردآوری نموده و به رشتہ تحریر بکشد.

پوهنیار دکتور مجتبی الرحمن خطیر معاون تحقیکی اداره ملی ستندرد (انسا) از روزهای نخستین کار خویش در اداره ملی ستندرد چنین میگوید: "به تاریخ اول جدی ۱۲۸۵ یعنی فقط چهار ماه بعد از اینکه شورای وزیران فیصله نمود تا اداره ملی ستندرد منحیت یک اداره مستقل ایجاد گردد، بحیث مسؤول اداری از طریق یکی از پروژه های بانک جهانی به این اداره پیوستم. درست به خاطر دارم که در روز نخست وظیفه وقتی خواستم جای میز کار خود را تغیر دهم، تنها کارگر اداره از چکش و میخ استفاده نمود زیرا میز خیلی فرسوده بود و متساقنه حتی یک چوکی اضافی برای بازدید کنندگان در دفتر خود نداشتند. تعمیر سوخته و ریخته که در عوض کلکین ها از پلاستیک استفاده میشد، دهیز ها و اتاق ها اینجا و آنجا فرو رفته، یک سالون سراسر سوخته و بدون کلکین که از دهیز آن برای توقف یگانه موتو اداره استفاده میشد، ساحه اداره و بیرون

اداره از کابل به بنادر توسعه یافت، قانون ستندرد ملی نافذ گردید، شورای عالی ستندرد تحت ریاست جلالتمام معاون دوم ریاست جمهوری اسلامی افغانستان منحیت عالی ترین مرجع تصمیم گیری در امور ستندرد سازی ایجاد گردید، روابط اداره ملی ستندرد با سازمان های منطقی و بین المللی توسعه یافت و...

آنچه را امروز منحیت یک اداره ملی ستندرد با ظرفیت های عالی برای ایجاد و انکشاف زیربنای ملی کیفیت در کشور داریم در حقیقت محصول خدمات همین تیم و رهبری موثر جناب پوپل صاحب میباشد. اینجاتب تیز در این مسیر از مسول اداره به معاونیت اداری و از آنجا به معاونیت تخصصی ارتقا نمودم."

محترمه تفیسه ستانکری و محترمه نیله مهمند آمرین تدوین ستندرد در بخش های نساجی و کیماوی نیز برگه هایی از خاطرات خوبی را با ما شریک ساخته میگویند: "آقای یوحین که از افریقای جنوبی بود بحیث مسول UNIDO کارمیکرد بعضی روز ها آقای یوحین به دفتر می آمدند و درمورد ستندرد و ستندرد سازی معلومات میدادند و ما نمی دانستیم که ستندرد را چگونه تهییه و ترتیب نماییم، از کجا شروع کنیم و چگونه شروع کنیم و چگونه یک ستندرد اقتباس میگردد. تعریفات جداگانه میدادند و از همه ما جداگانه سوال میکردند که هر شخص از دیدگاه شخصی خود در مورد ستندرد و ستندرد سازی و کنترول کیفیت تعریفات جداگانه می گفتند. بعداً با نام سازمان های بین المللی،

آموزش و خلاصه هر آنچه در این اداره اتفاق میافتد نتیجه کار مشترک همین تیم و اشتراک فعال شخص رئیس صاحب عمومی در تمامی موارد بود.

هیچگاه فراموش نمیکنم که همه روزه الى هفت و هشت شب و حتی گاه گاهی تا ساعت ده و یازده شب در دفتر کار میکردیم و

اصلًا دفتر به خانه اصلی ما مبدل شده بود زیرا بیشترین وقت خوبی را در اینجا سپری میکردیم. به یاد دارم که حوالی ساعت پنج عصر بود که اطلاع یافتیم که فردا موضوع استقلالیت اداره ملی ستندرد در آجندای جلسه شورای ملی گنجانیده شده است. به سرعت دست به کار شدم و دلایل نیاز به ایجاد یک اداره مستقل ستندرد را طی چهار یا پنج صفحه تنظیم و آنرا به لسان های دری و پشت آمده نمودیم. چاپ و بسته بندی اوراق متذکره ای یازده شب دوام کرد که شخص پوپل صاحب نیز با ما در تمامی کارها همراهی میکرد. فردای آن روز قبل آغاز جلسه استدلال اداره ملی ستندرد بالای میز اکثر وکلای یارلمان قرار داشت که بدون شک در تصمیم گیری مثبت شورا اثرگذار بود.

دیری نگذشت که تغییر آغاز یافت، تغییر بنیادی در ساختار های فزیکی و تخصصی این اداره! تعمیرات اداره ترمیم شد، تجهیزات دفتری و کمپیوتری کافی در اختیار کارمندان قرار گرفت، تشکیل و بودجه مستقل ترتیب و منظور گردید، تیم کاری افزایش کسب کرد، راهکار های کوتاه مدت طرح گردید، روابط با ادارات ذیربط توسعه یافت، ظرفیت سازی خیلی موثر و هدفمند صورت گرفت، گام های عملی برای ایجاد سیستم های اداری و تخصصی یکی بی دیگر برداشته شد، ... دیگر اداره ملی ستندرد (انسا) آن اداره کوچک نبود که حتی در حلقه حکومت هم کسی نام آنرا درست نداند، این اداره داشت جایگاه خوبی را در سکتور اقتصادی بدست میاورد!

در نهایت فقط در خلال چند سال اندک، اداره ملی ستندرد (انسا) به یک اداره کاملاً فعال تخصصی مبدل گردید که با طرح راهبرد های طویل المدت و میان مدت مسیر روشی برای ایجاد زیربنای ملی کیفیت در کشور ترسیم نمود، تمویل کننده ها یکی بی دیگر به این اداره علاقمند گردیدند، متخصصین تدوین ستندرد دیگر اعتماد به نفس کافی را داشتند که کار تدوین ستندرد های ملی را برای نخستین بار به شیوه یذیرفته شده بین المللی آن آغاز نمایند، لابراتوارهای اداره انکشاف یافت، فعالیت

سره بی له کوم مادی او معنوی امیاز خخه خپله دنده پرمیخ بیوله تر خو زمونبر گران وطنوال خپلی پسی په هغه خه ولکوی چه ورته گتھوری اوسي. د هیواد لیردونکی توکی مو له داسی پنه کیفت خخه برخمن اوسي چه په نېرووال مارگیتی د نورو هیوادونو د توکو د میالیو جوگه شی او لدی لاری مو هیواد ته هېرى پیسی راشی تر خو مو د هیواد ملی اقتصاد پیاپوی شی. دا ټولی ستونځی او تکلیفونه مونږ یواخی او یواخی د الله (ج) د رضا یه خاطر د خپل مظلوم ملت لیاره د ملی احساس او مسویت به درلودلو سره ګاللی دی. خانه او خپل تخیکی همکارانو ته د الله (ج) له درباره لوی اجر غواړم او خدای پاک دی وکړی چه د تل لپاره خپلو هیوادوالو ته د خدمت جوگه شو."

محمد شفیق و محمد شکور کارگران اداره ملی ستندرد نیز خاطره هایی از دوره کاری شان دارند و با برگشت به ګذشته چنین حکایه مینمایند: "در این اداره بسیار کار شده است، روز های اول که ما آمدۀ بودیم هیچ چیزی نبود، همه چیز کهنه و شکسته بود. اما در این چند سال این اداره صاحب هر چیز شده، از میز و چوکی گرفته تا کمپیوټر ها و اثاثیه دفتر. مهمتر از همه اینست که رهبری اداره همیشه با ما مانند یک آمر نه بلکه مانند یک پدر و برادر مهرجان برخورد مینمایند. ما تا ناوقت های شب اکثرآ کار میکردیم و میدیدیم که چگونه همه زحمت میکشیدند تا اداره فعال گردد. حال که میینم چقدر دستگاه های لابراتواری آمدۀ و چه تعداد ادارات دیگر به اینجا رفت و آمد و جلسات دارند اصلًا با روز های نخست قابل مقایسه نیست".

بلی، هر همکار ما در اداره ملی ستندرد خاطره هایی بس ارزشمند از چگونگی آغاز روند ستندرد سازی در کشور دارند که اگر همه را خلاصه نماییم به این نتیجه میرسیم که ایجاد یک زیربنای و سیستم های مرتبط به آن از نقطه صفری کاریست خیلی دشوار به ویژه اگر منابع مالی، بشری و تخیکی کافی در دسترس نباشد. اما تیم متخصص و متعهد اداره ملی ستندرد تحت رهبری خردمندانه جانب محترم پوپل زی پوپل رئیس عمومی این اداره قادر به انجام این مامول به بهترین وجه ممکنه آن گردیدند. امروز ساختار های فزیکی و سیستماتیک موثر وجود دارد که تداوم این روند و توسعه سریع آنرا یقینی گردانیده است. این تیم اساسی را در کشور گذاشتند که شاید نتایج ملموس آن سال ها و دهه ها بعد برای مردم ما آشکار گردد.

منظقوی و ملي ستندرد مثل ISO OIML, ASTM, IEC, DIN, ISIRI اسنایلی حاصل گردیده، چون درمورد ستندرد دسترسی به سایت های اینترنتی نداشتم یک ستندرد از ISIRI ایران را دریافتہ بودیم که به ما بسیار جای خوشی بود. واژ سایت ایران ستندرد های مختلف را دانلود میکردیم و میگفتیم که یک روز به درد ما میخورد. اما بعد از اینکه محترم پوپل زی پوپل بحیث رئیس عمومی اداره انسا مقرر شد تحرک تازه در کار های اداره ملی ستندرد ایجاد نمودند و از همان ابتدا طرح های عالی برای توسعه فعالیت های اداره داشتند. اشتراک شخص ایشان در تمامی بحث ها چه اداری و تخیکی به کارمندان روحیه میداد که روزی سیستم های کاری اداره اکتشاف خواهد یافت و چنین هم شد. پیوستن داکتر مجتبی الرحمن خطیر به این تیم و اراده قوی موصوف برای ظرفیت سازی و انکا به دانش مسلکی همکاران ما، بیشتر از بیش ما را مصمم به برداشتن گام عملی تmod. به زودی همه چیز تغیر گرد، تشکیلات توسعه یافت، تدوین ستندرد ها آغاز گردید، تجهیزات لابراتواری تدارک شد، تعمیرات اداره ترمیم گردیده و اعمار تعمیرات جدید آغاز شد، پلان های وسیع دراز مدت طرح گردید و در نهایت میتوان گفت که اداره ملی ستندرد (انسا) به یک اداره فعل و دینامیک مبدل گردید.

اولین ستندرد های کمیته مواد نفتش ستندرد های اجرایی موقت تیل دیزل، تیل پترول و تیل خاک توزیر بود در سال از ۱۳۸۸ کمیته نهایی شد و بعداً ستندرد های زیادی یکی بی دیگر در بخش های مختلف که امروز تعداد ستندرد های ملی به ۳۴۸ میرسد".

داکتر محمد وکیل رحیمی امر تدوین ستندرد های مواد غذایی که از نخستین کارمندان تخیکی اداره میباشد از ګذشته ها چنین میگوید: "هیواد په دنه کې د ستندرد کلمه دومره عامه نه وه، علمی او اداری کدرونو د ستندرد په برخه کې شتون نه درلود چه مونږ ته بی لارسونه گړی وه. نو پدی لحظه موږ خپلی هلي خلی به صادقانه توګه کولی. د اداری په تشکیل، د ستندرد په قانون، د اداری اصلاحاتو او ملکی خدمتونو پروسی ته د اداری د شاملیدو د اسنادو په چمتو کولو به مو په ورخو ورخو تولو تخیکی کارکوونکو به ګډه تر ناوخته کار کاوه.

خو سره د پورته ذکر شوو او داسی نورو ورته ستونخو په لرلو به بیا هم مونږ په نه ستری کیدونکو هلو خلو او ملي احساس

تجلیل از

هشتم مارچ روز بین المللی زن

مدیریتی آنها میباشیم.

ما به همکاری خواهران و برادران خود توانستیم تا دستاوردهای چشمگیری در اندک مدت داشته باشیم که تدوین ۳۴۸ ستندرد ملی در ده سکتور، تدوین کودهای ملی ساختمانی، ایجاد نمایندگی های ولایتی، کنترول کیفیت محصولات نفتی در بنادر، تدارک لابراتوار ها در بخش های مختلفه، اعمار تعمیرات جدید اداری و کملکس لابراتواری، اشتراک فعال اداره ملی ستندرد در سازمانهای منطقی و بین المللی ستندرد، توسعه روابط با سازمانهای ستندرد کشور های دوست و ارتقای ظرفیت های مسلکی کارمندان اداره ملی ستندرد شمه ای از فعالیت های موثر و هدفمند اداره به شمار میروند."

در ختم تحایی را که برای کارمندان طبقه ای از اداره در نظر گرفته شده بود، توسط هیئت رهبری اداره توزیع گردید.

از هشتم مارچ روز بین المللی زن در اداره ملی ستندرد (انسا) طی محفل با شکوه تجلیل بعمل آمد. این محفل که به همین مناسبت در تالار آن اداره راه اندازی گردیده بود، در نخست ریس عمومی اداره ملی ستندرد محترم پوپلزی پوپل این روز را برای تمامی زنان جهان و بخصوص زنان رنجدیده افغانستان تبریک و تهنیت عرض نموده و در ضمن یک تبریکی جداگانه به تمامی همکاران طبقه ای اداره ملی ستندرد که از همان آغاز فعالیت این اداره در تمامی بخش ها فعالانه سهم خویش را ایفا نموده اند، تقدیم نمودند.

متعاقباً پوپلزی پوپل در ادامه سخنرانی در مورد نقش زنان و فعالیت های شان در عرصه های مختلف جامعه صحبت های نموده، افزوندن: "در حال حاضر مشارکت زنان در امور سیاسی، اجتماعی و اقتصادی انکار ناپذیر بوده و اینکه در هر کشوری به هر نام و رسمی از مقام زن تجلیل میگردد، از اینه ای مشترکی بر میاید که زنان در اثر تلاش های خستگی ناپذیر موقف خود را تثبیت نموده اند. در راستای حرکتهای جهانی، زنان افغانستان نیز بیکار نشسته و تحرک لازم را بخرج داده و حضور خود را در اجتماع تحکیم بخشیده اند."

وی از زحمت کشی های طبقه ای اداره ملی ستندرد چنین یاد آوری نمودند: "جا دارد تا در اینجا از زحمت کشی های خواهران ما در اداره ملی ستندرد که از همان روزهای آغازین سعی و تلاش به خرج دادند و در پیمودن این راه دشوار ما را یاری رسانیدند، اظهار قدردانی نمایم و خوشحال هستم که همه ساله شاهد افزایش حضور خواهران ما در اداره و افزایش نقش

سیر اجمالی

برفایت های امور مالی و اداری اداره اسناد

با آغاز سال ۱۳۸۷ خورشیدی اداره ملی ستندرد (انسا) اولین سال (ترکیه، ایران، مصر، تاجکستان و ترکمنستان)، تثبیت صدها نورم های مصارف اقتصادی در بخش های وسایط نقلیه (تیز رفتار، وسایط ثقيله، جنرаторها، بخاری های گازی، ماشین آلات) و غیره به منظور جلوگیری از مصارف اضافی روغنیات، اعمار دفاتر اداری و لابراتواری مجذب در مرکز اداره ملی ستندرد الی اکنون به منسنه این آغاز در جو مملو از جالش ها، بود امکانات بودجوي و اجرا قرار گرفته است.

ثانیاً در بخش اکتشاف زیر بنایی کنترول کیفیت بتاریخ ۲۵ سلطان سال ۱۳۸۷ ایجاد اولین لابراتوار ثابت مواد نفتی در مرکز اداره انسا که به اساس پروتوكول همکاری با وزارت تجارت و صنایع به جانب اداره انسا تسلیم داده شد. درین لابراتوار نمونه های راجعه از جانب موسسات دولتی و خصوصی جهت تثبیت کیفیت مواد نفتی در مقابل اجرت معین لابراتواری اجرات می شد. روی این اصل عمدہ و اساسی، اداره بودجه اکتشافی خویش را غرض کنترول کیفیت مواد توریدی نفتی در کشور و ارجعيت پلان منابع جدید عایداتی غرض تقویه بنیه مالی دولت یک سنت لابراتوار را در تمايندگی بندر حیرتان نصب و به فعالیت آغاز نموده که سالانه عواید هنگفتی به واردات دولت شامل میگردد. با آغاز سال ۱۳۸۷ خورشیدی اداره ملی ستندرد (انسا) اولین سال (ترکیه، ایران، مصر، تاجکستان و ترکمنستان)، تثبیت صدها نورم های مصارف اقتصادی در بخش های وسایط نقلیه (تیز رفتار، وسایط ثقيله، جنرаторها، بخاری های گازی، ماشین آلات) و غیره به منظور جلوگیری از مصارف اضافی روغنیات، اعمار دفاتر اداری و لابراتواری مجذب در مرکز اداره ملی ستندرد الی اکنون به منسنه این آغاز در جو مملو از جالش ها، بود امکانات بودجوي و اجرا قرار گرفته است. محدود بودن ظرفیت های کاری تکنیکی و مسلکی کاریست محدود بودن ظرفیت های کاری تکنیکی و مسلکی کاریست پس دشوار و زمانگیر که این اداره را وادار نمود تا نخستین گام ها را بطيولي استوار در جهت برآورده شدن اهداف اساسی خویش بر علاوه انجام امورات روتین و عمدہ در راستای طی مراحل تدوین و تصویب دو صد چهل ته ستندرد ملی در سکتور های مختلف، ایجاد کمیته های تکنیکی، تدوین ستندردها و کودهای ساختمانی علی، انفاذ قانون ستندرد ملی، ایجاد شورای عالی ستندرد، تدوین پلان استراتئیک پنج ساله برای اکتشاف زیر بنای ملی کیفیت، تصویب لایحه خدمات لابراتواری، کسب عضویت در سازمان های منطقوی و بین المللی ستندرد (ILAC-SARSO- SMIIC- IEC - ISO) و موافقنامه های همکاری با شماری از ادارات کشورهای دوست

اموال بی کیفیت و غیر ستندرد جلوگیری گردیده و از جانب دیگر در بهبود عواید اداره و تطبیق پلان عایداتی اداره غرض تقویه بنیه مالی افزایش قابل ملاحظه رونما خواهند گردید که با بهره برداری چند سال از گذشته فعالیت این لابراتوارها و تجهیزات سرمایه گذاری شده باعث ایجاد منابع سرشار عایداتی و تقویه بنیه مالی دولت نیز گردیده که غرض مزید معلومات فوق الذکر عواید سال های ابتدای فعالیت اداره صرف از بابت آزمایش یک قلم مواد توریدی نفتی در مرکز و بنادر کشور نمایانگر آن میباشد:

۱- عواید سال ۱۳۸۷- مبلغ ۲۱۹۶۰۰۰ افغانی

۲- عواید سال ۱۳۸۸- مبلغ ۳۳۹۱۸۸۳ افغانی

۳- عواید سال ۱۳۸۹- مبلغ ۱۸۶۲۰۰۰ افغانی

۴- عواید سال ۱۳۹۰- مبلغ ۴۶۸۱۲۴۲۸ افغانی

۵- عواید سال ۱۳۹۱- مبلغ ۳۷۷۲۵۸۰۱۳ افغانی

۶- عواید سال ۱۳۹۲- مبلغ ۴۲۷۳۱۵۴۵ افغانی

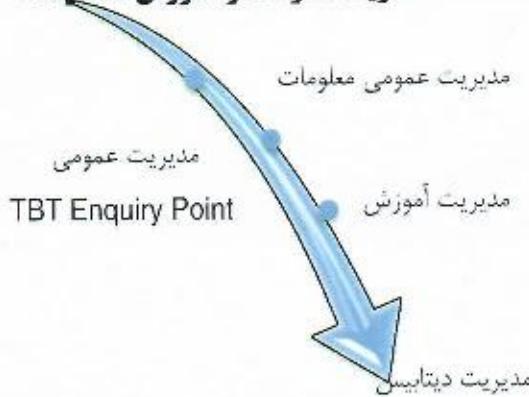
با پهره برداری از وسایل و تجهیزات جدید لابراتواری در کنترول کیفیت سایر بخش ها بخصوص ساختات مواد ساختمانی، متراولوژی و وسایل برقی در مرکز و بنادر کشور منابع جدید عایداتی را برای اداره فراهم کرده و زمینه رشد عواید سال به سال رو به افزایش و بهبود خواهند انجامید.

بر علاوه تطبیق ستندرد های ملی در زمینه کنترول کیفیت مواد توریدی نفتی در شمال کشور که هفتاد فیصد مواد مذکور از آن سوی مرزها وارد میگردد. بمنظور برآورده شدن اهداف عمده و اساسی در زمینه کنترول کیفیت مواد توریدی نفتی و جلوگیری از تیل های بی کیفیت در سایر بنادر کشور حسب هدایت مصوبه شماره ۱۱ مورخه ۱۳۸۹/۳/۱۰ شورای محترم وزیران ج.ا.ا به عقد قرار داد استخدام یک کمپنی بین المللی خارجی برای احداث و فعالیت لابراتوار های آزمایش مواد نفتی در بنادر عمده افغانستان (حیرتان، هرات، نیمروز، آقینه و شیرخان بندر) نایل گردیده که طبق قرار داد عقد شده در سلطان سال جاری به فعالیت آغاز نمود.

متعاقباً تدارک لابراتوار های مجهر و مدرن کنترول کیفیت مواد ساختمانی، متراولوژی، مواد نفتی و گاز مایع ثابت و سیار برای مرکز و بنادر کشور از داخل بودجه انکشافی بخصوص در سالهای ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ غرض ایجاد کار تکمیل لابراتوار های کمپلکسی در مرکز اداره ملی ستندرد غرض برآورده شدن اهداف کنترول کیفیت سایر بخش های مواد توریدی و تطبیق فیضی لازم مصرف بودجه انکشافی اداره در سال های مذکور که بیش از هفتاد فیصد مصرف آنرا در بر گرفته که با تکمیل و تطبیق چنین بروزه ها و برنامه های اداره ملی ستندرد در مرکز و بنادر از ورود

کارکردهای آمربیت معلومات و آموزش ستاره ده

آمربیت معلومات و آموزش ستاره ده

نیز همکاری نموده است.

۲. مرجع پاسخدهی و اطلاع رسانی موانع

TBT Enquiry فرا راه تجارت :point

هدف از ایجاد این مدیریت به منظور از بین بردن موانع تحقیکی تجارتی در کشورهای منطقه و جهان بوده که وظیفه اصلی آن ارائه یاسخ به سوالات، مقررات تحقیکی و طرزالعمل های ارزیابی مطابقت و اطلاع دهی در رابطه با تمام مسوده های اقیاس شده ستاره ده، مقررات تحقیکی و طرزالعمل های ارزیابی مطابقت در تطابق به مکلفت های بین المللی افغانستان میباشد که طرزالعمل کاری این بخش در هفت فصل و شش ضمیمه به لسان دری و انگلیسی به همکاری دفتر تافا آماده گردیده و ادارات همکار با این بخش عبارتند از: وزارت های (تجارت و صنایع، اقتصاد، صحت عامه، زراعت، آبیاری و مالداری، اطلاعات و فرهنگ، مبارزه با مواد مخدر، مخابرات و تکنالوژی معلوماتی و عدیله)، ریاست های اتاق های تجارت، محیط زیست و صادرات کشمکش، میوه چات و سبزیجات میباشد.

۳. مدیریت آموزش

این مدیریت طی سال های گذشته هماهنگ کننده ۶ ورکشاپ

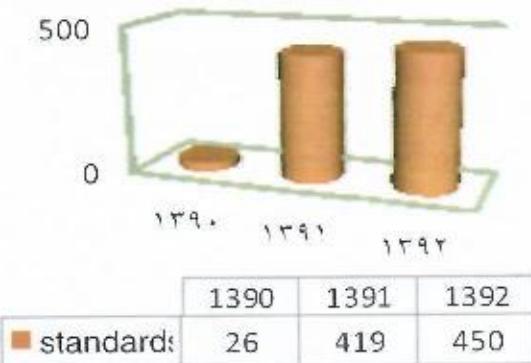
در چوکات ریاست تدوین ستاره دهای ملی و کودهای ساختمانی مدیریت عمومی بنام معلومات که شامل مدیریت های آموزش، دیتابیس و کتابخانه بوده در برج سنبله ۱۳۹۰ ایجاد که بعداً منحیت آمربیت معلومات و آموزش ستاره دهها ارتقاء نموده که شامل بخش های ذیل میباشد:

۱. مدیریت عمومی معلومات

این مدیریت عمومی از بدو تأسیس الی اکنون به تعداد (۲۴۸) ستاره دهای ملی توصیب شده مواری عالی ستاره ده را از کمیته تصحیح به شکل سافت کاری آن اخذ و بعد از چاپ به سکتور های دولتی و خصوصی به اساس تقاضا و یا به منظور ترویج از تطبیق ستاره ده های ملی به تعداد مجموعی (۸۷۰) جلد ستاره ده ملی از بخش های مختلف را ارسال گردیده است.

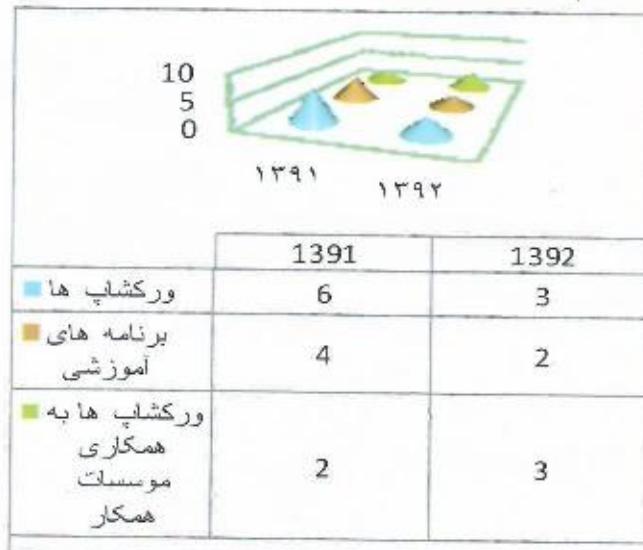
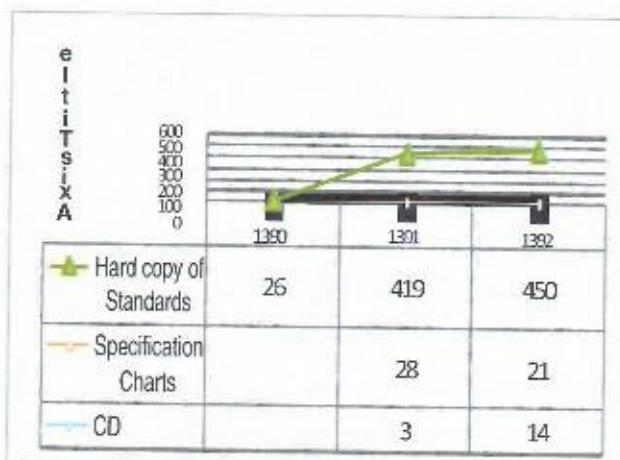
بر علاوه این مدیریت در تهیه و تدوین و چاپ فورم های (نظرخواهی سکریتی، اجندای جلسات تحقیکی، شمولیت در کمیته، ابراز نظر بالای مسوده ستاره ده ارائه شده، ابراز نظر بالای

ارسال ستاره دهها به مراجع

مسوده ستاره دهی بالای ستاره دهای تکمیل شده در کمیته های تحقیکی، فورم رای دهی بالای ستاره ده تدوین شده، گزارش کمیته های تحقیکی و مینوت جلسات، طرزالعمل Handouts, one pager, Brusher Banners, Invitation cards and

- باید از دیتابیس به شکل گروبی کار گرفته شود و بر علاوه حاوی سیستم تعقیبی (زیگنال های آگاهی دهی) بوده تا مکاتیب برای مدت طولانی در یک شعبه باقی تمانده بلکه در مدت معینه آن اجرا گردد.
- کارمندان اداره به معلومات موجود در دیتابیس تا حدود معین دسترسی داشته باشند.
  - کارمندان و کمیته های تحقیکی اداره صفحات مخصوص به خود داشته که سهم گیری کارمندان و تقسیم وظایف از طریق دیتابیس صورت گیرد.
  - ستندرد به مدت شصت یوم در دیتابیس به نظرخواهی سپرده شود و اشخاصیکه جهت تدوین ستندردهای ملی نظریات تحقیکی داشته باشند بتوانند آزادانه ارایه بدارند.
  - سیستم **video Chat** جهت تامین ارتباطات و ارایه نظریات اعضا کمیته های تحقیکی و سایر علاقه مندان فعال گردد تا استادان و یا اشخاص صاحب نظر که در داخل و یا خارج از کشور زندگی دارند بتوانند ازین طریق نظریات، پیشنهادات و انتقادات خویش را بیان دارند.
  - همزمان با ختم کار طور اتومات باید گزارش آن درج دیتابیس گردد که با این عمل پروسه گزارش گیری ساده میگردد.
  - Digital signature**: به منظور جلوگیری از ضیاع وقت و تسریع پروسه کاری باید این بخش فعال گردد.
  - Data base with MI system** ایجاد

که در مورد آگاهی و ترویج ستندردهای ملی به همکاری آمریت های (مواد غذایی و محصولات زراعی، مواد دوایی و آرایشی، مواد نفتی، نساجی و چرم، محیط زیست و برق و ۳ ورکشاپ در مورد لیبل گذاری ستندرد، مواد تحقیکی تجاری و مرکز پرسش و پاسخدهی TBT به همکاری دفتر تafa و حرکت تدویر یافته بود. به تعداد ۶۱۰ نفر اشتراک گننده سهم داشتند هم چنان هماهنگ گننده سه برنامه های آموزشی ISO 14001، ISO 9001 و ISO 22000 به همکاری دفتر UNIDO، برنامه های آموزشی کود های ملی ساختمانی به همکاری موسسه حرکت و برنامه های آموزشی زیر بنای کیفیت و ستندرد سازی به منظور ارتقای ظرفیت کاری کارمندان اداره راه اندازی گردیده بود، که به تعداد مجموعی ۲۴۶ نفر اشتراک ورزیده بودند.

۴. مدیریت دیتابیس

این مدیریت آماده نمودن دیتابیس از ستندردهای ملی را عهده دار میباشد و به منظور تامین ارتباطات کاری در قدم نخست فی مابین شعبات ذیربیط اداره ملی ستندرد و بعداً به سطح کشور سیستم منظم دیجیتالی را ایجاد می نماید که توقعات اداره از این برنامه قرار ذیل است:

- دیتابیس باید طور آماده گردد که شخص در هر زمان در داخل و یا خارج از اداره یا کشور تا حد مطلوب از آن استفاده نموده بتواند و در حفظ محترمیت اسناد کمک نماید.
- جهت ایجاد سهولت در وظایف روزانه و تقسیم وظایف

کمیته های تحقیکی

مايكرونيوترونيت های متعدد نهایي و کار بالاي ستاره های مواد غذائي فورمول بندی شده متمم و مواد غذائي ضميموي منشأ شحمي جريان دارد.

کمیته تحقیکی تدوین ستاره های مواد دوائي و آرایشي

کمیته تدوین ستاره های مواد دوائي و آرایشي طی سه ماه سه کمیته تحقیکی داير نموده است که ستاره پروسجر های نمونه گيري برای بازرسی از نظر ويژگي ها نهایي و به کمیته تصريح سپرده شده و کار بالاي ستاره های مشخصات زعفران و روش نمونه گيري زعفران جريان دارد.

کمیته تحقیکی تدوین ستاره های مواد نفتی

کمیته تدوین ستاره های مواد نفتی مجموعاً ۳ کمیته تحقیکی طی سه ماه گذشته داير نموده است که ستاره ملی مشخصات API کاري مواد چربکاري منتقله اصلی دسته بندی شده خدمات GL-5 نهایي و جهت تصويب به سكرتريت شوراي عالي

عالی ستاره سپرده شده است. همچنان به تعداد پنج روش آزمایش نيز نهایي شده است که قرار ذيل میباشد:

کمیته های تحقیکی رياست تدوین ستاره های ملی و کود های ساخته در طی سه ماه گذشته و خلاف ذيلرا در قسمت تدوین ستاره ها و روش های آزمایش نهایي نموده اند، که قرار ذيل میباشد:

کمیته تحقیکی تدوین ستاره های مواد غذائي و محصولات زراعتي

کمیته تدوین ستاره های مواد غذائي و محصولات زراعتي طی سه ماه گذشته سال روان مجموعاً شش کمیته تحقیکي را داير نموده و در مجموع سه ستاره ستاره: ستاره بادام پوست شده، ستاره زرد آلوی خشک شده و ستاره زرد آلوی تازه را نهایي و جهت تصويب به سكرتريت شوراي عالي ستاره سپرده شده است.

همچنان کمیته فرعی غنی سازی اين امریت طی اين مدت شش جلسه داير نموده که در نتيجه ستاره پودر آزمایش نيز نهایي شده است که قرار ذيل میباشد:

- ستندرد روش آزمایش ارزیابی خصوصیات انتقال بار (وزن) مواد چرب کننده مورد استفاده در حرکت نهایی کمیته تехنیکی تدوین ستندرد های محیط زیست محور تحت شرایط سرعت بالا و تکان بار.
- ستندرد روش آزمایش ارزیابی مقاومت چرب کننده های گراری وسایط در برابر زنگ زدگی رطوبت.
- ستندرد روش آزمایش ارزیابی خلوفیت انتقال - بار کمیوست زباله های جامد شهری و ستندرد کیفیت آب مشخصات قابلیت مصرف محصولات غیر فلزی در تماس با آب چرب کننده ها تحت شرایط سرعت کم مومنت بالا مصرفی انسان با توجه به تأثیر آنها بر کیفیت آب نهایی و به استفاده برای حرکت هیپوودی نهایی محور.
- ستندرد روش آزمایش ارزیابی حرارت و ثبات کمیته تصحیح سپرده شده و کار بالای ستندرد تخلیه و تصفیه اکسیدیشنی روغنیات چربکاری انتقال دستی و حرکت زله های طبی بیلودژی جزو نداد.
- ستندرد روش آزمایش خصوصیات کف کنندگی کمیته تехنیکی تدوین ستندرد های ماین پاکی روغنیات چربکاری.
- کار بالای ستندرد های مجموعه اصطلاحات نفتی، کمیته تехنیکی دایر نموده است و کار بالای پنج ستندرد محصولات نفتی و روغنیات جریان دارد که در جلسات (مدیریت معلومات، ارتباطات، رایور دهی ، تبلیغات آگاهی از خطرات ماین و معاونت با قربانیان) جریان دارد. بعدی نهایی خواهد شد.
- کمیته تехنیکی تدوین ستندرد های نساجی و چرم پلاستیک کمیته تدوین ستندرد های نساجی و چرم در طی سه برج گذشته کمیته تехنیکی دایر نموده است که ستندرد طرزالعمل کاری کمیته تехنیکی تدوین ستندرد های کیمیاوی و پلاستیک طی سه ماه گذشته ۳ کمیته تехنیکی دایر نموده و کار بالای تولید نخ یک لا ابریشم خام و ستندرد بسته بندی و بر چسب ستندرد اصطلاحات پلاستیک ASTM D883 جریان دارد که عدل های پنهنه نهایی و به کمیته تصحیح سپرده شده است. همچنان کار بالای ستندرد های اصطلاحات چرم، طرزالعمل در جلسات آینده نهایی خواهد شد.
- تولید نخ خام تاییده شده ابریشم و پوست های خام گوسفندی

سنترال و ترویج آن در جامعه

تئیه کننده: کاظم حیدری

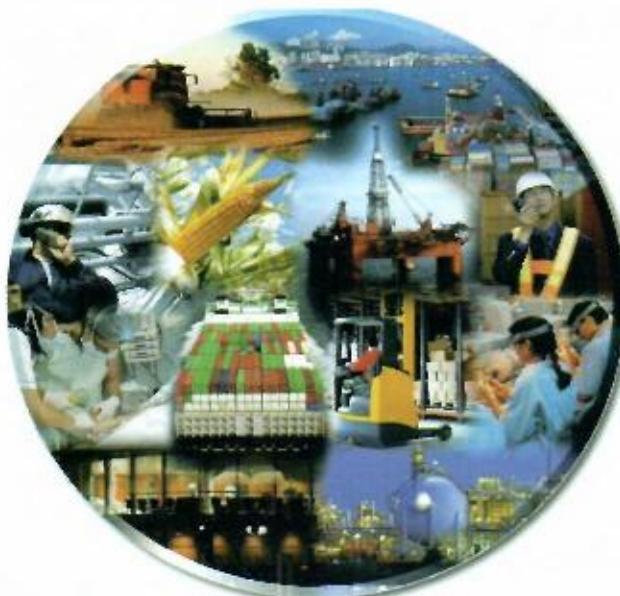
توافق جواب ذیرپط توسط یک اداره با صلاحیت بمنظور استفاده عامه و مکرر برای انجام فعالیت‌ها یا نتایج آنها جهت حصول حد مطلوب متکی به نتایج علمی، تکنالوژی و تجارب منحیت سند تهیه و تدوین می‌گردد.

• سطوح سنترال

سنترال باید مبنی بر نتایج استوار علوم، فنون، تجارب و در راه ارتقای منافع مطلوب جامعه باشد. در اینجا برای آشنایی با سطوح سنترال اشاره می‌شود:

الف- سطح فابریکه می: در این سطح سنترال‌های چون سازمان بین‌المللی سنترال (ISO) و سنتردهای سازمان بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC) در اثر همکاری و موافقت میان تعداد زیادی از ملت‌های مستقل ذینفع و علاقمند برای استفاده مردم سراسر جهان تهیه می‌شود.

ب- سطح ملی: در این سطح سنترال‌ها بوسیله تعداد محدود از ملت‌های مستقل یا یک سازمان سنترال منطقه‌یی برای استفاده متقابل میان خودشان تهیه می‌گردد، مانند سنتردهای

طبی سه دهه گذشته جهان شاهد شکل گیری تدریجی یک سیستم اقتصادی یکارچگی بوده است. دنیای تولید نیز در ادامه این وضع شاهد افزایش سطح رقابت و ظهور رقبای جدید در تمام نقاط جهان می‌باشد.

جهانی شدن بازار و شرکت‌های تولیدی را به ارزیابی مجدد دیدگاه شان در روابط‌های بین‌المللی جلب و دولتها را نیز به تغییر سیاست‌های ملی خود و ادار نموده است.

صرف کنندگان در بازار امروزی نقش قاطع نسبت به گذشته ایفا می‌نمایند، چرخه‌های کوتاه‌تر تولید و تدارک پاسخ سریع به تغییرات سلیقه مصرف کنندگان ضروری چنداشته می‌شود.

سیستم‌های جدید تولیدی باید قادر به تولید محصولات با کیفیت بالا، هزینه کمتر، طراحی سریع محصولات موجود و نهایتاً انعطاف پذیر باشند. رعایت سنتردهایکه در طول سالیان متمادی تدوین گردیده است، یکی از ابزارهای مهم در راستای ارتقای کیفیت محصولات بوده، طوریکه کشورهای یشرفته صنعتی در راستای جهانی سازی، مرزها را برای کشورهای در حال توسعه و توسعه نیافرته بوجود آورده اند که این کشورها برای ورود به عرصه جهانی و عمور از این مرزها باید سنتردهای بین‌المللی و قواعد بازارهای جهانی را رعایت نمایند.

از آنجاییکه هیچ کس محصولات با کیفیت پایین، خطناک و غیر قابل اعتماد، ناهمانگ و تجهیزات که قبلاً خریداری نموده را نمی‌خواهند، مشتریان راجع به محصولات که طراحی، امنیت و قابلیت اعتماد هستند، را توقع دارند. سنتردهای بین‌المللی به افزایش سطح کیفی، امنیت، دارایی کاربرد، اعتماد و قابلیت تغییر پذیری کمک و زمینه افزایش منافع اقتصادی را فراهم می‌سازند.

سنترال چیست؟

سنترال عبارت از مقررات، رهنمود‌ها یا مشخصاتی است که به

میان ملت و حکومت و ایجاد احتمیان و اعتماد میان آن دو، تا ملت سیاست های نظام را با احتمیان خاطر پذیرا باشد.

- تغییر ساختار نظام اجتماعی و اداری: تلاش برای حاکمیت عدالت، قانونمندی امور و مبارزه با بی عدالتی، رشوه، واسطه گرانی و به طور کلی جایگزینی عام گرانی در برابر خاص گرانی و قوم گرانی.
- تغییر ساختار نظام اقتصادی: بالا بردن سطح درآمد افراد جامعه جهت رفع نیازهای مادی با کیفیت بالا و مطابق به ستاردهای ملی و بین المللی.
- تغییر ساختار نظام ارزشی: تلاش برای جایگزینی تدبیر گرانی به عوض تقدیر گرانی، صرف به کمک آموزش های غیر رسمی، عمومی و همگانی با ارج تهدید به افروزن علم و دانش با شعار یونسکو (آموختن برای به کار بستن و آموختن برای بهتر زیستن).

ب) راهکارهای سطح کوچک

- ارتباط با دریافت کنندگان خدمات
  - ارتباط با ارایه دهندهان خدمات
- جهت توسعه ستارده باید در ارتباط با دریافت کنندگان خدمات و هم ارایه دهندهان خدمات فعالیت نمود تا هر دو سریعتر و در مدت زمان کوتاه به نقطه مورد نظر یعنی پذیرش کامل ستارده رساند.

۱- ارتباط با دریافت کنندگان خدمات

- اطلاع رسانی دقیق و وسیع به منظور افزایش آگاهی جامعه نسبت به مزايا و سودمندی ستارده، زیرا عدم آگاهی جامعه نسبت به فواید این پدیده مانع از توسعه آن خواهد بود.

کمیته اروپایی هماهنگی ستاردها (CEN) و کمیته اروپایی هماهنگی ستاردهای فنون برقی (CENELEC) وغیره.

ج- سطح منطقه بی: در این سطح ستاردها پس از جلب نظر و موافقت تمام علاقمندان ذیفع در یک کشور بوسیله یک اداره یا موسسه ستارده که به عنوان مقام ذیصلاح برای اینکار شناخته شده است، تهیه می گردد.

د- سطح بین المللی: در این سطح معمولاً ستاردها را یک شرکت (یا در برخی موارد چند شرکت به طور دسته جمعی) بعد از موافقت میان قسمت های مختلف آن شرکت ها تهیه می کند تا در خرید، تولید، فروش و سایر کارهای مربوط به عنوان راهنمای کاربرده شود.

* ترویج و توسعه ستارده در جامعه

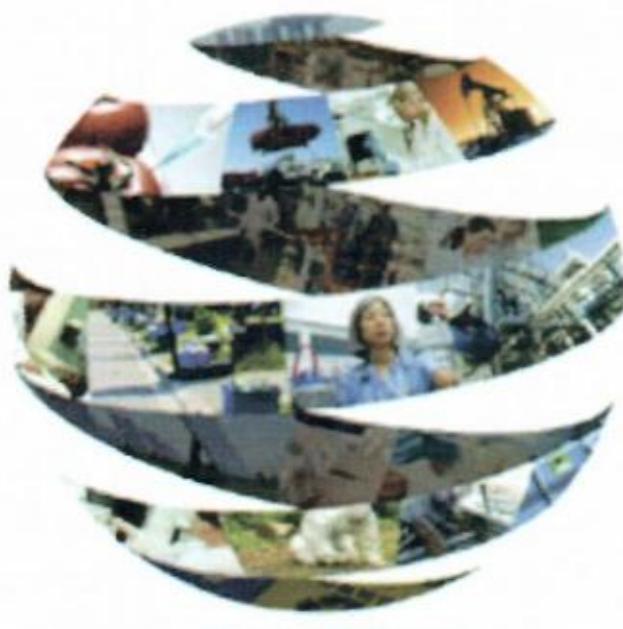
از آنجاییکه بهبود نسبی مادی و معنوی جامعه انسانی بعض توسعه در عصر کنونی از اصول مهم و بنیادی حیات ملت ها است و نیز یکی از نیازمندی پیشرفت همه جانبه کشورهای جهان تلقی می شود، لذا هریک از عناصر و عوامل مؤثر در توسعه انسانی نیز به توجه خود شامل این توسعه و تحول قرار می گیرد. توسعه ستاردها نیز به دلیل تعاملات فراوانی که با ابعاد دیگر جامعه دارد و یکی از عوامل استراتژیک و رشد دهنده محسوب می شود، از اهمیت ویژه برخوردار است. ترویج ستاردها شامل روشهایی است که از طریق آنها آگاهی جامعه را حلی بر فرآمده ریزی های مداوم نسبت به لزوم و فواید ستارده افزایش داد.

توسعه ستارده تحولی است مداوم و نسی که ماهیت و کیفیت خدمات را مورد کنترول دائم قرار می دهد. در طی این روند به دلیل تعاملی که قبلاً ذکر شد، ستارده و ستارده سازی با دیگر ابعاد جامعه ارتباط دارد.

توسعه و گسترش ستارده در جامعه در دو سطح مورد بررسی قرار میگیرد:

الف) راهکارهای سطح بزرگ

- تغییر ساختار نظام سیاسی: کاهش هرچه بیشتر فاصله

- هماهنگی با رسانه‌ها، به ویژه رادیو و تلویزیون برای برگزاری کنفرانس‌ها، طرح شعار، مقایسه تصویری انسان‌سایی فواید علامه‌های ستندرد، فلم‌های کوتاه (مانند تبلیغات و پیام‌های اجتناس با کیفیت که ضرورت جامعه است).

- افزایش اطلاعات دریافت کنندگان خدمات از طریق اطلاع رسانی درباره تفاوت‌های خدمات ستندرد با غیره ستندرد از نظر چگونگی تولید، کیفیت، مخصوصیت و غیره.

- نظارت دقیق از مراحل اخذ ستندرد و پیشگیری از هر نوع تخلف و اعمال رابطه و غیره. همچنین انکاس این کار به جامعه جهت ایجاد اطمینان نسبت به مراحل فوق.

- احساس نیاز قبل از ایجاد هر نوع تحول آموزشی، خدماتی و غیره.

- آمادگی برای انتقال خدمات بدون اجبار.

۲- ارتباط با ارایه دهنده‌گان خدمات

- هماهنگی با رسانه‌ها، به ویژه رادیو و تلویزیون و اعمال تخفیف به خدمات ستندرد جهت تبلیغ.

- ایجاد برنامه‌ها جهت معرفی خدمات در رسانه‌ها، جوامع مختلف به دلیل برخورداری از ویژگیها و پذیرش روش‌های گوناگون نیز در ترویج فرهنگ ستندرد و ستندرد سازی می‌باشد، به روشهای مختلف و متفاوت می‌توان اشاره کرد که اثر گذاری آنها به فرهنگ هر جامعه بسی محدود، اما می‌توان به روشهای کلی نیز اشاره کرد که در اغلب جوامع عمومیت دارد و مناسب می‌باشد.

در این باره به سه روش اصلی ذیل اشاره می‌گردد:

• روشهای ترویج ستندردها

(الف) آموزش: عبارت از اثر گذارترین روش برای ترویج

ستندردها در جامعه می‌باشد، برای زمینه سازی فرهنگ در باره استفاده از ستندردها، نیازمند افزایش آگاهی‌های جامعه نسبت به فواید استفاده از آنها هستیم که بویژه آموزش مستقیم می‌تواند در فاصله زمان کم (نسبت به روشهای دیگر) زمینه فرهنگ مساعدی را فراهم نماید.

ب) مشاوره: هدف از مشاوره، انتقال صحیح و مناسب روشهای مرتبط به ستندرد برای به کارگیری آن در حالات خاص و مورد نظر است، به عنوان مثال در سطوح پایین مانند ستندردهای فابریکه بی و یا سازمانی می‌توان از این روش استفاده کرد.

ج) اطلاعات: زمینه سازی مناسب برای اجرای فعالیت‌های ستندرد سازی، لازم به اطلاع رسانی بموضع می‌باشد. از جمله جنبه‌های مهمی که مورد توجه فعالیت اطلاع رسانی قرار گیرد می‌توان به جمع آوری اطلاعات، مقایسه و تطبیق، تحلیل، مستند سازی، ذخیره سازی، اصلاح و انتشار اطلاعات و امثال آن اشاره کرد.

کریم دندان

ترتیب گننده: فارماسیت میرزا محمد ابوعی

کریم دندان مخصوصی است که برای پاک کردن سطح دندان از باقیمانده های مواد غذایی، سفید کردن مینای دندان، کاهش بوی دهن، حفظ سلامت بیره ها و دندان های کار می رود. از کریم دندان برای پاک کردن، سفید کردن، حذف لکه ها و محافظت از مینای دندان استفاده می شود. اما کریم دندان قابلیت های شگفتی در کنار پاک کردن دندان ها دارد. می تواند باعث تسکین برخی دردها و زودهن بوی تن و بسیاری موارد دیگر شود.

بهترین ماده که کریم دندان را از خشک شدن محافظت می کند، گلیسیرین است. کریم دندان مناسب بایان زمان انقضای خشک نشود و به آسانی از تبوب کریم دندان خارج شود. کریم دندان به پاک کردن و صیقل کردن سطح دندان ها کمک می کنند. این مواد بیشتر به شکل کریم، یودرهای و زل های دندان قابل دسترس بوده و استفاده میگردد. کریم های دندان فرق زیادی از هم تدارند. فرق آن بستگی به نوع مواد خوشبو کننده و یا انواع بسته بندی آن میباشد. که این اختلاف نقش چندانی در محافظت دهن و دندان بازی نمیکند. بخصوص در رعایت حفظ الصحه دهن و دندان نوع کریم حداقل نقش را دارا میباشد. در واقعیت همه کریم های دندان شامل مواد شوینده، ساینده، کف کننده، خوشبو کننده و حاوی فلوراید که ماده اصلی کریم های دندان را تشکیل میدهد، میباشد.

مواد تشکیل دهنده کریم دندان عبارتند از: مواد ساینده، آب و مواد جاذب رطوبت، مواد معطر و رنگ دهنده، مواد با تاثیر معالجی و مواد نگهدارنده میباشد. کریم های دندان سفید کننده حاوی مواد ساینده ریاد هستند و استفاده طولانی مدت از آن ها توصیه نمی شود. باید توجه داشت که کریم دندان نقش کمکی با برس دندان دارد و استفاده از آن باید همراه با روش درست مسواک زدن باشد. نوع برس بر خلاف کریم دندان از اهمیت فوق العاده برخوردار است چون نقش اساسی در نگهداری دهن و دندان دارد. شما بدون کریم دندان میتوانید بخوبی دندانها را پاک کنید اما اگر برس خوبی نداشته باشید این امر غیر ممکن است. مواد تشکیل دهنده کریم دندان عبارتند از:

- **مواد مرطوب کننده:** این مواد برای جلوگیری از سخت شدن و خشک شدن کریم های دندان به آنها افزوده اشاره می گردد:

- **مواد کف کننده:** کریم های دندان که هنگام برس کردن، خوب کف می کنند و شما احساس می کنید دندان هایتان را خوب پاک کرده اند، از این نظر مناسب اند.

- **مواد چسبنده:** این مواد باعث چسباندن اجزای کریم دندان به یکدیگر می شود که شامل صمغ، آرینات سودیم، ژلاتین سودیم و نشاپسته است.

- **مواد شیرین کننده:** برای بعضی افراد طعم کریم دندان اولین نکته مورد توجه در هنگام خرید آن میباشد. مواد شیرین کننده همان موادی هستند که طعم کریم دندان را برای شما مطبوع می کنند.

- **اسانس ها:** شما کریم دندان با طعم نعناع و دارچین می پستدید اسانس ها در واقع مواد مطبوع کننده هستند که برای پوشاندن طعم و بوی نامطبوع مواد مصرف شده در کریم های دندان استفاده می شوند.

- **مواد محافظ:** این مواد ضد میکروبی بوده و خاصیت ضد عفونی کننده داشته که میکروب های پوسیده کننده و مولد بیماری های بیره و جوف دهن را ازین می برد.

انواع کریم های دندان

کریم های دندان از لحاظ شکل ظاهری می توانند به اشکال مختلف مانند انواع ژیلی، هایع، کریمی و غیره وجود داشته باشند. با پیشرفت تکنالوژی انواع مختلف کریم دندان از لحاظ فرمولیشن و کارایی در بازار موجود است که به چند مورد از آن اشاره می گردد:

مشخص میباشد و باید در درجه حرارت ۱۸ تا ۲۷ درجه سانتی گرید (جای خشک و خشک و دور از نور مستقیم آفتاب) نگهداری شود.

خصوصیات کریم دندان خوب

- کریم دندان باید نرم بوده عاری از هرگونه ذرات درشت و دانه دار جدا شونده در داخل دهن باشد.
- کریم دندان باید دارای قدرت یاک کنندگی مناسب بوده و هیچ گونه آسیبی برای مینای دندان، بیره، غشای مخاطی و یا دهن ایجاد ننموده و با پوست و مخاط دهن سازگار باشد.
- کریم دندان باید دارای مخلوط ترم و یکنواخت بوده در اثر فشار معمولی و در درجه حرارت اطاق به راحتی از تیوب خارج شده و بر روی برس هموار شود.
- کریم دندان باید دارای بسته بندی مناسب و سالم باشد.
- کریم دندان باید در مدت زمان مصرف از لحاظ فیزیکی و کیمیاگری پایدار بوده و تغییری در شکل ظاهری آن پدیدار نگردد.
- کریم دندان های ضد چرم باید بدون توصیه داکتر دندان استفاده نگردد، زیرا این کریم ها حاوی مواد اند که قدرت سایپندگی شان بالا است. بنابر این هرگاه هر شب از این کریم های دندان استفاده گردد، باید در انتظار ساییدن مینای دندان هایتان باشید که از محل های ساییده شده، دندان ها حساس می شوند و شما با خوردن و نوشیدن مواد سرد و گرم احساس درد خواهید کرد.

ترکیب کریم های دندان

فلوراید

عبارت از ترکیب ساده در هر کریم دندان است که پیشگیری و مبارزه با ایجاد حفره های دندان، بازسازی مینای دندان، کاهش تدریجی اسید و سایر مواد دیگر را جلوگیری مینماید. معمولاً در برچسب موجود بر تیوب کریم های دندان ممکن است از فلوراید با نام های «فلوراید سودیم»، «فلوراید قلعی» یا «مونو فلورو فسفات سودیم» نیز نام برده شود.

پروپیلین گلایکول

نیز یکی از ترکیب های موجود در هر کریم دندان است که مانع از دست رفتن آب موجود در کریم دندان می شود. از مواد دیگر

۱. کریم دندان ضد پوسیدگی (Toothpaste)

در این نوع کریم های دندان از ترکیبات فلوراید به عنوان ماده ضد پوسیدگی استفاده می شود. این ماده با اضافه شدن به مینای دندان باعث استحکام دندان ها، کاهش یا متوقف شدن پوسیدگی دندان ها و افزایش مقاومت آنها در برابر مواد تولید شده از باکتریایی مضره داخل دهن می گردد.

۲. کریم دندان های ضد چرم (Toothpaste)

در این نوع کریم های دندان که بهتر است آن را کریم دندان مخصوص پیشگیری از تشکیل چرم نامید از مواد مانند انواع (پیروفسفات ها) استفاده می شود که قابلیت تشکیل رسوبات و چسبیدن آنها را به روی دندان ها کنترل نماید.

۳. کریم دندان ضد پلاک (Toothpaste)

در این نوع کریم های دندان از مواد ضد میکروبی (مانند تری کلوزان) به منظور به تأخیر اندختن ایجاد پلاک استفاده می گردد.

۴. کریم دندان ضد حساسیت (Toothpaste Sensitivity)

در بعضی از افراد دندان های حساس وجود دارد که با خوردن غذاهای شیرین یا ترش و یا مواد سرد و گرم احساس درد می نماید. این نوع کریم های دندان این حساسیت را کاهش می دهد.

۵. کریم دندان اطفال (Toothpaste)

این نوع کریم های دندان برای استفاده کودکان مناسب بوده که دارای فرمولیشن خاص و خصوصیات ظاهری

است، که در بیشتر موارد این مساله برای مصرف کننده مهم بوده تا کریم های دندان طعم مطبوع و شیرینی داشته باشد. (البته تولید کننده های دوا در حفظ الصحه دهن و دندان از شکر استفاده نمی کنند) در واقع سوربیتول باعث می شود طعم گریم دندان مطلوب شود. زایلیتول نیز مطبوع کننده و شیرین کننده طبیعی دیگری است که در برخی از کریم های دندان ها از آن استفاده می شود.

صمغ زانتان

صمغ زانتان نیز از جمله این ترکیب ها بوده و باعث انسجام ترکیب های گریم دندان و ایجاد نوعی چسبندگی در آن می شود. کلوبید های معدنی، کلوبید های جامنک دریابی و سلولوز های ترکیب هم از دیگر چسباننده کریم های دندان هستند.

توصیه ها:

- ❖ بعد از هر بار استفاده از کریم دندان حتماً سر آن را سسته نموده تا مانع خشک شدن و الودگی گردد.
- ❖ بعد از هر وقت غذا خوردن با کمک برس و کریم دندان مناسب باید دندان های خود را پاک کرد.
- ❖ کودکان باید روش صحیح استفاده از کریم دندان را فرا گرفته و به نحوی که بعد از استفاده آن را از دهن خود بیرون بریزنند تا بلعیدن آن به حداقل برسد.
- ❖ در کودکان به منظور جلوگیری از عوارض نامطلوب حتماً از کریم دندان مخصوص استفاده گردد.
- ❖ به منظور دستیابی نتایج بهتر در استفاده از کریم های دندان مانند ضد چرم، پلاک، حساسیت و غیره با داکتر دندان مشورت نمایید.
- ❖ در هنگام استفاده کریم دندان به اطلاعات مندرج در روی محصول و چگونگی مصرف صحیح آن توجه نموده و از بلعیدن کریم دندان خودداری نمایید.

سگرت و دخانیات باعث افزایش بروز زیستیوت (التهاب بیره) و پوسیدگی دندان می گردد. همچنین باعث بوی بد دهن و زرد شدن دندان ها می شود.

ترکیب های جذب کننده رطوبت در کریم های دندان می توان به «گلیسرول» و «سوربیتول» اشاره کرد.

تریکلوسان

هم نوع دیگر از ترکیب های موجود در هر کریم های دندان است که در جلوگیری از ایجاد پلاک و التهاب بیره موثر است. هم چنین این ماده با سوزش و التهاب بیره که بر اثر پلاک های دندانی به وجود می آیند، مقابله می کند و بوی بد دهان را کاهش می دهد.

پتاسیم نیترات

یکی دیگر از ترکیب های موجود در هر کریم دندان پتاسیم نیترات است. کارایی پتاسیم نیترات به عنوان یک عامل بی حس کننده دندان است و این ماده با کاهش احساس درد در قسمت های آخر عصب دندان، مانند یک بی حس کننده عمل می کند. این ماده در کریم های دندان مخصوص دندان های حساس وجود دارد.

استرونونتیوم فلوراید

ترکیب دیگری در کریم دندان است که میزان حساسیت را کاهش می دهد. این ماده با بستن لوله های بسیار کوچکی که به عصب های موجود در هسته دندان متصل است، باعث کاهش شدت حساسیت می شود.

سودیم فسفات

یکی دیگر از این ترکیب ها سدیم فسفات است. سدیم فسفات ساینده ملایم دندانی است که هنگام برس کردن، باقی مانده غذا و لکه هایی که بر سطح دندان مانده را، از بین می برد. از دیگر ساینده هایی که ممکن است در کریم دندان یافته شود، می توان به کاربونیت کلسیم، زل های سیلیکایی غیرهایدریت، اکسیدهای آلومنیوم هایدریت، کاربونهایدریت مگنیزیم و سیلیکات ها اشاره کرد.

سودیم لوریل سلفیت

سودیم لوریل سلفیت هم از دیگر ترکیب های موجود در هر کریم های دندان است. سولفات لوریل سدیم (SLS) ترکیب پاک کننده است که هنگام استفاده از کریم دندان به کف تبدیل می شود. این ماده در بسیاری از تولیدات لوازم آرایشی، پاک کننده و حفظ الصحه شخصی دیگر مانند شامپو، لوشن ها نیز وجود دارد که عامل کف کننگی آنها است. بتاین کوکامیدو پروپایل نیز یکی دیگری از انواع کف کننده هایی است که ممکن در کریم های دندان یافت شود.

سوربیتول

یکی دیگر از ترکیب های موجود در هر کریم دندان سوربیتول

دانستن مواد ساختمانی

ترتیب کننده: انجمن اجمل نظری

منشای مواد ساختمانی

باید یاد آور شد که مواد ساختمانی در طبیعت به صورت وافر موجود میباشد، اما غرض بهبود کیفیت مواد ساختمانی باید از روش های عملی طور دقیق و همه جانبه استفاده صورت گیرد. مواد ساختمانی به سه گروه ذیل تقسیم بندی میگردد:

۱. **مواد طبیعی**: مانند گل، سنگ و چوب که اکثراً بدون تغییر در طبیعت از آنها استفاده میگردد.

۲. **مواد ضایعات کارخانجات**: عبارت از بقایای موادیست که در یک پروسه تولید بدست میابد. مثلاً مواد باقی مانده سمنت یا آهن که بعضی از این ها میتوانند در اهداف کانکریت ریزی استفاده گردد.

۳. **مواد مصنوعی**: مانند انواع سمنت، فولاد و غیره که از مواد مختلف النوع به وجود میابد.

خصوصیات مواد ساختمانی

خواص مواد ساختمانی باید مناسب به شرایط و اهداف کار باشد و از بعضی مواد طبیعی و مواد ضایعات کارخانجات میتوان به صورت مستقیم بدون وارد نمودن تغییر در خواص آنها استفاده نمود. زیرا در آنها باید خصوصیات ساختمان را انتخاب نمود و از طرف دیگر کیفیت مواد ساختمانی همیشه باید مورد آزمایش و ارزیابی قرار گیرد. مواد ساختمانی دارای خصوصیات ذیل میباشد:

- مقاومت کافی
- قابلیت شکل گیری
- دوام و مقاوم در مقابل عوامل جوی
- عاری از مواد مضره
- رنگ یکسان

از آغاز حیات انسان بروی زمین اجباراً از مواد ساختمانی به صورت ساده و طبیعی استفاده صورت گرفته که با تکامل و پیشرفت زندگی، مواد ساختمانی و استفاده از آن تدریجاً بهبود یافته و نظر به احتیاجات زمان در ترکیب مواد ساختمانی تغییرات مهم رونما گردیده است. همچنان امروز در امور ساختمانی از مواد مصنوعی نیز استفاده وسیع بعمل میاید.

پیشرفت های چشمگیر صنعتی سبب گردیده تا نه تنها مواد ساختمانی بهتر جهت اعمار انواع تعمیرات به وجود آید بلکه فنون و مهارت های معماری، مقاومت مواد ساختمانی و نوآوری در طرح و دیزاین ساختمان ها اکشاف نماید تا ساختمان های مطمئن تر و مستحکم در همه ساحتان انجینیری به میان آید.

مواد ساختمانی عناصر مهم در ساحت انجینیری بوده و از طرف دیگر انجیر مسولیت طرح و اعمار تعمیرات مختلف النوع از قبیل اعمار تعمیرات صنعتی و معدنی، پل و پلچک ها، راه و میدان های قطار آهن، منارهای یادگاری و غیره را دارد. این ساختمان ها در شرایط و محیط های متفاوت با درنظر داشت مسائل اقتصادی و موثریت آن اعمار میگردد.

از طرف دیگر انجیر طراح تعمیرات در قسمت شناخت مواد ساختمانی مهارت کافی داشته و نه تنها مواد ساختمانی را که در اعمار تعمیرات به کار میبرد باید جنسیت، نوع ترکیب و استفاده مواد ساختمانی را نیز بداند. بنابران کسانیکه مواد ساختمانی را میسازند و هم به صورت اقتصادی و موثر از آن استفاده مینمایند لازم است تا راجع به خواص و طرز استفاده مواد معلومات کافی داشته باشند.

نگهداری گردد که با رطوبت کاملاً سروکار نداشته باشد. از طرف دیگر ریگ و جفل در جای هموار گردد که با کثافات و مواد مضره مخلوط نگردد. غفلت در نگهداری مواد ساختمانی باعث میگردد تا مواد کیفیت خود را از دست بدهد.

نورم و مشخصات مواد

جهت استفاده بهتر از مواد ساختمانی در اعمار تعمیرات و ساختمان، تولید مواد باید ستندرد گردد. همچنان نورم و مشخصات مواد ساختمانی به اساس تجربه، آزمایش و تحقیق ترتیب میگردد. بطور مثال اندازه و مارک خشت پخته با نورم و مشخصات ستندرد تطبیق میگردد تا از یک طرف در کارهای ساختمانی تسهیلات فراهم گردیده و از جانب دیگر در برآورده مناسب، استفاده از خشت پخته کمک شده بتواند.

(ادامه دارد)

باید یاد آور شد که مقاومت مواد ساختمانی در مقابل قوه های وارده، مربوط به مقاومت مواد میباشد. مقاومت در مقابل سایش و تخریب، دوام مواد ساختمانی را تعیین مینماید و از طرف دیگر دوام مواد ساختمانی رابطه مستقیم در تحلیل اقتصادی بروزه دارد. کیفیت و زیبایی مواد ساختمانی مدت ها باید حفظ گردد و عدم قابلیت کار مواد ساختمانی نه تنها از کیفیت آن میکاهد بلکه کار بصورت درست صورت نگرفته و باعث خسارت وقت میگردد. زیرا وقت تکمیل بروزه های ساختمانی در تحلیل اقتصادی و مالی بسا مهم بوده و از طرف دیگر به اساس کار و خصوصیات مواد میتوان مواد متنوع تولید نمود. مثلاً مواد ضد حریق، مانع حرارت و انتقال صدا میشود.

نگهداری مواد ساختمانی

آب و هوا و شرایط بد جوی بالای مواد ساختمانی تاثیر فوق العاده زیاد دارد. بناء ذخیره مواد ساختمانی از اهمیت فوق العاده زیاد برخوردار میباشد. مثلاً سنگ و چوب باید در هوای آزاد گذاشته شود تا رطوبت آن کاملاً تبخیر گردد و یا سمنت در جای

د نېمه استوايی سیمو پاپریزو میوو با غونه

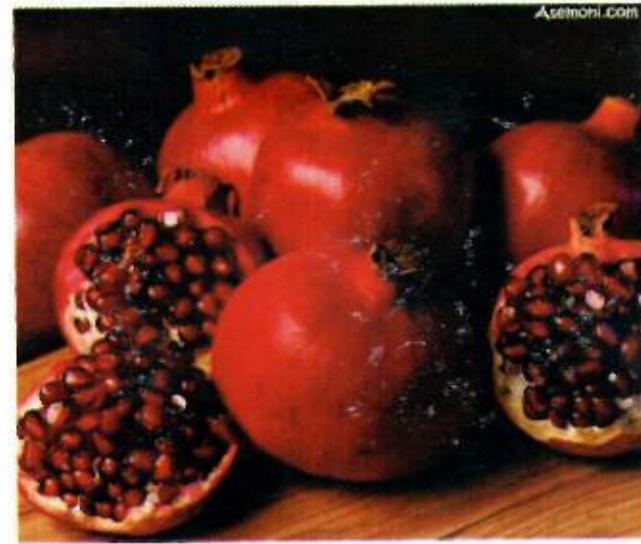
تریب کونکی: الجین عتیق الله یاسر

خوند او مزی له مخی په دری چوله دی:

- خواړه
- میخوش
- تروه

زمونږ د هیواد اقلیمی شرایط د انارو د روزلو لپاره مناسب دي
لکه چې مورنۍ تابوی بی هم همدا هیواد په ګوته شوی ده نو
له همدي امله زمونږ په هیواد کې په تجارتی چول روزل کېږي
او میوی پو تعداد هیوادونو ته لکه یاکستان، هندوستان، عربی
امارات او حتی په دی وروستیو کې خینې اروپاې هیوادونو ته
هم د تجارت په موځه لېردول کېږي.

د انارو د میوو ډیره برخه د تازه میوی په ډول کارول کېږي او
لړه برخه بی پروسس کېږي او شریتونه تری تر لاسه کېږي، د
دی میوی کیمیاوى ترکیب د اقلیم او روزلو د خای د شرایطو
او ورایتی د ډول له مخی سره توپیر لری د انارو د میوی په
خورو کې ۱۲ انه تر ۱۹ سلنې شکری مواد او ۳۳ سلنې غضوی
تیزابونه شتون لری، د شکری موادو له جملی خڅه بی په ترکیب
کې زبانه برخه ګلوكوز، فركتوز او ډیره لړه برخه سکروز
موجودد دی او همدارنګه په خورو برخه کې بی فیزولوزبکی
فعال مواد هم وجود لړی چې له هغې جملی خڅه له ۱۲-۵۵ملی
ګرامه سلنې اسکریک اسید او ۰،۰۴-۰،۰۸ملی ګرامه سلنې بی
فولیک اسید دی همدا راز په خورو برخه کې بی خینې
انتوسيانین شته چې کچه بی له ۴۶-۲۶ ملی ګرامه سلنې سره
سمون لری او سربېره پر دی D_P ویتامین او فعال انتو سپانین
کچه بی د ۱۵۰-۲۰۰ ملی ګرامو سلنې سره سمون لری همدا
رنګه د خورو په ترکیب کې بی تیامین (۱)B هم وجود لړی چې
کچه بی له ۰،۰۴ - ۰،۰۳۶ ملی ګرامه سلنې سره برابره ده
همدا رنګه د ریبو فلاوین (۲)B کچه په کې تر ۱-۱۱ سلنې پوری
رسیوی د پکتینو کچه بی ۰،۱ - ۰،۳ ملی ګرامه سره برابره ده د پادونی پوری
ده چې د انارو د میوی په پوستکی کېښی په لوړه کچه تین شنه

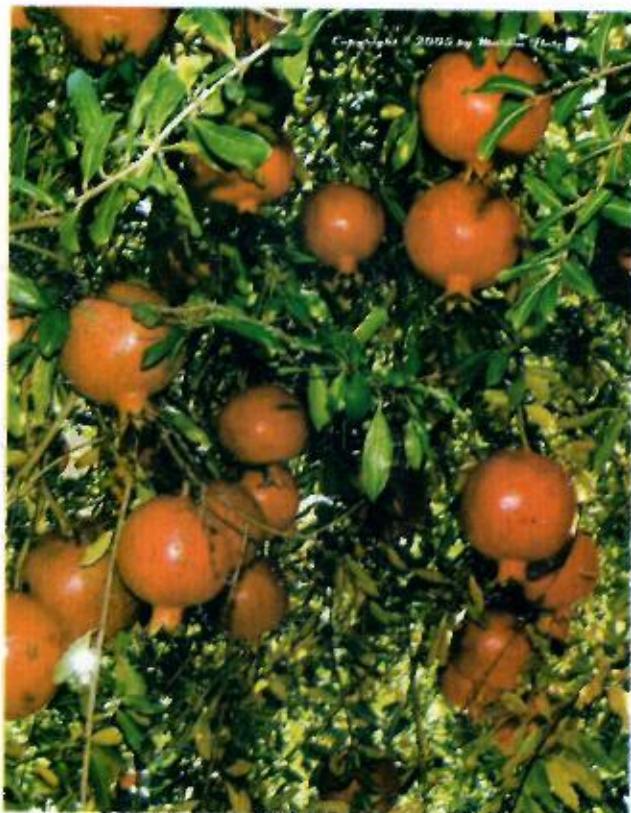

انار punica

انار یو زه مهمو تازه میوو خڅه تمیزل کېږي punicaceae د کورنۍ او punicas د جینس سره تراولری ، غوره سپیشیز بی granatumL. له خپتو معلومبری چې د انارو لمپنۍ تابوی افغانستان دی. بتایی له دی هیواد خڅه نورو هیوادونو ته ډول شوی وي. دا خر ګنډه ده چې په افغانستان کې د انارو ۴۸ بیلا بیل ډولونه روزل کېږي، له هغې ډلي خڅه بی ۱۲ ډوله په نگرها، ۹ ډوله په کندهار، ۶ ډوله په هلمند، ۶ ډوله په سمنگان چې د تاشقرغان په نامه هم شهرت لری، ۵ ډوله بی په کایپسا(نکاب)، ۴ ډوله په فراه، ۳ ډوله بی په هرات او ۳ ډوله بی په بلخ کې روزل کېږي. هېره دی نه وي چې د انارو یو تعداد نور ډولونه بی د افغانستان په خینې نورو ولايتوونو لکه لغمان، نورستان او کابل کې هم روزل کېږي .

د انارو روزنه د خلورو موخو ډیاره تر سره کېږي:

۱. د تازه میوو لپاره (ډیری برخه)،
۲. صنعت لپاره
۳. د پنکلا لپاره
۴. د درملو لپاره روزل کېږي. همدار راز د انارو میوی د

شوي وي، اوردواني بي ۴۰-۵ سانتي مترو پوري وي، گلان بي د تورو ګردو بواسطه الفاح کيري، دانارو ميوه خermen ته ورته پوستکي لري. د ميوی رنگ بي نظر يه افليمي شرايطو د وزايي يه دول او تورو عواملو له امله تفاوت لري. د انارو داني لر خه اوږدي ګلکي او پستي وي د انارو نيلې به لومړي کال ميله دوله وي خو به راتلونکو ګلنو تو کي غبنتلي او پراختيا موی. د انارو خانګي له ۲۵-۴۰ سانتي مترو پوري اوږدي وي. د انارو زياتي ميوی به دوه ګلن شاخچو رامنځ ته کيري چې بیا نومړي شاخچي له دری ګلنی وروسته يه طبیعی دول مری، او د انارو ونی د ګنيدو يه لور هخواي، لدی امله ضروري برېښي چې له پېځه غوش شی دا نودي په پسربالی او دوبی کي تر ټولو زيانه وده کوي خو تر ټولو کمزوري وده بیو د کال په تودو خونو کي رامنځ ته کيري. د خانګو وده د لرم د میاشتني په سر کي پاي ته رسپری دا هغه وخت دی چې به سر کي بی سرځه رامنځته شوي وي. نومړي ونی په زیده پوري وده يه هغه شرايطو کي کوي چې د تودو خي درجه بې په زمې کي له منفي ۱۲ خڅه تېټه نه وي او دوبی بې تود او اوږد وي، مني بې وج او تود او تودو خي بې تود تفاوت ونلري

چې په سلو کي له ۱۰-۳۰ ټبرخې جوړوي خود وحشی انارو په پوستکي کي دا کچه ان تر ۳۳-۳۵ سالني پوري رسپری.

باید په یاد ولو چې د انارو د تې، خانګو او نيلو په ترکیب کي بې په سلو کي ۲۰۰-۳۰ ټبرخې تین موجود دي. همدا راز یو خه عضوي تيزابونه او الکايدونه هم لري. خرنګه چې د ميوی په ترکیب کي بې خانګو کي مواد شتون لري نو په دی اساس ميوی بې په پراخه کچه کارول کيري، د انارو طبیعی او تعقیم شوی شربت کولی شي د وجود تودو خه راټیه او د تندی مخبوی وکړي، د هاضمي سیتم غښتلی کوي د استما با نفس تکي، لور فشار، د زیده د رګکونو د ازادولو، د ویني د خيني ناروغو او تورو رنځونو درمله کي مرستدویه ثابت شوي دي. به عامه کچه د تونځي او ملاړيا په درمله کي استفاده کيري. د خوړو انارو شربت د پېنټورکو د درمل په حیث کارول کيري. د ترو انارو شربت د تربخې او د پېنټورکو د نیزو په درمله کي کارول کيري. د انارو د ګلانو او پوستکو ایشیدلی اویه د پرسوب د ختمولو په موخه د تعقیم په حیث او همدارنګه د معدي او خونی اسهال په درمله کي استفاده کيري. سرېره پردي په ټپونو کي د ویني د درولو په موخه کارول کيري.

انار بې با ارزښته نبات دی سرېره په پورتنيو ګټو د زېستي ټپونو په حیث هم استفاده کيري. بنکلې به او ګلان بې چې رنګارنګ رنګونه لري، بشایسته پانۍ او بشاخونه بې بنکلا دوډ چنډه کوي. د بنکلا په عامل بې د ګلانو په خه اوږده دوره هم شميرلې شو. د انارو ونه د خاوری د قوت او ټنګښت باعث ګړخې، نو خکه د خاوری د ساتي په موخه هم کارول کيري.

د انارو مورفولوژيکي او بیولوژیکي خانګو تیاوی

انار بې معمولي پانزې او خانګو ره ونه او یا نيمه ونه ده. لوډوالۍ بې له ۳-۵ مترو پوري وي. خود خيني ډولونو لوډوالۍ بې ۷-۱۰ مترو پوري وي. پانۍ بې پوځه اوږدي او په بو ګلن خانګو باندې خای په خای شوي وي. خو د هغه خانګو چې عمر بې زیات وي په متقابل دول او یا د غنجې په دول خای په خای شوي وي. د پانز اوړډوالۍ بې له ۲-۸ سانتي مترو په شا او خوا کي وي چې د پاڼو خنډي بې پشوي وي. د انارو ګلان لوی او دوه غږیز وي چې په خانګو بې خای په خای

مدیریت استراتئیک چیست؟

تهیه کننده: غلام عباس حکیمی

برمبانی آن نیل به اهداف اساسی سازمان تعیین می گردد. کلمه استراتئی نخستین بار در سال ۱۶۵۴ در انگلستان به کار رفت و ریشه آن اسم یونانی استراتیگوس (Strategus) است که به معنای "قوماندان عمومی" می باشد. نوآوری و بکارگیری این کلمه حاکی از آن است که این کلمه از کلمات Stratos (سپاه) و agein (رهبری کردن) تشکیل شده است و در زمینه نظامی آن به معنای "اجام دادن عملیات در مقیاس وسیع" می باشد.

فرهنگ لغت آکسفورد کلمه استراتئی را بر مبنای علم مدیریت تعریف می کند. در مبحث مدیریت کلمه استراتئی اکتون جایگزین "برنامه ریزی طولانی مدت" شده است، تا به فعالیت که مدیران ارشد به منظور دستیابی به اهداف سازمان انجام می دهند، اشاره کند. ویلن (Wheelen) و هنگر (Hunger) مدیریت استراتئیک را چنین تعریف نموده اند: "آن دسته از تصمیمات و عملکرد های مدیریتی که عملکرد طولانی مدت، سازمان را تعیین می کنند" میباشد.

مدیریت استراتئیک و عملکرد های آن

شیوه تصمیم گیری که جهات دراز مدت سازمان و همچنین اجرای آن تصمیمات را معین می سازد، مدیریت استراتئیک است. عملکرد مدیریت استراتئیک شامل پنج اصل به هم مرتبط است:

۱. تجزیه و تحلیل محیط
۲. هدف گذاری
۳. تعیین استراتئی ها
۴. اجرای استراتئی ها
۵. کنترول استراتئی ها

مدیریت استراتئیک عبارتست از مرتبط ساختن مدیریت منابع انسانی با اهداف کوتاه مدت و دراز مدت استراتئیک سازمان برای بهبود عملکرد و ایجاد فرهنگ سازمانی آن که بتواند خلاقیت را تقویت نماید. اهداف سیستم مدیریت منابع انسانی متاثر از اهداف استراتئیک هر سازمان است. از هر سیستم مدیریت منابع انسانی انتظار می رود که در عین توجه به منافع سازمان، منافع کارکنان را نیز در پروسه تصمیم گیری های استراتئیک مد نظر داشته باشد. مدیریت استراتئیک منابع انسانی با معنای وسیع خود در دنیای امروزی می کوشد که آموزش و ارتقاء ظرفیت کارکنان، بهبود سازمانی و مسیر یشرفت شغلی را در هم آمیزد تا افراد، گروه ها و سازمان ها به شیوه اثر بخش رشد کنند. با توجه به رقابت شدید و تنگانگ در دنیای امروزی، می توان بیان داشت که نیروی انسانی مهمترین عنصر رقابتی برای هر سازمان محسوب شود، بنابراین مدیران باید آگاه باشند که جگونه با این عامل استراتئیک برخورد نموده و استفاده هر چه موتوری برتری رقابتی را به نفع سیستم بیاموزند. در این صورت سازمان یک قدرت و نیروی رقابتی قوی کسب خواهد کرد.

مدیریت استراتئیک از دو کلمه مدیریت و استراتئی گرفته شده است. در این مقاله ایندا این دو کلمه را تعریف نموده و بعد مدیریت استراتئیک را مورد بررسی قرار می دهیم.

مدیریت

مدیریت را هنر انجام کار به وسیله دیگران می دانند. روش یا شیوه تبدیل اطلاعات به عمل را تصمیم گیری می نامیم.

استراتئی

استراتئی عبارت از برنامه جامع، واحد و کامل را گویند که

همانگونه که از مسائل فوق برمی‌آید، یک ستراتیژیست باید به برنامه ریزی و هم به کنترول پردازد، زیرا شخصی که مدیر نیست، بدون برنامه ریزی در کنترول فعالیت‌ها تلاش می‌ورزد. لذا پرسه مدیریت ستراتیژیک چنین تعریف می‌شود: "مدیریت ستراتیژیک عبارت است از علم و هنر فرمول‌بندی، اجرا و ارزیابی تصمیمات چند بعدی - با تأکید بر همگونی عوامل مدیریت، بازاریابی، امور مالی، تولید یا خدمات، تحقیق و توسعه سیستم‌های اطلاعاتی و غیره جهت رسیدن به اهداف سازمانی" می‌باشد.

۱. تجزیه و تحلیل محیط

عبارت است از مطالعه محیط سازمان جهت شناسایی عوامل محیطی که بر عملکرد سازمان تاثیر بسزایی دارند.

۲. هدف گذاری

هدف وضعیت مطلوب است که سازمان می‌کوشد تا به آن جامعه عمل بپوشاند.

۳. تعیین و تدوین ستراتیژی ها

تعیین ستراتیژی عبارت از شیوه تعیین زمینه‌های عملکرد مناسب جهت دستیابی به اهداف سازمانی در راستای مأموریت و دیدگاه سازمان است.

۴. اجرای ستراتیژی ها

اجرای ستراتیژی‌ها پرسه مدیریت ستراتیژیک است که ستراتیژی‌های تدوین شده را به مرحله اجرا می‌گذارد. جهت اجرای موفقیت آمیز ستراتیژی‌ها به چهار مهارت بنیادی نیاز است:

(الف) **مهارت تعامل (Interacting skill)**: عبارت از توانایی اداره کردن افراد در جریان اجرای ستراتیژی است. مدیرانی که ترس و نالمیدی سایرین را در رابطه به اجرای یک ستراتیژی جدید درک می‌کنند، آمادگی این را دارند که بهترین اجرا کننده باشند. این مدیران تأکید شان بر اعضای سازمان و گفتگو برای یافتن بهترین روش جهت اجرای ستراتیژی می‌باشد.

(ب) **مهارت تخصیص (Allocating skill)**: عبارت از توانایی تهیه و تدارک منابع مورد تیاز سازمان برای اجرای یک ستراتیژی است. مجریان موفق ستراتیژی دارای استعداد زیادی در برنامه ریزی امور، بودجه سازی و مشخص ساختن سایر حالات بحرانی می‌باشند.

(ج) **مهارت نظارت (monitoring skill)**: عبارت از توانایی استفاده از اطلاعات برای مشخص کردن موانع جهت اجرای ستراتیژی می‌باشد.

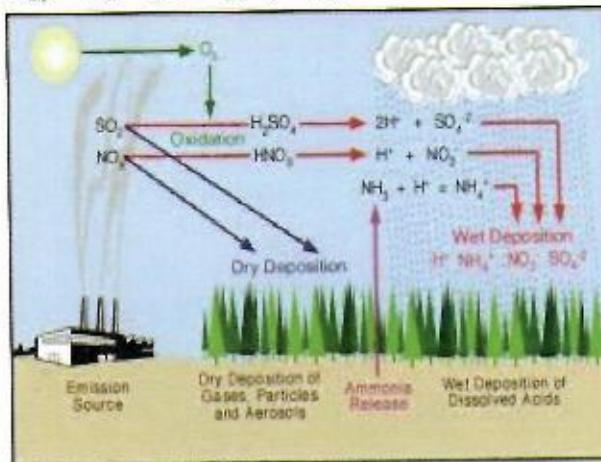
(د) **مهارت های سازماندهی (Organizing skill)**: عبارت از توانایی ایجاد گروهی از افراد در سرتاسر سازمان که هنگام بروز مشکل در اجرای ستراتیژی، به حل آن کمک کنند. مجریان موفق، این گروه را طور انتخاب می‌کنند تا بتوانند از عهده انواع مشکلات حین بروز موقفانه برآیند.

۵. کنترول ستراتیژی ها

کنترول ستراتیژی به عنوان آخرین اصل که شامل نظارت و ارزیابی پرسه مدیریت ستراتیژیک بوده و نقش تضمین عملکرد مناسب این پرسه را دارا می‌باشد. کنترول تمامی ابعاد تجزیه و تحلیل محیط، هدف گذاری، تعیین و تدوین، اجراء و نحو کنترول ستراتیژی را در بر دارد.

پر چاپیدیال د تیزابی اوربنت اغیزې

توبیخ کونکی: انجینیر نصرالله شیرزاد

تیزابی اوربنت د سلفردادی اکساید (SO_2) او د نایتروجن د کورنی اکسایدونو (NO_x) خخه چې د صنعتي فابریکو او د نقليه وسايطو د فعالیت په پایله کې هوا ته استول کېږي منځ ته راخې، چې دغه غازونه په انوسفیر کې د اوپو له بخار سره د عکس العمل په پایله کې د سلفوریک او نایتریک تیزابونه منځ ته راوړي.

صنعتي فابریکو د سون توکو په پایله کې منځته راخې او انوسفیر ته استول کېږي، چې دغه غازونه د صنعتي هبادونو له لوري چې اروپايی هبادونه دي د باد په وسیله نورو هبادونو ته استول کېږي، چې په پایله کې نومزوو هبادونو ته درانه زیاتونه اړوړي.

همدارنګه اروپايی او امریکائی ساینس پوهانو د ۱۹۶۰ او ۱۹۷۰ کلونو کې د دی ډول اوربنت او د اغېزو په هکله خېښې پېل کړي او په پایله کې پې مومندل چې د خمکې پرمخت د روتو اوپو تیزابیت ورخ تربلي د زیاتدو به حال کې دي، چې د اغېزې نه یو اخې په صنعتي سیمو کې بلکې په غیر صنعتي سیمو کې هم لیدل کېږي. بلاخره تیزابی اوربنت په کال ۱۹۸۰ کې د یوې نېړوالي سټونې په توګه وېټنډل شو. د نومزوی اوربنت له اندازی زیاتو زیاتونو اروپايی او امریکائی هبادونه دي ته او سکول چې د ۱۹۹۰ کال خخه را په دېخوا د تیزابی اوربنت منځه راوړونکو غازونو تولبد کم او د (Clean Air act) تړون پلی کړي او په پایله کې پې د تیزابی اوربنت له اغېزو خخه وړغوري.

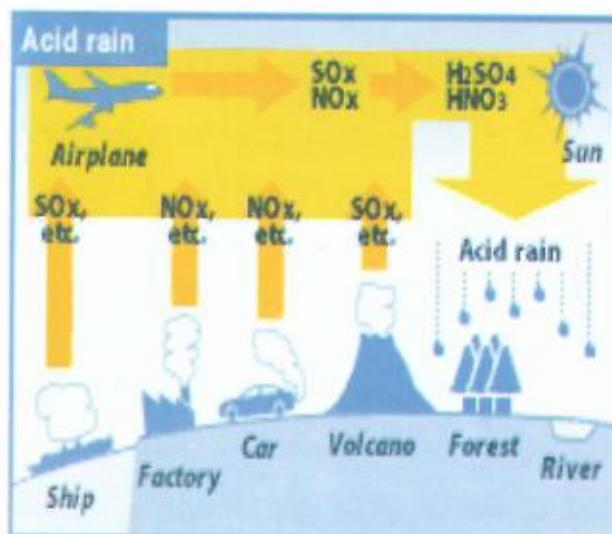
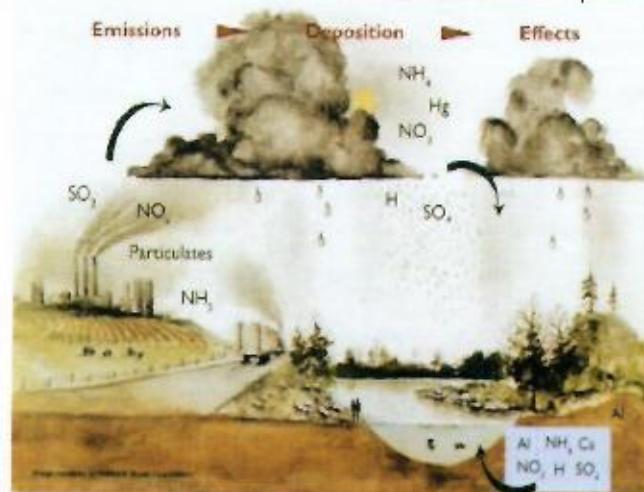
د تیزابی اوربنت جوړونکو مهم غازونو خرنګوالي د تیزابی اوربنت جوړونکي مهم غازونه عبارت له سلفردادي

د لوړۍ خل لیاره دغه اوربنت د ۱۸ مه پېړي په پای کې په انګلستان کې وېټنډل شو، چې دغه اصطلاح په کال ۱۸۷۳ ميلادي کې د یو بریتانوي کیمیابو (Robert Smith) له خوا و کارول شو، او وې پې لیدل کوم نباتات چې د صنعتي فابریکو د باد په لوري موقعت لري د یو شمیر کیمیاوي ترکیاتو په پایله کې زیاتمن شوی دي.

نومزوی د پلتني په وخت کې د اوربنت په ترکیب کې د سلفوریک اسید شتون ته متوجه شو، او وې پې ویل چې دغه شان اوربنت د خمکې پرمخت نباتات او حیواناتو لیاره خطرناکه اغېزې لري او تر ۱۹۶۰ لسيزې ورته کومه خاصه پاملننه ونشو او هېججا په دی هکله خه ونه ویل.

وروسته بیا په ۱۹۶۲ ميلادي کال کې یو سویڈنی ساینس ہو (Swante Odgen) یو خل بیا دې تیزابی اوربنت په هکله ووبل، چې د تیزابی اوربنت منځه راوړونکي غازونه چې د

شتون لري ، چې مهمه يې انساني (Anthropogenic) زبرمه ده، د نايتروجن د اکسایدونو تولیدونکي زبرمه د عضوي توکو Biological) بیولوژيکي تجزیه (Lightening)، رعد او برق (Decomposition او انساني زبرمه يې د نفتو، سون او په کرنه کې د نايتروجن لرونکو سرو خخه ګډه اخیستني دي. د سلفر دای اکساید غاز د تولید مهمه طبیعی زبرمه

- اورغورخونکي غرونه (Volcanic eruptions) د اوپر بخار (Sea spray) او انساني زبرمه يې د نفتی نوکو او سکرو سوخلو او د معدنی دبرو خخه د منزالونو په لاس راوړل (Smelting of ores) دی.
- د غازونو لېړد (Transport) اتموسفير ته آزاد شوی غازونه کولای شي پرته له کوم بدلون خخه تر (1000) کيلو مترو وانن ووهي او د تیزابي اوربنت سبب شي.

- د غازونو د شکل بدلون (Transformation) په هوا کې آزاد شوي د نايتروجن اکسایدونه، سلفردای اکساید او د کاربن دای اکساید غازونه د اوپر له خاخکو سره یوخاری کېږي، چې په پایله کې د سلفریک اسید، نایتریک اسید او کاربونیک اسید تیزابونه منخته راخی.

(ادامه لري)

اکساید (SO_2) او نايتروجن اکسایدونو (NO_x) خخه دي، همدارنګه کاربن دای اکساید هم په کې ونوه لري، چې د فوسلی توکو د سون او یو شمیر طبیعی پېښو په پایله کې اتموسفير ته آزاد شویو غازونو او په کې د موجوده اوپو د خاخکو د یوخاری کېدو په پایله کې په هغه کې تیزابونه منخته راخی، چې دا تیزابونه د اوربنت سره یوخاری د خمکې پر لور بشکه کېږي، چې دا چول اوربنت د تیزابي اوربنت په نوم یادېږي.

د برېښنا هغه تولیدي فابریکي (Power Plants) چې د ټېرو سکاره په کې سوخلوں کېږي، په زيانه کچه د سلفردای اکساید غاز تولیدوي. دغه فابریکي په نړۍ کې د اتموسفير په لور آزاد شوی سلفردای اکساید ۷۰٪ تولیدونکي فابریکي ګتل کېږي، په کومو فابریکو کې چې نفتی توکي او غاز سوخلوں کېږي، په لویه کچه د نايتروجن اکسایدونه اتموسفير ته آزادوي. همدارنګه موتر او نور حرکت لرونکي وسایط په نړۍ کې ۵۰٪ د نايتروجن غاز آزادونکي په توګه پېزنډل شوي دي، دارنګه طبیعی پېښې د خنکلنو او نورو توکو سوڅدل، رعد او برق Volcanic (Lightening)، اورغورخونکي غرونه (eruptions) او داسې نور، هوا ته د تیزابي اوربنت د جوړونکو غازونو د تولید او یېد سبب ګرځي.

د تیزابي اوربنت د جوړښت او اوربنت (Deposition) په اونه

- 1- هوا ته د غازونو خېرېدل (Gases Emissions Stage): هواته د غازونو د آزاد بدرو زیانې زبرمه

شیر مادر و فواید آن

لریس کنده: الحاج داکتر علام دروش متصوّری

خصوصیاتی که در شیر مادر وجود دارد و فواید شیر مادر برای نوزاد و خود مادر قرار ذیل میباشد:

- تقویت رابطه عاطفی مادر و کودک
- تغذی کامل برای کودک بدون نیاز به افزودن مواد دیگر
- غذایی در شیر همیشه آماده و رایگان و از جمله خلقت خدایی میباشد.
- شیر مادر حاوی آنتی بادی بوده که باعث تکامل سیستم معافتی و ایمنی طفل میگردد.
- شیر مادر همیشه نسبت به همه شیر های مصตอนی قابل هضم می باشد.
- شیر دادن باعث کاهش سرطان در پستان مادر میگردد.
- کاهش سرطان پستان در نوزادان دختر د رأینده (ایام بلوغت) نیز میگردد.
- مکیدن نوک پستان مادر توسط نوزاد باعث میشود تا رحم مادر زودتر به شکل و اندازه اولی خود برگردد.
- مکیدن در لحظات اول و زودتر از خونریزی بعد زایمان جلوگیری میکند.
- مکیدن باعث برآورده شدن نیاز های احساس کودک میگردد.

شیر مادر کاملترین غذا برای نوزادان الی سن ۶ ماهگی شناخته شده است. غذای که ما انسان ها به آن ضرورت داریم شامل ۶ مواد ذیل میباشد و شیر مادر نیز حاوی همین مواد میباشد، که عبارت اند از:

۱. پروتئین
۲. شحومیات
۳. کاربوهایدریت
۴. مترال
۵. ویتامین
۶. آب

بخاطر داشته باشید شیر گاو، گوسفند، بز، شتر و

سایر شیر های پودری بصورت قطعی جای شیر مادر را گرفته نمیتواند. ایام شیر دهی الی دو سال تعیین شده است نه تنها علم ساینس (علم طب) بلکه قرآن عظیم الشان نیز تاکید به دو سال کامل دارد. اولین شیر مادر را که عوام بنام فله (کلسترول) نیز مینامند حاوی مقدار بیش از حد آنتی بادی و مواد معافتی است که وجود نوزاد را در مقابل مایکرو ارگانیزم های مرضی محافظت مینماید. آنده مادران که دارای تجربه کافی نبوده و یا اولین ولادت شان میباشد موضوع را ۱۰۰٪ فیصد عملی کنند، خوبی های بیشتری را برای خود و نوزاد خود بدست می آورند. صرف در حالات مثل: توبیرکلوز فعال شش، مرض ایدز، سرطان پستان و آیسه های پستان اجازه شیر دادن را مادران ندارند. متناسبی به هر مرض دیگری نیز اگر مصاب باشند، اجازه شیر دهی را دارند.

توصیه های دقیق علمی ثابت نموده که هیچگاهی به اطفال خود چوشک نداده واز شیر چوشک نیز استفاده ننمایید!

- شیر مادر مرگ قبل از ۳ سالگی را کاهش میدهد.
- شیر مادر باعث خواب منظم و راحت نزد کودک میشود.
- تیز مادر یک آنتی بیوتیک خوب بالای زخم نوزادان است.
- شیر مادر با عفونت جسم مبارزه میکند.
- شیر مادر پاکت بالا رفتن اعتماد مادر به صحبت طفلاش و خودش میگردد.
- مکیدن باعث هم آهنگی حرکات چشم با مادر شده و در رشد دماغی و افهام و تفہیم طفل موثر شاخته شده است.
- شیر مادر خطر عفونت ادرار را کاهش میدهد.
- شیر مادر خطر چره گی طفل را کاهش میدهد.
- نوزادان که باشیر مادر تغذی میشنوند دارای یوست لطیف میباشند.
- شیر مادر کودک را در مقابل مصاب شدن به مرض اکزمایا (نوع مرض جلدی) کاهش میدهد.
- شیر مادر کودک را تقویت نموده و دارای دندان های سالم، اسکلت خوب و رشد و نموی عالی تدریجی میسازد.
- ثابت شده که شیر مادر باعث میشود تا فرد در آینده حیوانات اهلی را کمتر آزار برساند.
- شیر گاو برای گوساله تهیه شده است ته برای طفل.

از مادران عزیز خواهشمندیم تا مطلبی که تحریر گردیده دقت نموده به یقین از مزایای شیر خود استفاده معقول نمایند و اطفال خود را نیز از مزایای حقیقی که خداوند (ج) در وجودش اعطای فرموده است، محروم نگردانند.

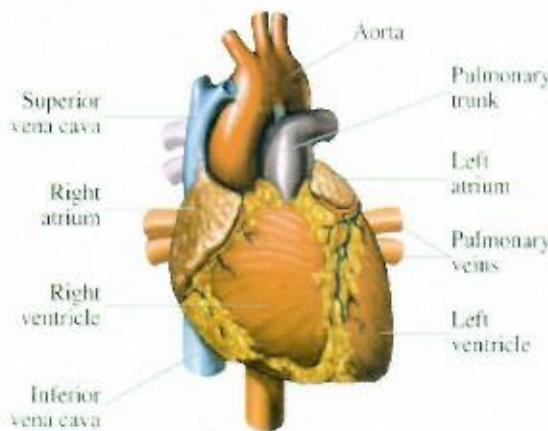

- شیردهی باعث کاهش وزن مادر بعد از زایمان میشود.
- شیر دهی تیاز به انسولین را در تداوی مرض شکر کاهش میدهد.
- شیر دهی خطر مرض شکر را در کودک کاهش میدهد.
- شیر مادر خطر نفس تنگی را در کودک کاهش میدهد.
- شیر مادر خطر امراض گوش را کاهش میدهد.
- شیر مادر خطر مرگ ناگهانی را در کودک کاهش میدهد.
- شیر مادر کودک را در مقابل اسهالات و کمبود ماءعات محافظت میکند.
- شیر مادر کودک را در ۶ ماه اول در مقابل منجیت باکتریایی حفظ میکند.
- در ۶ ماه اول در مقابل امراض سیاه سرفه، توپر کلوز، دفتري، سرخکان، آب چیچک و فلج احلفال حفظ میکند.
- شیر مادر کودک را در مقابل عفونت تنفسی حفظ میکند.
- شیر مادر کودک را در مقابل امراض سرطانی حفظ میکند.
- شیر مادر کودک را در مقابل امراض روماتوید آرترایتس (نوع روماتیزم) حفظ میکند.
- شیر مادر کودک را در مقابل امراض هوچکین (یک مرض وحیم غده لنفاوی) کاهش میدهد.
- شیر مادر کودک را در مقابل امراض چشم و نقص بینایی حفظ میکند.
- شیر مادر پوکی استخوان نوزاد را کاهش میدهد.
- شیر مادر سیستم هاضمه کودک را تکامل میدهد.
- شیر مادر شناس چاقی کودک را کاهش میدهد.
- شیر مادر شناس مبتلا شدن به زخم روده را کاهش میدهد.
- شیر مادر شناس آنتروکولیت نکروزی (یک نوع مریضی روده) کاهش میدهد.
- مشکلات قلبی و عروقی در زمان تغذی با شیر مادر کاهش میگردد.
- شیر مادر کودک را در مقابل امراض هیموفیلوس (یک نوع ویروس) محافظت میکند.
- کودکان تغذیه شونده با شیر مادر کمتر مریض میشوند بخصوص در ۶ ماه اول.
- شیر مادر اثر واکسین را بیشتر میسازد.
- استفاده از شیر مادر راحت تر نسبت به شیر های مصنوعی و پودری و حیوانی دیگر میباشد.
- شیر مادر حرارت ثابت داشته و همیشه آماده است.

د اوپو خپل پر زړه

د هملي هنديوی کولائي شي

راتونکي: جان محمد حسن بار

خوانه راکشوي، چې کله ناکله خوا لا پښي پرسوب هم پیدا کوي. خوا کله چې بیا د شبې لخوا مور ویده کېرو د غخیدلو پر مهال مو د بدن ټول غږي په یوه سطح کې راهي، په دې وخت کې پښور ګئي کولای شي په اسانۍ سره فعالیت وکړي، خپلې دندې تر سره او د بدن خخه او بهر کړي. له شک پرته د ډپرو اوپو خپل کولای شي زهری مواد (Toxins) له بدنې وباسې په خانګري توګه د زیاتو اوپو خپل په لاندې وختونو کې ډېره ګئنه لري:

الف - د سهار له خوا د خوب خخه د راپاځدو سره سم دوه ګپلاسه او به خپل د ورځې په جريان کې د بدن د داخلې غزو فعالیت په پنه ډول سمبالي.

ب - د غذا خوړلوا مخکې د یوه ګپلاس اوپو خپل د غذا په پنه هضمولو کې مرسته کوي.

ج - تر خان وېخلو د مخه د یوه ګپلاس اوپو خپل د وینې د

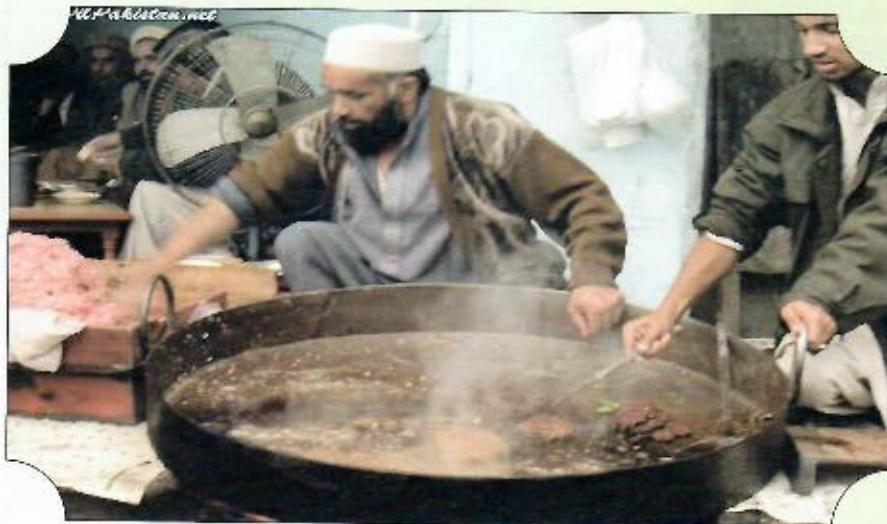
ما عزم کړي خو تر وسه وسه د زړه درګونو د ناروغری یه هکله چې مې خه تر ستر ګوشي د نور و ژبو خخه به بې زیارم او د وطنوالو سره به بې شريکوم.

په دې لړ کې مې دا دې په افغان - ګرمن کتاب کې د (نوشیدن اب و جلوګیری از حملات قلبی) تر سرليک لاندې یوه زیارل شوي لیکنه ولوسته. د دې مطلب دقیقه سرچینه نه ده بنودل شوي، خو دومره پې لیکلې، چې مطلبه بهرنېو سرچینو خخه زیارلشوي. په دې لیکه کې نوی او د پام وړ تکي تر ستر ګوشي، خکه غوازم چې، لوستونکي پېږي خبر کړم. دا تاسې او داهم درې زې نه د زیارل شويمتن پښتې:

ډېری له مور خخه په خانګري دول هغه کسان، چې عمرونه پې له ۵۰ خخه لور دي، په دې اند دي، چې د شبې لخوا د اوپو خپل مو خوب ګډوډوي خکه بیا دي ته مو اړ باسي، چې خو خله را پاخو او تشاب ته ولاړ شو. اما ډېر لړ خلک به په دې خبر وي، چې د شبې لخوا د خوب خخه وړاندې د اوپو خپل خورا ګټور دي او آن د زړه د حملې خخه به مخنۍوي کې د پام وړ اغیزه لري. ددې په زړه پوري او ګټورې يادونې شريکول د دوستانو سره اړین بولم او لوستلو ته بې دابولم:

ليکوال وابي، چې د خپلې کورني داکتر نه مې ویوېنتل چې ولې دېری کسان د شبې لخوا تشاب ته د تللو اړنېا پیداکوي؟ داکتر راته وویل: مور انسانان معمولاً د ورځې لخوا ګرخو او یا داسې فعالیتنه کوو، چې د ولاړو پښو سره تپاو لري. په دې وخت کې د خمکې د جاذې قوه زموږ د بدن مایعات بشکه د پښو

ازدواجیں

شرکت اوس دا ډول اسپرین د کویستالونو په بهه هم تولیدوي، چې د زړي پرمخ به اسانۍ سره حل او اوبه کېږي او پربندن یې اغږي هم د اسپرین د عادي تابلټونو په برتهه زیات چتک دي.

بر زړه دحملې نښې نښې په کېنه اوږه کې د دردونو پرت، په لاندې زامه کې دردونه، سرخرخې، قې، خوله کول او نور دي. خښې وختونه داسې هم پېښېږي، چې د زړه دحملې پرمخت هېڅ ډول دردونه دسمې په قفس کې نه حس کېږي. ددهه ډول کسانو ۶۰٪ په له دي، چې درد یې له خوبه را وېښ کړي، د زړه حمله پړي راخې او زوند یې اخلي.

ددې خبرې سره سره ډېرې پېښې بیا داسې دي، چې دحملې پرمخت دردونه دومره شدید وي چې سپړی له خوبه را پاخوې. په دې وخت کې بايد ډېر ژر دوه دانې اسپرین خولې ته واچول شي بیا و زووول شي او د یوه ګیلاس اوپو سره وختل شي. تر دې وروسته بايد ډېر ژر عاجل سرویس ته زنگ ووهل شي او د زړه دحملې په هکله خبر ورکول شي، خو په چتکي سره مرسنې ته را ودانګي. تر وسه وسه بايد کوششن وشي خود کور د نوتلو دروازې ته نېردي د امبولانس په تمه اوسي.

د زړه ماهر داکتران په دې اند دي، چې د عامه پوهاوي پهاضر دددې ډول مالوماتو نشوول او یا که له هري لاري، چې وي د خپلو وطنوالو سره شريکول له حده ډېرنېک او دستابلو ور کار دي. داخکه چې داډول مالومات کولای شي د یوه انسان زوند له مرګه وزغوري او زوند هغه ارزښت لرونکي الهي سوغات دې، چې مور ته را په برخه شوی او مور مکلف یو چې يه فدر په یو چې دا هم یو له هغه اغږمنو درملو خخه دي، چې په زړه دحملې مخنيويکې دير رول لري. هغه ناروغان چې دغه اسپرین دورخې لخوا کاروې، پکار ده چې د شبې لخواستعمال شي.

فشار په نیټولو کې مرسته کوي.

د - د شبېلے خوا د خوب بستر ته د تللو خخه مخکې د ډوہ ګیلاس اوپو خبيل د زړه دحملې مخنيوي کوي.

د شبې لخوا د اوپو خبيل د پېښو د پوسوب په مخنيوي کې مرسته کوي خکه چې د پېښو عضلې د شبې لخوا اوپو ته اوږدارلي او د اوپو کمېست د عضلو د دردونو لامل ګرځي او خوب نا اړاموي.

همدارنګه بشاغلي Dr. Virend Somers جې د مايو په کلينيک

کې د زړه متخصص دي، د ۲۰۰۸ کال د جولای په ۲۹ نېټه پي په امریکن کالج کاردیولوژی ژورنال کې داسې لیکلیدي:

د زړه اکثره حملې دورخې لخوا، هغه هم د سهار د ۶ بجو او غرمي ترمنځ واقع کېږي. د شبې لخوا دا پېښې لږي وي او داهم هغه وخت منځته راخې چې زړه یېخې له حرکته ولوږي، چې دا کار ډېر لړ پېښېږي. نوموري ډاکتر او همسکارانو پې په دې کار کې د Sleep Apnea (دا هغه ناروغني ده چې د خوب پر مهال د لنډو وقواد ۱۰ نانیو خخه زیات وخت) لپاره سا اخیستلقطع کېږي. دا ډول وقفي معولاً د ۲۰ - ۳۰ نانیو پورې وي او په ډېر و سختو حالاتو کې تر ۲ - ۳ دقیقو پورې هم رسیوې. په دې ناروغني اخته کسان دورخې لخوا خوبجن، حافظه پې کمزورې، د کار ورته پې کمه او تل د ستړې احساس کوي(ناروغې اغږمه بولې).

د اسپرین نابلټیا یا د ماشومانو اسپرین Baby aspirin په اړه

باید ووایور چې دا هم یو له هغه اغږمنو درملو خخه دي، چې په زړه دحملې مخنيويکې دير رول لري. هغه ناروغان چې دغه اسپرین دورخې لخوا کاروې، پکار ده چې د شبې لخواستعمال شي.

د یادونې وړ ده، چې د بایر Bayer په نامه د درمل جوړولو

پولی وینايل کلوراید

Poly Vinyl Chloride (PVC)

تهدیه کننده: کمیته تحقیکی ندوین استاندارد های کیمیاگری و پلاستیک

ارتجاعیت بلند و انعطاف پذیری

مقاومت پایپ های PVC در برابر شکستن یکی از مزایای عملکرد شهم آنها محسوب می شود. نل های PVC تحت فشار قادر اند بدون شکستگی تغییر شکل بدهند. شکل ارجاعی PVC یکی از مزایای مهم آن برای استفاده فنی محسوب میگردد، بخصوص در شرایطی که حرکت یا لرزش خاک (زمین لرزه و غیره) محتمل باشد. بالا بودن این خصوصیات باعث می شود تا پدیده دوجداره در این پایپ ها به حداقل برسد.

استحکام کششی بلند مدت

پایپ های PVC به گونه ای فرمول بندی می شوند تا استحکام کششی بلند مدت داشته باشند. پایپ های PVC در حدود دو برابر بیشتر از مقادیر متضاد دیگر پایپ های پلاستیکی مانند پولی اتیلن بوده و به همین دلیل ضخامت پایپ های PVC نسبت به سایر پایپ های پلاستیکی کمتر می باشد. در نهایت وزن کمتر نیز دارد، که این مسئله مزایای مهم نیز محسوب می شود.

P.V.C اولین بار توسط فردی به نام سایمون در آلمان (سال ۱۹۲۶) اختراع شد. P.V.C مخفف کلمات (Poly Vinyl Chloride) است. این پلیمر نیز مانند دیگر پولیمرهای موجود در صنعت نیز از مشتقات نفت می باشد. خصوصیات منحصر بفرد این ماده موجب گسترش روز افزون استفاده از آن در سراسر جهان شده است. طی سالیان متمادی P.V.C توانست به سرعت جای چوب، آهن، المونیم P.V.C را در صنعت دروازه و کلکین سازی بگیرد. از مشخصات بارز P.V.C می توان از سبکی وزن، جلوگیری از آسودگی صوتی، جلوگیری از ضایعات انرژی، مصوبیت و مقاومت در هر شرایط اقلیمی یادآور شد.

خواص و مزایای پایپ های PVC

مقاومت در برابر خوردگی

پایپ های PVC دارای جریان الکتریکی بوده و در برابر عکس العمل های الکترو - کیمیاگری ناشی از تیزاب ها، قلوی ها و نمک ها که منجر به خوردگی در فلزات می شوند، مقاوم هستند. این مشخصات در سطح داخلی و خارجی نل های U-PVC (بشکل پلاستیک در آوردن) وجود دارد.

مقاومت کیمیاگری بلند

PVC در برابر بسیاری از الکول ها، روغن ها و مواد نفتی غیرآروماتیک مقاوم است. همچنین این ماده در برابر اکثر خورنده ها مانند تیزاب ها، قلوی ها و نمک ها مقاومت دارد. برای کارهای معمول آبرسانی و برقی پایپ های PVC کاملاً در برابر مواد کیمیاگری موجود در خاک و آب مقاوم هستند.

مسئله مقاومت کیمیاگری تنها هنگامی مطرح می شود که محیط های غیرعادی وجود داشته باشد و یا از پایپ برای انتقال مواد کیمیاگری استفاده شود.

(تشکیل biofilm) به مرور زمان راه جریان آب را می بندند) که این امر باعث فشار پایین جریان شده و بر کیفیت آب آشامیدنی نیز تأثیر منفی می گذاردند.

درشتی هایدرولیکی پایین پایپ های PVC، با ممکنات از تشکیل بیوفلم، علاوه بر کاهش فشار پایین، مانع نه نشینی کنافات در شبکه های فاضلابی شده و در شبکه های توزیع آب آشامیدنی نیز باعث کاهش احتمال آردگی می شود. بنابر این هزینه نگهداری این پایپ ها پایین بوده و طراحی اولیه خط پایپ نیز ارزان تر صورت می گیرد.

مقاومت در برابر شعله

پایپ های PVC به سختی آتش می گیرد و در غیاب منبع خارجی شعله به سوختن ادامه نمی دهد. حرارت شعله ور شدن خود به خودی آن ۴۵۴ درجه سانتی گرید بوده که بسیار بالاتر از اکثر مواد ساختمانی است. در اثر سوختن PVC گاز HCl آزاد می شود که این گاز از دسترسی اکسیجن به منطقه مشتعل شده جلوگیری می کند. به همین دلیل است که PVC را ماده خود خاموش شونده می نامند.

قیمت مناسب

علاوه بر مزایای ذکر شده برای پایپ های PVC، قیمت این پایپ ها بسیار مناسب و قابل رقابت با سایر پایپ های پولیمری، فلزی، چدنی و غیره می باشد. بطوریکه امروز پایپ های PVC در دنیا یکی از گزینه های اصلی در شبکه های بر قی و آب و فاضلاب می باشند.

استحکام بلند PVC باعث حداقل شدن ضخامت و سبک بودن این پایپ ها می گردد. پایپ های PVC مزایای سبک بودن چشمگیری دارند که جنبه محافظتی مهم محسوب می شود. امکان حمل و نقل آسان، اسباب های کاری را حداقل نموده و نصب و حمل و نقل را ارزان و آسانتر می سازد.

مقاومت در برابر ساییدگی

پایپ های PVC مقاومت بسیار بلند در برابر ساییدگی از خود نشان می دهند. ثابت شده است که پایپ های PVC دوام بسیار بلند تسبیب به پایپ های فلزی، سمنتی و سفالی در برابر انتقال مواد دوغ آبی دارند.

استحکام در برابر ضربه

تحت شرایط نورمال، پایپ های PVC مقاومت نسبتاً بلند در برابر اسباب های ناشی از ضربه در مقایسه با پایپ های سفالی، سمنت و بیشتر مواد مروج در ساخت پایپ دارند. با وجود کاهش مقاومت ضربه پایپ های PVC در حرارت های بسیار پایین استحکام ضربه آن همچنان بالاتر از حد نیاز می باشد.

مقدار درشتی پایین

درشتی پایپ ها عامل بسیار مهم و موثری در ایجاد فشار پایین و کاهش سرعت می باشد. پایپ های PVC به دلیل داشتن سطح داخلی صیقل شده مقاومت بسیار پایین در برابر جریان از خود نشان می دهند. علاوه بر این در بسیاری از پایپ ها باکتری ها در قسمت های درشت دارای پستی و بلندی لوله تجمع می کند.

بیوتکنالوژی (تکنالوژی حیاتی جدید)

ترتیب دهنده: فرهاد یوسفزی

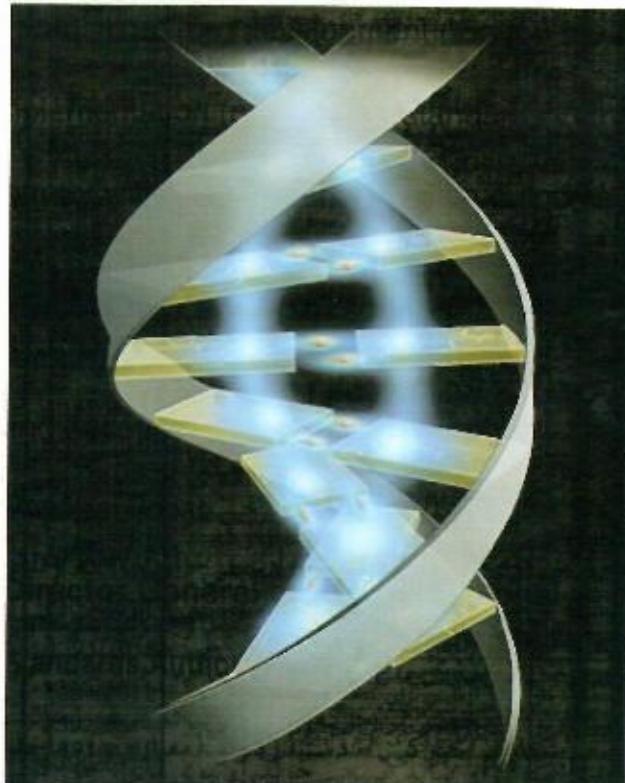
پس از هزاران سال گذاختن، ذوب کردن، پیوند دادن، ساختن و سوزانیدن مواد بی جان به منظور تولید اشیای مفید، اکنون بشر در بی مجزا نمودن، ترکیب کردن، گنجانیدن و پیوند زدن مواد زنده به منظور تولید وسایل رفاهی مقررین به صرفه می باشد و در واقع همانطور که اقدام به تولید پلاستیک نموده ایم، حال دیگر مواد زنده را تولید می کنیم.

برداشتند.

کاهش تدریجی در منابع سوخت های فسیلی و افزایش آلودگی در سطح جهان، تمدن را برای یافتن شیوه هایی جدید به منظور استفاده از منابع مشابه و سوخت های جایگزین هدایت می کند. منابع که نه تنها ترسی از تمام شدن شان وجود نداشته باشد، بلکه آلودگی های قبلی را هم نداشته باشد. شکل گیری این اقدامات به دهه ۱۹۵۰ باز می گردد. یعنی زمانیکه زیست شناسان با شناسایی و دست زدن ژن ها اولین گام ها را برای ورود به قرن بیوتکنالوژی

تکنالوژی حیاتی جدید

امروز صد ها شرکت زیست مهندسی جدید به پیشگامان انقلاب بیوتکنالوژی مبدل شده اند. نام هایی همچون (آمگان، ارگانوجنسیس، جنزیم، کالجین، مایکوجن و میریاد) پیشگامان بودند که به نظر کارشناسان صنعتی راه را برای دومین انقلاب بزرگ تکنالوژیکی در تاریخ جهان هموار کردند. علاوه بر شرکت های فوق، ده ها شرکت چند ملیتی مهم بودجه هایی را صرف تحقیقات در زمینه بیوتکنالوژی می نمایند. از آن جمله میتوان به شرکت های دو پونت، آپ جان، الی لیلی وغیره اشاره کرد.

وسایط استفاده می شود، پیردازند. انتظار می رود تا این‌تول حاصله از شکر و غلات تا بیش از ۲۵ فیصد سوخت وسایل موتوئی را تا اواسط این قرن تأمین کند. حتی محققین به روشهای بیچیده تری در رابطه با سوخت‌های زیستی روشده و امیدوارند این سوخت‌ها به طور کامل جایگزین سوخت‌های فسیلی شوند. دانشمندان اخیراً به نوعی باکتری به نام *E.Coli* دست یافته‌اند که می‌تواند باقی مانده محصولات زراعی، اضافات باعچه‌ها، زباله‌های جامد شهری و ضایعات کاغذ را مصرف و به این‌تول تبدیل کند.

دانشمندان فعال در صنعت کیمیایی از تولید جایگزینی برای نفت که سالها به عنوان ماده خام اصلی در تولید پلاستیک استفاده می‌شود با منابع تجدید شدنی توسط مایکروگانیسم‌ها و گیاهان تولید می‌گردد، سخن به میان آورده‌اند. یک شرکت انگلیس به نام (CI) نژادهایی از

تقریباً در هر زمینه علوم زیستی، دستورالعمل‌های توسعه در حال برنامه ریزی و طراحی می‌باشد، روند درازمدت تجهیز به ابزار و امکانات لازم سرعت گرفته است، پرسونل جدید به خدمت گرفته شده، همه و همه دست به دست هم داده اند تا با سرعت تجارت جدید ژئوپولیک را به نظام اقتصادی حاکم معرفی نمایند و تمدن را برای چشیدن اولین میوه‌های عصر بیوتکنالوژیک آماده کنند.

در حال حاضر ۱۳۰۰ شرکت در حوزه بیوتکنالوژی تنها در ایالات متحده وجود دارد که مجموع درآمد آنها در حدود ۱۳ میلیارد دلار برآورد شده است و در مجموع بیش از صد هزار نفر نیز در این شرکت‌ها مشغول فعالیت اند. چنین توسعه تنها در اولین دهه این انقلاب جدید تکنالوژیکی و اقتصادی رخ داده است و چه بسا احتمال دارد که این روند تا قرن‌ها ادامه یابد. روبرت اف کرل کیمیادان برنده جایزه نوبل و استاد پوهنتون رایس در جمع بسیاری از همکاران خود اعلام کرد که: "اگرچه قرن بیستم، قرن فیزیک و کیمیا بود اما واضح است که قرن بعد، قرن (زیست‌شناسی و بیوالوژی) خواهد بود."

برخی از اقدامات بیوتکنالوژیکی

شرکت‌های فعال در حوزه انرژی، آزمایش‌هایی را بر روی منابع به عنوان جایگزین ذغال، نفت و گاز طبیعی آغاز نموده اند. دانشمندان امیدوارند تا به اصلاح محصولات همچون نیشکر که هم اکنون نیز به منظور تولید سوخت در برخی

واسطه تولید بیش از ۲۰۰ میلیون تن مواد خطرناکی که سالانه تنها در امریکا تولید می شود و نیز هزینه های هنگفت پاکسازی محل های تخلیه زباله های سمی که تخمین زده می شود بالغ بر ۱.۷ تریلیون دالر خواهد بود. تحلیلگران صنعتی بر این عقیده اند تا در قرن بیوتکنالوژی اصلاح زیستی را به عنوان یکی از صنایع در حال رشد برشمارند.

شرکت های فعال در عرصه جنگل کاری نیز به این علم جدید روی آورده اند و امیدوارند ژن هایی را بیابند که با وارد نمودن آنها به درختان سبب رشد سریعتر آنها شوند و نه تنها آنها را در برابر بیماری ها مقاوم تر تمایند، بلکه در برابر گرما، سرما و خشکسالی نیز مقاوم سازند. دانشمندان اخیراً در موسسه (کالجین) ژن را یافته اند که شکل گیری سلولوز در گیاهان را کنترول می کند. آنها امیدوارند این افزایش را تقویت نموده تا سلولوز بیشتری در جدار سلولی درختان پرورش یابد و در نتیجه درختانی مؤثر برای برداشت در صنعت تولید خمیر کاغذ و کاغذ سازی پرورش دهند.

حقیقین همچنین با کمک فن آوری کشت حجرات موفق به پرورش لیمو و مالته شده اند و حتی برخی تحلیلگران معتقد اند که تحقق روزی که آب مالته در خم ها تولید شود و دیگر نیازی به ایجاد باغ های مالته نباشد، خیلی دور از انتظار نخواهد بود.

نوعی باکتری که قادر به تولید پلاستیک مخصوص با ویژگی هایی از جمله میزان هایی متفاوت در انعطاف پذیری می باشد، تولید نموده است. این نوع پلاستیک که صد در صد در محیط تجزیه پذیر است، می تواند همانند پلاستیک های تولید شده از مواد نفتی مورد استفاده قرار گیرند. در سال ۱۹۹۳ داکتر کریس سومر ویل مدیر بخش زیست شناسی گیاهی در موسسه (کارنجی واشنگتن) ژن سازنده پلاستیک را در گیاه خردل وارد نمود که نتیجه آن تبدیل گیاه به یک فابریک پلاستیک سازی بود.

همچنین به بیوتکنالوژی بعنوان ابزار مهم در جهت پاکسازی محیط زیست نگریسته میشود. اصطلاح زیستی در واقع استفاده از موجودات زنده و عمدها مایکروارگانیسم ها به منظور از بین بردن یا بی خطر کردن مواد آلوده کننده خطرناک و زباله های خطر آفرین است. اینک نسل جدیدی از موجودات ژنتیکی گسترش یافته اند تا صرفاً مواد سمی را به مواد بی خطر مبدل سازند. محققین از یک تعداد فنچی ها، باکتری ها و جلبک هایی که تحت فن آوری های مهندسی ژنتیک قرار گرفته اند به عنوان (ابزار جدید زیستن) با هدف جذب فلز های آلوده کننده و رادیو اکتیف همچون سیماب، مس، کادمیم، بورانیم و کوبالت بهره می برند. (موسسه تحقیقاتی ژنوم) که یکی از شرکت های فعال در حوزه بیوتکنالوژی محسوب می شود، توانسته به نحو موفقیت آمیزی مواد را از مواد رادیو اکتیف پاکسازی کند. به

د اقتصادي ستونزو په

له منځه ودلو کې د کرنې

د پراختیا ونډه

لکوونک، محمدوکیل (رجس)

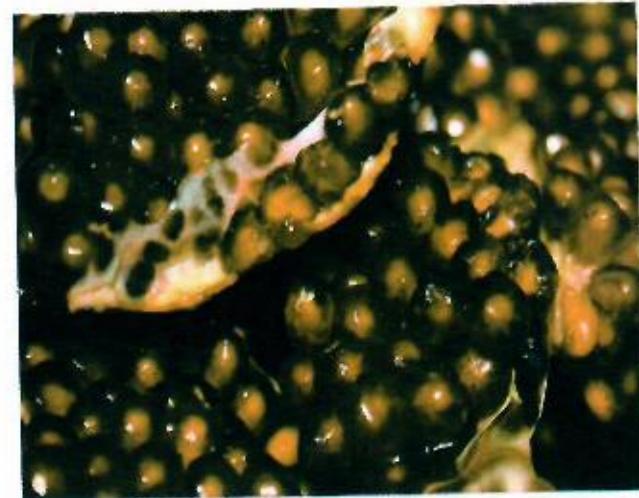
دا یو خرگند حقیقت دي. چې کرنه او صنعت د هېوادونو د شوی، چې د دې وګرو د ژوند په ټولو برخو کې ستونزې پرمختګ او نیکسرغې لپاره دوده اساسی فکتیورونه ګنډ کېږي، چې د هر یو په ودې سره او یا د دواړو فکتیورونو په د کرنیزو کړنو وده او پراختیا چې په اصل کې دېږي پراخې مساوی ډول وده کولی شي، چې د هېواد د پرمختګ او د خانګې او د کارکولو لپاره د جلب او جذب ډېږي آسانټیاواي هېوادونه اقتصادي ستونزو د له منځه تلو سبب شي. هغه هېوادونه برابروي ترڅو وزګار خلک په کرنه بوخت او له دې لزې یو اندازه ګته لاس ته راوري، چې دا له یوه اړخه د خلکو کورنۍ اقتصاد او له بلې خوا د ملي اقتصاد د پراختیا سبب ګړخې.

کرنه خو اړخیز او بیلا بیل اړخونه او خانګې لري، چې د کرنی په پراختیا سره د کرنې هره برخه پراخه او د کار د څرنګوالې په نظرکې نیولو سره غریب او بې روزگاره خلک په دغو برخو کې جذب او د کورنېو اقتصادي ستونزو د بهه والې خوا ته بیایې. د کرنې هر اړخیز اصلاحات کولی شي. چې د پرمختګ په حال کې د هېوادونو په اقتصادي جوړښت په خانګړې ډول په کلیوالي اقتصاد کې رغنده رول ولوبوی او ټولنه د پرمختګ او هوساینې خوا ته بوخي.

د کرنې د پرمختګ لپاره د نورو لارو چارو او نوي تیکنالوژۍ خخه ګته اخښتل او د کرنې په ټولو برخو کې

بوخت دي او کرنیز فعالیتونه بې په لوړنې او دودیزو اساسی بدلونونه کولی شي، چې دېږي اقتصادي ستونزې وسایلو سره سرته رسپېږي هم له ډیرو اقتصادي ستونزو سره حل او هېواد په خیلوا پېښو ودروي او له بهر خخه د نورو غلو لاس او ګربوان دي. د وخت په تېږدو سره د وګرو د دانو د واردولو اړتیا پیداشي.

زياتېدو په پرته د کرنیزو محصولا تو زیاتوالې سبب د کرنې په پرمختګ سره د کرنیزو محصولا تو اضافه تولید

له بل پلوه د ستندرد رول او اغبزه د گرنیزو محصولو د بهه والي او اصلاح او هم د صادراتو د ودي او پرمختګ لپاره د ډير اهمیت او د پام ور بنسټ ګنل کېږي ځکه د ستندردونو جورونه او د هغوي پلي کول په تولو برخو کي د محصولاتو د کیفیت د لوړوالی، نړیوالو مارکیټونو ته لاس رسی او په پایله کي د اقتصادي ودي د یو مهم عامل په حیث کولی شي، چې په تولو برخو کي پرمختګونه رامنځ ته کړي.

د ستندرد په پلي کېدو سره کولی شو، چې خپل گرنیز محصولات د مارکیټونو د غوبښتو سره سم برابر او هغه

ستونزې چې د سوداګرۍ په برخه کي زمونې د محصولاتو د صادرولو خند ګرځي د هغه په پلي کېدو سره له منځه یوسو او په دی برخه کي ډيرې برياوي لاسته راوړو.

د دغه برخو پرمختګ نه یواخې گورنۍ اقتصاد پیاوړي کوي بلکي د صادراتو په بدل کي پیاوړي اسعار هیواد ته را داخلېږي، چې د ملي اقتصاد په پیاوړتیا کي اسامي او پراخه رول لوړوي.

د گرنۍ د پراختیا ونډه نه یوازي په ملي اقتصاد کي بلکي د هیواد په هوساينه کي د پام ور اغبزه لري، چې په دی سره اقتصادي ستونزې په بشپړه توګه هوازېږي.

هم کولني شي، چې د سوداګرۍ په برخه کي فعالیتونه زیات او د صادراتو لپاره بهه استانتیا برابره کړي

زمونې ګران هیواد افغانستان چې یوکرنیز هیواد دی او په اتكیلیز ډول اتیا سلنې خلک یې په کرنې بوخت دي د گرنې د پرمختګ لپاره ډير امکانات شتون لري چې باید د گرنې په هره برخه کي ټول امکانات په کار واچول شي ترڅو میکانیزه کرنې رامنځته او اقتصادي ستونزې ته د پای تکي کېښو دل شي.

زمونې د هیواد تازه او وچې میوې چې د کیفیت له اړخه ساری نه لري خانګرې پاملنې غواړي او په دی لاره کي هر راز پانګه اچونه او بنې لرونکو سره مرسته د صادراتو د پراختیا سبب ګرځي.

هدمارنګه لارمه ده چې د تازه او وجو میوو د کیفیت او کیفت د بهه والي لپاره مسئول ارګانونه خپلې تولې هلي خلی پکار واچوی ترڅو نوي رقابتی مارکیټونه پیدا او د صادراتو د زیاتوالی سبب شي. همدا راز زمونې هیواد د کال په مختلفو فصلونو کي د سابو د گرنې لپاره مساعدې سیمې لري. چې کولی شو په هر وخت کي د سابو اړتیا پوره او اضافه محصولات نورو هیوادونو ته صادر کړو. د

صادراتو د بهنې ودي لپاره لارمه ګنل کېږي، چې بهرنېو هیوادونو کي نوي مارکیټونه د افغانستان د گرنیزو محصولاتو د خرڅلارو لپاره پیدا شي. په دی برخه کي د مسئولو ارګانونو دنده ده، چې د گرنیزو محصولاتو د صادراتو لپاره تولې هلي خلی پکار واچوی ترڅو د بنې لرونکو او بزګرانو محصولات په بهر کي په بهنې او مناسبې بیه خرڅ شي. له بله پلوه اړینه ده، چې د بهرنېو مارکیټونو غوبښتنې د محصولاتو د کیفیت او سورت کولو په برخه کي په نظرکې ونیول شي. تو باید چې خپل محصولات د مارکیټ د غوبښتنې په اساس برابر کړو ترڅو د نورو هیوادونو د محصولاتو جوګه شي. له نېکه مرغه زمونې د هیواد میوې او سابه طبیعی خوند او بوي لري، چې کولی شي په بهرنېو مارکیټونو کي د پام ور وګرځي

لیست استاندارد های ملی

NATIONAL STANDARDS CALALOUGE

No	Name of Standard	No of Std	year	استاندارد ملی
1	Standard Specification for Liquefied Petroleum Gases	AS 101	1389/2010	استاندارد ملی مشخصات گاز مایع
2	Standard for Raisin	AS 102	1389/2010	استاندارد ملی کشمش
3	Standard for Wheat and durum wheat	AS 103	1389/2010	استاندارد ملی گندم معمولی و گندم سخت
4	Standard of edible Fats and oils (Revision - 2013)	AS 104	1392/2014	استاندارد ملی روغن خوراکی مایع و شحمیات (تجدید نظر)
5	Standard for wheat flour	AS 105	1389/2010	استاندارد ملی آرد گندم
6	Standard Specification for Warp ofcotton Yarns in carpets	AS 106	1389/2010	استاندارد ملی مشخصات نخ پنبه ای مورد مصرف در قالب فاین دستیافت
7	Standard Specification for Aviation Turbine Fuels	AS 107	1389/2011	استاندارد ملی تیل خلبان
8	Standard Specifications for cotton sewing thread (3th revision)	AS 108	1389/2011	استاندارد ملی مشخصات نخ پته فی خیاطی
9	Air Quality standard	AS 109	1391/2012	استاندارد ملی کیفیت هوای
10	Standard for Power cables with extruded insulation and their accessories for rated voltages from 1kV (Um = 1,2 kV) up to 30 kV (Um = 36 kV) Part 2 Cables for rated voltages from 6 kV (Um = 7,2 kV) up to 30 kV (Um = 36 kV)	AS 110	1389/2011	استاندارد ملی کابل های قدرت با عایق پیرولی و ملحقات آن برای ولتاژ نومیمال از 1 کیلو ولت (Um=1,2kV) تا 30 کیلو ولت (Um=36kV) قسمت دوم: کابل های ولتاژ نومیمال 6 کیلو ولت (Um=7,2kV) تا 30 کیلو ولت (Um=36kV)
11	Standard for Hard-drawn Aluminum wire for overhead line conductors	AS 111	1389/2011	استاندارد ملی سیم های فولادی برای هادی لین هوانی
12	Standard for Zinc coated steel wires for stranded conductors	AS 112	1389/2011	استاندارد ملی سیم های فولادی با پوش جستی برای هدای های رشته نی
13	Standard for Round wire concentric lay overhead electrical stranded conductors	AS 113	1389/2011	استاندارد ملی سیم مدور هم مرکز هادی های عاری پیچ رشته نی
13	Standard for Round wire concentric lay overhead electrical stranded conductors: Amendmend1	AS 113 amd		استاندارد ملی سیم مدور هم مرکز هادی های عاری پیچ رشته نی لین های هوانی : اصلاحیه ۱
14	Standard fo Guide to the selection of high-voltage cables	AS 114	1389/2011	استاندارد ملی راهنمود انتخاب کابل های ولتاژ بلند
15	Standard for Insulation co-ordination - Part 1 Definitions, principles and rules	AS 115	1389/2011	استاندارد ملی هم‌آهنگی عایق سازی بخش ۱: تعریفات، اصول و قواعد
16	Standard for Insulation coordination for equipment within lowvoltage systems - Part 1 Principles requirements and tests	AS 116	1389/2011	استاندارد ملی هم‌آهنگی عایق سازی برای وسایل در داخل سیستم ولتاژ پائین بخش ۱: اصول، نیازمندی و آزمایش ها
17	Standard for Characteristics of indoor and outdoor post insulators for systems with nominal voltages greater than 1000V	AS 117	1389/2011	استاندارد ملی خصوصیات انسلایتر های عبوری داخلی و خارجی برای سیستم های با ولتاژ بالاتر از 1000 ولت

18	Standard for Insulators for overhead lines with a nominal voltage above 1000V - Ceramic or glass insulator units for a.c. systems Characteristics of insulator units of the cap and pin type	AS 118	1389/2011	ستندرد ملی ایزولاتورها برای لین های هوایی و لایزر نومیمال بالاتر از ۱۰۰۰ ولت - واحد های ایزولاتور سرامیک با اسپیله شی برای سیستم متواب خصوصیات واحد های ایزولاتور از نوع کلاهی و سنجاقی
19	Standard for Insulators for overhead lines with a nominal voltage above 1000V - part 1 ceramic or glass insulator units for a.c. systems Definitions, test methods and acceptance criteria	AS 119	1389/2011	ستندرد ملی ایزولاتورها برای لین های هوایی و لایزر نومیمال بالاتر از ۱۰۰۰ ولت - بخش ۱: واحد های ایزولاتور سرامیک با اسپیله شی برای سیستم متواب - تعریف، روش های آزمایش و شماره های پذیرش
20	Standard for Insulators for overhead lines with a nominal voltage above 1000 V - Ceramic insulators for a.c. systems - Characteristics of insulator units of the long rod type	AS 120	1389/2011	ستندرد ملی ایزولاتورها برای لین های هوایی و لایزر نومیمال بالاتر از ۱۰۰۰ ولت - ایزولاتور های سرامیک برای سیستم های متواب خصوصیات واحد های ایزولاتور از نوع جبله طبلی
21	Standard for Protection against electric shock- common aspects for installation and equipment	AS 121	1389/2011	ستندرد ملی حفاظت در مقابل شوک برقی - عمومیات برای احداث و تجهیزات
22	Standard for Cylindrical knob type weigh (1g to 10 kg)	AS 122	1389/2011	ستندرد ملی سنگ های وزن استوانه فی بک گرام آنی > ۵ کلو گرام (با دقت متوسط)
23	Standard Specifications of warp cotton yarns blankets	AS 123	1389/2011	ستندرد ملی مشخصات نخ بندی فی مورد ضرورت در بافت کشیل
24	Standard Specification for Portland Cement	AS 124	1389/2011	ستندرد ملی مشخصات سمنت بورتلند
25	Standard Specification for road tar	AS 125	1389/2011	ستندرد ملی مشخصات غیر سرک
26	Standard for Liquid Toilet S - oap Specification	AS 126	1389/2011	ستندرد ملی مشخصات صابون مایع دست شوکی
27	Standard for Soaps-Determination of Chloride content Titrimetric method	AS 127	1389/2011	ستندرد ملی تعیین مقدار کلرور اید موجود در صابون به طریق نتریشن
28	Standard of Specification for Penetration Graded Asphalt Cement for Use in Pavement Construction	AS 128	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات غیر جامد سرک مرده استفاده در ساخت فرش درجه بندی شده به اسنن نخود
29	Standard for Hair Shampoo- Specification and Test methods	AS 129	1389/2011	ستندرد ملی شامپوی موی - خصوصیات و روش های آزمایش
30	Standard for Iron Weights parallelepiped (5kg to 50kg)	AS 130	1390/2011	ستندرد ملی اوزان متوازی اسلخون ازینج کیلو گرام - یکده کیلو گرام (با دقت متوسط)
31	Standard of gases emission of new imported vehicles	AS 131	1390/2011	ستندرد ملی انتشار گازات و سایر نفشه جدید الورود
32	Standard for Bringer Balance	AS 132	1390/2011	ستندرد ملی ترازوی دو بلند نی موخی
33	Standard for milk powders and cream powder	AS 133	1389/2010	ستندرد ملی پودر بودی و قسمانی بوذری
34	Standard of Classification and specification for Automotive Service Greases	AS 134	1390/2011	ستندرد ملی ایجاده بندی و مشخصات گریس و سایرها نظریه
35	Standard for None load bearing concrete masonry	AS 135	1390/2011	ستندرد ملی بلوک سمنی میان خانه
36	Standard Specification of voile fabrics	AS 136	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات نگهه های پیهه تی نارک لباس زنانه
37	Standard for Toothpaste-Specification and Test methods	AS 137	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات گرمیه دندان و روش های آزمایش
38	Standard Test Methods for Cone Penetration of Lubricating Grease	AS 138	1390/2011	ستندرد ملی روش های آزمایش قابلیت غفوه گریس های چرب

39	Standard Test Method for Dropping Point of Lubricating Grease	AS 139	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش نقطه ذوب گریس چرب کننده
40	Standard Test Method for Determining the Water Washout Characteristics of Lubricating Greases	AS 140	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش تعیین خصوصیات گریس های چرب کننده در مقابل شستشو با آب
41	Standard Test Method for Oil Separation from Lubricating Grease During Storage	AS 141	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش حدایی روغن از گریس چرب کننده در هنگاه ذخیره
42	Standard Test Method for Determining Corrosion Preventive Properties of Lubricating Greases	AS 142	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش مقابله با خوردگی گریس های چرب کننده در مقابل رنگ زدنگی
43	Standard Test Method for Dropping Point of Lubricating Grease Over Wide Temperature Range	AS 143	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش نقطه ذوب گریس چرب کننده در سامانه حرارت وسع
44	Standard Test Method for Wear Preventive Characteristics of Lubricating Grease (Four-Ball Method)	AS 144	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش خصوصیات مقاومت گریس چرب کننده در مقابل خوردگی (روش چهار گالوه)
45	Standard Test Method for Measurement of Extreme Pressure Properties of Lubricating Greases (Four Ball Method)		1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش برای ارزیابی اینزای گیری خواص فشار زیاد گریس چرب کننده (روش چهار گالوه)
46	Standard Practice for Utilization of Test Data to Determine Conformance with Specifications	AS 146	1390/2011	ستندرد ملی روش استفاده از ارقام آزمایش جهت مطابقت با مشخصات
47	Standard Test Method for Life Performance of Automotive Wheel Bearing Grease	AS 147	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش حافظت از ساییدگی بین گریس و بل بربینگ و ساییدگی
48	Standard Test Method for Fretting Wear Protection by Lubricating Greases	AS 148	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش حفاظت از ساییدگی بین گریس چرب کننده و ساییدگی
49	Standard Test Method for Elastomer Compatibility of Lubricating Greases and Fluids	AS 149	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش سازگاری الاستومری گریس های چرب کننده و مایعات
50	Standard Test Method for Determining the Leakage Tendencies of Automotive Wheel Bearing Grease Under Accelerated Conditions	AS 150	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش تعیین سیران شدن گریس و بل بربینگ و ساییدگی تخلیه تحت شرایط بالا
51	Standard for Cosmetics Products-Classification	AS 151	1390/2011	ستندرد ملی طبقه بندی محصولات آرایشی و حفظ انسحابی
52	Standard Test Method for Low-Temperature Torque of Grease-Lubricated Wheel Bearing	AS 152	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش قوی دورانی گریس و بل بربینگ در حرارت پائین
53	General standard for bottled/packaged drinking waters (Other than natural mineral waters)	AS 153	1389/2010	ستندرد ملی عمومی برای آب آشامندی بوتل ایسته بندی شده (غیر از آب معدنی طبیعی)
54	Standard of Specification for Asphalt Used in Damp proofing and Waterproofing	AS 154	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات برای اسفالت عایق آب و رطوبت
55	Standard Test Method for Penetration of Bituminous Materials	AS 155	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش تعود پذیری مواد فایبری
56	Standard Test Method for Softening Point of Bitumen (Ring-and-Ball Apparatus)	AS 156	2011/1391	ستندرد ملی روش آزمایش نقطه نرمی فایبر (روش حلقة و گلوله)

57	Standard Test Method for Flash and fire points by Cleveland open cup tester	AS 157	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش نقطه حرقه و اسماعیل توپسا طرف Cleveland and Society
58	Standard Test Method for Ductility of Bituminous Materials	AS 158	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش قابلیت کشش مواد فربز
59	Standard Practice for Sampling Bituminous Materials	AS 159	1390/2011	ستندرد ملی روش نمونه گیری مواد فربز
60	Standard Test Method for Solubility of Asphalt Materials in Trichloroethylene	AS 160	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش قابلیت اتحلال مواد اسفلاتی در ترکیب کلورو اتانول
61	Standard Test Method for Softening Point of Asphalt and Pitch (Mettler Cup-and-Ball Method)	AS 161	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش نقطه نرمی اسفلات و قبر اروپس ظرف متر و گلوبل
62	Standard for Surface active agents - Analysis of soaps Determination of free caustic alkali	AS 162	1390/2011	ستندرد ملی عصار فعال سطحی - تجزیه صابون ها تعیین قلوی ازاد
63	Standard for Animal and vegetable fats and oils - determination of acid value an acidity	AS 163	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش شحمهای و تبل های نباتی و حیوانی - تعیین مقدار تیزی و تیرایت
64	Standard for Animal and vegetable fats and oils-determination of saponification value	AS 164	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش شحمهای و تبل های نباتی و حیوانی - تعیین عدد تنسین
65	Standard for Animal and vegetable fats and oils- determination of lead by direct graphite furnace atomic absorption spectroscopy	AS 165	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش شحمهای و تبل های نباتی و حیوانی - تعیین مقدار سرب بواسطه سیکلتروسکوپی خذب متغیره ایونی در داشن گرافیت
66	Standard for Animal and vegetable fats and oils- determination of copper, iron and nickel contentsGraphite furnace atomic absorption method	AS 166	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش شحمهای و تبل های نباتی و حیوانی - تعیین مقدار مس، آهن و نیکل - طریقه جذب آتومی در داشن گرافیت
67	Standard for Animal and vegetables fats and oils determination of moisture and volatile matter content	AS 167	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش شحمهای و تبل های نباتی و حیوانی - تعیین مقدار رطوبت و ماده مفر
68	Standard for Animal and vegetable fats and oils-determination of peroxide value-iodometric (visual) endpoint determination	AS 168	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش شحمهای و تبل های نباتی و حیوانی - تعیین مقدار پروکساید - تعیین ایودومیتریک تحدید ختم تعامل (اقایل دید)
69	Animal and vegetable fats and oils-determination of insoluble impurities content	AS 169	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش شحمهای و تبل های نباتی و حیوانی - تعیین مقدار ناخالصی های غیر محل
70	Standard for Cereals-Determination of bulk density, called mass per hectoliter-Part3 - Routine Method	AS 170	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش تعیین کثافت حجمی در غله جات (کنه بر هکتو لیتر) - پخش سوم؛ روش معمول
71	Standard for Wheat (Triticum aestivum L) specification	AS 171	1390/2011	ستندرد ملی روش تعیین مشخصات گندم (Triticum aestivum L)
72	Standard for Pulses- Determination of impurities, size foreign odors, insects and species and variety-test methods	AS 172	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش ناخالصی های اندامه، بوی اجنبي، حشرات و نوع و ورایتی در حبوبات
73	Standard for Cereals, pulses and by-products-determination of ash yield by incineration	AS 173	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش تعیین خاکستر در خاد جامد حبوبات و محصولات فرعی بواسطه کوره های گستریاری (Incineration)
74	Standard for Milled cereal products - Determination of fat acidity	AS 174	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش تعیین تیرایت شحمی در محصولات غله جات آسیاب شده
75	Standard for Cereals and pulses - Determination of the nitrogen content and calculation of the crude protein content	AS 175	1390/2011	ستندرد ملی روش آزمایش تعیین مقدار نیتروژن و محاسبه مقدار پروتئین خام در غله جات و حبوبات - طریقه کھلان

	Kjeldahl method			
76	Standard for Beamscale (Type A)	AS 176	1390/2011	ستندرد ملی نرخه های دوکنه فی نک شاهینی
77	Standard for Clay brick specification and test method	AS 177	1390/2011	ستندرد ملی منتجات و روش های آزمایش خشت گلی
78	Standard for Guidance and explanatory labels for fabric	AS 178	1390/2011	ستندرد ملی لیبل راهنمای و توضیح کننده السه
79	Standards for table grapes	AS 179	1390/2011	ستندرد ملی انگور تازه
80	Standard for Classification and definitions of sheep and goat raw skin defects	AS 180	1390/2011	ستندرد ملی طبقه بندی، تعریف اسپرها و نوافس بوسه خام گوسفندی و بزی
81	Standard for Method of salt curing of sheep and goat skins	AS 181	1390/2011	ستندرد ملی روش سک زدن (سک مالی) بوسه علی خام گوسفندی و بزی
82	Standard for Gas Cylinder	AS 182	1390/2011	ستندرد ملی سلیمانی های گاز
83	Standard of Specifications for natural casing	AS 183	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات رونده
84	Standard of Terminology Relating to Process Analytical Technology in the Pharmaceutical Industry	AS 184	1390/2011	ستندرد ملی اصطلاحات ستندرد مربوحا به تکنالوژی تحلیل پروسه در صنعت فارماسی
85	Standard for Analysis of Soaps - Determination of content of ethanol-insoluble matter	AS 185	1390/2011	ستندرد ملی صابون ها - تعیین مقدار مواد غیر محلول در اینکالو
86	Standard for Cosmetics products-determination of heavy metals test method	AS 186	1390/2011	ستندرد ملی روش تجزیه هرزات نیبله در محصولات آرایشی
87	Standard Specification for Cutback Asphalt (Medium-Curing Type)	AS 187	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات قبر مایع (اکند گیر)
88	Standard of Specification for Cutback Asphalt(Slow Curing Type)	AS 188	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات قبر مایع (دیر گیر)
89	Standard Specification for Chemically Modified Asphalt Cement for Use in Pavement Construction	AS 189	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات قبر اصلاح شده گیماوی مرانی استفاده در ساختن فرش سرگ
90	Standard for sugars	AS 190	1390/2011	ستندرد ملی نوع شکر
91	Standard of Steel for the reinforcement of concrete Part 1 Plain bars	AS 191	1390/2011	ستندرد ملی فولاد برای استحکام در آهن کنکریت، بخش اول سیخ گون بدون رخ
92	Standard of Steel for the reinforcement of concrete- Part 2 Ribbed bars	AS 192	1390/2011	ستندرد ملی فولاد برای استحکام در آهن کنکریت، بخش دو: سیخ گول و خدار
93	Standard Specifications for Karakul skin	AS 193	1390/2011	ستندرد ملی بوسه قره قل
94	Standard Specification for Cutback Asphalt (Rapid Curing Type)	AS 194	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات قبر مایع (ازود گیر)
95	Standard Specification for Hand Woven Woolen Carpets	AS 195	1390/2011	ستندرد ملی مشخصات قالی های پشمی دست بافت
96	Standard for Analysis of Soaps - Determination of total alkali content and total fatty matter content	AS 196	1390/2011	ستندرد ملی تجزیه صابون ها - تعیین مقدار مجموعی قلوی و تعیین مقدار مواد شحمی
97	Standard for Analysis of Soaps-Determination of unsaponifiable, unsaponified and unsaponified saponifiable	AS 197	1390/2011	ستندرد ملی تجزیه صابون ها - تعیین مقدار مواد صابونی شدنی، صابونی نشده و صابونی شدنی صابونی نشده

	matter			
98	Standard Practice for Manual Sampling of Petroleum and Petroleum Products	AS 198	2012/1390	ستندرد ملی روش نمونه گیری گسترش نفت و محصولات نفتی
99	Standard for Industrial Emission Standard	AS 199	2012/1391	ستندرد ملی الوده گشته های ناشی از فعالیت های صنعتی
100	Standard for water resources quality	AS 200	2012/1390	ستندرد ملی کیفیت منابع آب
101	Standard Test Method for Residue of Specified Penetration	AS 201	2012/1390	ستندرد ملی روش آزمایش بقیمانده نفوذ پذیری
102	Standard of Specification of Raw silk-grading	AS 202	1392/2014	ستندرد ملی مشخصات ارزیابی خام و درجه بندی آن
103	Standard of Atmospheres for Conditioning Testing	AS 203	1392/2014	ستندرد ملی محیط استانداری آماده سازی و انجام آزمایش منسوجات
104	Standard of Method of preparation principle, Maintenance & Manufacture of Karakul skin	AS 204	1392/2014	ستندرد ملی اصول تهیه، نگهداری و روش ساخت پوست فرهنگی
105	Standard of specification of Cotton yarn used as weft of hand carpet	AS 205	1392/2014	ستندرد ملی مشخصات پیچ پنبه نی مورد استفاده در پوشه قافلان دست بافت
106	Standard Test Method for Water in Petroleum Products and Bituminous Materials by Distillation	AS 206	2012/B90	ستندرد روش آزمایش برای آب در محصولات نفتی و مواد غیری بوساطه تقطیر
107	Standard Test Method for Distillation of Cut-Back Asphaltic (Bituminous) Products	AS 207	2012/1390	ستندرد ملی روش آزمایش تقطیر محصولات قیر خارج (قیرها)
108	Standard Test Method for Kinematic Viscosity of Asphalts (Bitumens)	AS 208	2012/1390	ستندرد ملی روش آزمایش لزوجیت کنیمیاتیکی اسفلات (قیرها)
109	Standard of Leather products- Ladies leather hand bags - Specification and test methods	AS 209	1392/2014	ستندرد ملی محصولات چرمی - مشخصات دستگاه های چرمی زنانه و روش آزمایش های آنها
110	Standard Test Method for Flash Point of Cutback Asphalt with Tag Open Cup Apparatus	AS 210	2012/1390	ستندرد ملی روش آزمایش نقطه حرقد قیر های مایع توسط دستگاه آنالیزگر قیر با کپسول
111	Standard of (Wet salted) specification for cattle& calf skins	AS 211	1392/2014	ستندرد ملی مشخصات پوست خام (ترنمسکی) گاو، گزمهش و گرساله
112	Standard Test Method for Effects of Heat and Air on Asphaltic Materials (Thin Film Oven Test)	AS 212	2012/1390	ستندرد ملی روش آزمایش تأثیرات حرارت و هوا بر لایه مواد غیری (آزمایش خام تارک در کوره)
113	Standard of Guide for Sampling and Testing Volatile Solvents and Chemical Intermediates for Use in Paint and Related Coatings and Material	AS 213	2012/1390	ستندرد ملی رهنمود نمونه گیری و آزمایش محلول های مفرز و واسطه های گیاهی برای استفاده در رنگ آمیزی، روکش هایی صربوط و مواد
114	Standard Practice for Collection and Preparation of Coke Samples for Laboratory Analysis	AS 214	2012/1390	ستندرد ملی روش جمع آوری و تهیه نمونه های دخان برای تجزیه لامینواری
115	Standard Test Method for Vapor Pressure of Petroleum Products (Reid Method)	AS 215	2012/1390	ستندرد ملی روش آزمایش برای فشار بخار محصولات نفتی (روش رید)

116	Standard Test Method for Oxidation Stability of Gasoline (Induction Period Method)	AS 216	2012/1390	سندarde ملی روش آزمایش برای تاباک اکسیدیشن در چلهول (روش خوره قابس)
117	Standard Test Method for Oxidation Stability of Aviation Fuels (Potential Residue Method)	AS 217	2012/1390	سندarde ملی روش آزمایش برای تاباک اکسیدیشن تبلیغات (روش رسوب پوتانسلی)
118	Standard Test Methods for Quantitative Extraction of Bitumen From Bituminous Paving Mixtures	AS 218	2012/1390	سندarde ملی روش های آزمایش برای تعیین کم عصاره فرب از مخلوط های فرش فربها
119	Standard of Practice for Aviation Fuel Sample Containre for Tests Affected by Trace Contamination	AS 219	2012/1390	سندarde ملی روش معمونه طیروف تامونه تبلیغ طیزد جهت از عایشات متأثر شده از آلودگی
120	Standard Test Method for Recovery of Asphalt From Solution by Abson Method	AS 220	2012/1390	سندarde ملی روش آزمایش بوسن اسنالات از محلول هر Abson
121	Standard of Practice for Sampling and Handling of Fuels for Volatility Measurement	AS 221	2012/1390	سندarde ملی روش سمعه گیری و انتقال مواد نفتی برای اندازه گیری فایل فرار
122	Standard of Practice for Mixing and Handling of Liquid Samples of Petroleum and Petroleum Products	AS 222	2012/1390	سندarde ملی روش مخلوط کردن و انتقال سونه های مایع نفت و محصولات نفتی
123	Standard of Practices for Sampling Electrical Insulating Liquids	AS 223	2012/1390	سندarde ملی روش های تامونه گیری مایعات مجرزا شده بر قبی
124	Standard Specification for Gas Turbine Fuel Oils	AS 224	2012/1390	سندarde ملی مشخصات برای روختیات گاز توربین
125	Standard of Practice for Automatic sampling of petroleum and petroleum products	AS 225	1391/2012	سندarde ملی روش نمونه گیری اتوماتیک نفت و محصولات نفتی
126	Standard of Guide for Generation and Dissipation of Static Electricity in Petroleum Fuel Systems	AS 226	2012/1390	سندarde ملی راهنمود برای ساخت و پرانتگی الکترسته سکن در سیستم های نفتی
127	Standard of Electric insulationThermal - evaluation and designation	AS 227	1391/2012	سندarde ملی عایق برقی - ارزیابی و تعیین حرارتی
128	Standard of Aluminum magnesium silicon alloy wire for overhead line conductors	AS 228	1391/2012	سندarde ملی سیم الیاز سوئیچ - مگزیم - سیلیکان برای هادی های لینه هوان
129	Standard of Insulated Bushings for Alternating Voltages above 1000 v	AS 229	1391/2012	سندarde ملی بوشینگ های عایق شده برای ونایز های متناسب با لتر از ۱۰۰۰ ولت
130	Standard of Insulating Liquids - Determination of the breakdown voltage at power frequency Test method-	AS 230	1391/2012	سندarde ملی مایعات عایقی - تعیین ولتاژ شکست در فریکونسی طاقت - روش آزمایش
131	Standard of Test on Indoor and Outdoor Post Insulators of Ceramic Material or Glass for Systems with Nominal Voltages Greater than1000v	AS 231	1391/2012	سندarde ملی آزمایش بالای انسلیپر های عبوری داخلی و دورونی از مواد سرامیکی یا شیشه تی برای سیم های با ولتاژ های نومیمال بالاتر از ۱۰۰۰ ولت
132	Standard of Polyvinyl Chloride Insulated Cables of Rated Voltage s up to and including450/750v - Part 1 : General requirements	AS 232	1391/2012	سندarde ملی کابل های عایق شده را بولی وینايل کلورايد با ولتاژ نومیمال الى و بنسحول الى ۴۵۰/۷۵۰ ولت - قسمت ۱ نیازمندی های عمومی
133	Standard of Polyvinyl Chloride Insulated Cables of Rated Voltages up to and including450/750v	AS 233	1391/2012	سندarde ملی کابل های عایق شده با بولی وینايل کلورايد با ولتاژ نومیمال الى و بنسحول الى ۷۵۰/۴۵۰ ولت

				قسمت ۶ کابل های بالا و کابل های برای اتصالات اعطاف پذیر
134	Standard for Conductors of Insulated Cables	AS 234	1391/2012	ستندرد ملی کابل های کابل های خارق شده
135	Standard of Electric cable calculation of the current rating Part current rating 1-1: equations (100% load factor) and calculation of losses General	AS 235	1391/2012	ستندرد ملی کابل های برقی - محاسبه درجه حریان قسمت ۱-۱: معادلات درجه حریان (ضریب بار ۱۰۰٪) و محاسبه خسارت - عمومیات
136	Standard colors for insulations for low - frequency cables and wires	AS 236	1391/2012	ستندرد ملی رنگ های سنترده برای خارق های کابل های سریه ۱۵۰ داکوتاونسی باکین
137	Standard of Tests for electric cables under fire conditions- circuit integrity -Part 2: test method for fire with shock at a temperature of at least C for cables of 830 rated voltage up to and including 0.6/1.0 kV and with an overall diameter not exceeding 20 mm	AS 237	1391/2012	ستندرد ملی آزمایشات برای کابل های برقی تحت شرایط امنی - درستی دوره - قسمت ۲: روش آزمایش برای آتش همراه با شوک در درجه حرارت حداقل "CAT 1" کابل های ولتاژ نوصیال الی و به شمول علو ۱۰۰٪ و با قطر کمتر از mm^2 اضافه نگردد
138	Standard of Tests on electric cables under fire conditions- circuit integrity -part 23: procedures and requirements Electric data cables	AS 238	1391/2012	ستندرد ملی آزمایشات بالای کابل های برقی تحت شرایط امنی - درستی دوره - قسمت ۲۳: مطرز العمل ها و مبارزه های دینا کابل های برقی
139	Standard of Tests on electric and optical fiber cables under fire conditionsPart 3-10: test for vertical flame spread of vertically-mounted bunched wires or cables- Apparatus	AS 239	1391/2012	ستندرد ملی آزمایشات بالای کابل های برق و فایبرنوری تحت شرایط امنی - قسمت ۳-۱۰: آزمایش برای پخش عمودی شعله کابل ها و دسته سیم های نصب شده عمودی - ابزار
140	Standard of Coupling capacitors and capacitor dividers	AS 240	1391/2012	ستندرد ملی مخازن های جفت ساز و منقسم گشته های خارج
141	Standard of Radio interference test on high - voltage insulators	AS 241	1391/2012	ستندرد ملی آزمایش تداخلی امواج رادیویی بالای اسلیٹر های ولتاژ بالا
142	Standard of Dimensions of clevis and tongue couplings of string insulators units	AS 242	1391/2012	ستندرد ملی انداز تکلوس و نانگ، جفت ساز در واحد های اسلیٹر های رنجبره ای
143	Standard of Coupling devices for power line carrier systems	AS 243	1391/2012	ستندرد ملی پروژه جام، جفت ساز برای لین طاقت سیستم های انتقالی
144	Standard of Power cables with extruded insulation and their accessories for rated voltages from 1kV ($Um = 1,2kV$) up to 30 kV ($Um = 36kV$) - Part 1 Cables for rated voltages from 1 kV ($Um = 1,2kV$) up to 3 kV ($Um = 3,6kV$)	AS 244	1392/2013	ستندرد ملی کابل های قدرت با عایق پرسوی و ملحقات آن برای ولتاژ نوصیال از ۱ کیلو ولت ($Um = 1,2kV$) الی ۳۰ کیلوولت ($Um = 36kV$) قسمت اول: کابل های برای ولتاژ نوصیال از ۱ کیلوولت ($Um = 1,2kV$) الی ۲ کیلوولت ($Um = 3,6kV$)
145	Standard of Artificial pollution test on high- voltage insulators to be used on a.c. systems	AS 245	1391/2012	ستندرد ملی آزمایش ایجادگر مخلوطی بالای اسلیٹر های ونطر بالا که در سیستم های متألف استفاده میشود
146	Standard of Common test methods for insulating and sheathing materials of electric cables and optical cables Part 1-1: Methods for general application measurement of thickness and overall dimensions Tests for determining the mechanical properties	AS 246	1391/2012	ستندرد ملی روش آزمایش عام مواد عایقی و پوششی کابل های برقی و نوری - قسمت ۱-۱: روش های برای استفاده عمومی اندازه گیری ساخته و اندازه کل - آزمایش برای تعیین خواص مехانیکی

147	Standard of Compression and mechanical connectors for power cables for rated voltages up to 36 kV(Um = 36 kV) - Part 1:30 Test methods and requirements	AS 247	1391/2012	سند ملی اتصالات های کمپرسن و میکانیکی برای کابل های ولتاژ تا 36 کیلوولت (Um=36 kV) - قسمت ۱: روش های آزمایش و نیازمندی های سند ملی های برقی هوایی - ظرف العمل های آزمایش خودش برای هایی های رسانه ای
148	Standard of Overhead electrical conductors - creptest procedures for stranded conductors	AS 248	1391/2012	سند ملی لین های خودگشایی - آزمایش پهنای های برقی
149	Standard of overhead lines - Testing of foundations for structures	AS 249	1391/2012	سند ملی لین های خودگشایی - آزمایش پهنای های برقی ساختن ها
150	Standard of Electrical insulation system - thermal evaluation of modifications to an established wirewound EIS	AS 250	1391/2012	سند ملی سیستم هایقی برقی - ارزیابی حرارتی از تغییر به سینه چون خودش تاسیس شده EIS
151	Standard of Electricity Metering Glossary-of terms	AS 251	1391/2012	سند ملی میتر خوانی برقی - فرهنگ اصطلاحات
152	Standard of Electricity Metering -Data Exchange for Meter Reading, tariff and Load control Part21: Direct local data exchange	AS 252	1391/2012	سند ملی میتر خوانی برقی - تبادل ارقاء برای میتر خوانی تغیره و کنترول بار - قسمت ۲۱ تبادل ارقاء معنی به شکل مستحب
153	Standard of Double-capped fluorescent lamps- performance specifications	AS 253	1391/2012	سند ملی جراغ های فلوراسنت دو کلاهه - مشخصات عملکرد
154	Standard of Glow- starters for fluorescent lamps	AS 254	1392/2014	سند ملی آغازگر های درخشش برای جراغ های فلوراسنت
155	Standard of Single -capped fluorescent lamps- safety specifications	AS 255	1391/2012	سند ملی جراغ های فلوراسنت یک کلاهه - مشخصات ایمنی
156	Standard of Electrical insulation system - thermal evaluation of modifications to an established wirewound EIS	AS 256	1391/2012	سند ملی ورش های برقی عایق شده با پولی وینیل کلوراید با روش های آزمایش
157	Standard for milk fat products	AS 257	1392/2013	سند ملی محصولات شیر
158	Standard of Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750V - Part 5:Flexible cables(cords)	AS 258	1391/2012	سند ملی کابل های عایق شده با پولی وینیل کلوراید با ولتاژ تا 750 ولت و به شمول ۷۵۰/۴۵۰ ولت قسمت ۵: کابل های انعطاف پذیر (زنگه ای)
159	Standard of Polyvinyl chloride insulated cables of rated voltages up to and including 450/750V - Part 7:Flexible cables screened and unscreened with two or more conductors	AS 259	1392/2013	سند ملی کابل های عایق شده با پولی وینیل کلوراید با ولتاژ تا 750 ولت و به شمول ۷۵۰/۴۵۰ ولت - قسمت ۷: کابل های انعطاف پذیر بوش شده غیریالی و بدون بوش غیریالی دارای دو یا چندین هدای
160	Standard for food grade salt	AS 260	1392/2013	سند ملی نمک خوارکی
161	Standard of Cosmetics packing and labeling	AS 261	1392/2013	سند ملی بسته بندی و لیبل گذاری محصولات ارایشی
162	Standard of Color fastness to acid Chlorination of wool sodium dichloroisocyanurate	AS 262	1391/2012	سند ملی روش آزمایش زیست دارک در برابر کلورینس پشم در محیط اسیدی با استفاده از سودیم دارک، کلورو ابزور سیانورات
163	Standard specification for mineral hydraulic oils	AS 263	2013/1392	سند ملی مشخصات روغن های های بدرولیک متالی
164	Standard of Test for color fastness part C01: color fastness to mechanical washing - test 1	AS 264	1391/2012	سند ملی روش تعیین تاثیر رنگ محصولات نساجی در برابر شستشو میکاریکی - آزمایش ۱
165	standard for chocolate and chocolate products	AS 265	1391/2012	سند ملی چاکلت و محصولات چاکلت

166	Standard of Codex standard for apples	AS 266	1391/2012	ستندرد ملی انواع سبز
167	Standard of Textile floor covering - methods for determination of mass	AS 267	2011/1391	ستندرد ملی تعبیں ورن فرش نساجی
168	Standard of Pressure cooker	AS 268	1391/2012	ستندرد ملی دیگ بخار
169	Standard specification for Label for Small - Volume (100mL or Less) Parenteral Drug Containers	AS 269	1391/2012	ستندرد ملی تبل ادویه ترفنی با حجم کمتر از ۱۰۰ ملی لیتر
170	Standard Guide for Disposal Laboratory Chemical and Samples	AS 270	1391/2012	ستندرد ملی روش‌های دفع مواد کیمیاگری و آزمونهای لایبرنواری
171	Standard specification for Rubber Examination Gloves	AS 271	1391/2012	ستندرد ملی مشخصات دستکش‌های رابری برای معاشره
172	Standard specification for Rubber Surgical Gloves	AS 272	1391/2012	ستندرد ملی مشخصات دستکش‌های جراحی رابری
173	Standard specification for poly vinyl chloride (PVC) Gloves for Medical Application	AS 273	1391/2012	ستندرد ملی مشخصات دستکش‌های پولی وینیل کلوراید (PVC) برای استفاده طبی
174	Standard specification for commercial metric capacity measures	AS 274	1391/2012	ستندرد ملی مشخصات اندازه گیری پیمانه های تجاری
175	Standard practice for road vehicles specification of non-petroleum base brake fluids for hydraulic systems	AS 275	1391/2012	ستندرد ملی مشخصات ویکم برک ما پاک خبر تغذیه های هیدرولیک و سایت تعلیله
176	Standard for butter	AS 276	1391/2012	ستندرد ملی مسکمه
177	Standard test method for preservative in water containing cosmetic	AS 277 2013	1392/2013	ستندرد ملی مواد محافظه در محصولات آبی مواد آرایشی
178	Standard of Hand- knotted carpets sampling and selection of areas of test	AS 278	1391/2012	ستندرد ملی نمونه گیری و انتخاب سطوح آزمایش قالین های دست بافت
179	Standard for Noise pollution	AS 279	1392/2013	ستندرد ملی آلوده گی صوتی
180	Standard Specification of Hand -Waven Gelims	AS 280	1391/2012	ستندرد ملی مشخصات قالین های دست بافت
181	Standard for Cheese	AS 281	1391/2012	ستندرد ملی پنیر
182	Standard for Precast concrete products - Masts and poles	AS 282	1391/2012	ستندرد ملی بولیدات کانکرتوئی قلا" ریخت شده - پایه ها و نیزه ها
183	Standard for Mixtures of certain protein and certain other fibers	AS 283	1391/2012	ستندرد ملی تعبیں فیصدی الایاف بروتینی در منسوجات طبق روش کیمیاگری
184	Standard for Mixtures of certain acetate and certain other fibers	AS 284	1391/2012	ستندرد ملی تعبیں فیصدی الایاف اسپیت در منسوجات طبق روش کیمیاگری
185	Standard specification for hand Silk - Made Carpets	AS 285	1391/2012	ستندرد ملی مشخصات قالین های ابریشمی دست بافت
186	Standard for Color fastness of Textile - Determination of fastness to day light	AS 286 2013	1392/2013	ستندرد ملی تبا و نگ منسوجات روش تعبیں ثبات رنگ در مقابل نور روز

187	Standard for Glossary of terms and definitions of mine action	AS287	1392/2013	ستندرد ملی اصطلاحات و تعریفات ماین باکی
188	Standard specification for glycol base engine coolant for automobile and light-duty service	AS288	2012/1392	ستندرد ملی مشخصات مایعات سرد کننده انحن برایه گلاریکول برای وسایط نقلیه و کارکرد سبک
189	Standard for glass in building - Basic soda - lime - silicate glass products - Part1: Definition and general physical and mechanical properties	AS289	1392/2013	ستندرد ملی شیشه ساختمانی محصولات اولیه شیشه سیلیکاتی سودا - لایم - بخش ۱: تعاریف خواص عمومی، فزیکی و میخانیکی
190	Standard for glass in building - Basic soda - lime - silicate glass products - Part4 : Specification and test method of drawn sheet glass	AS290	1392/2013	ستندرد ملی شیشه - ساختمانی محصولات اولیه شیشه سیلیکاتی سودا-لایم بخش ۴: مشخصات و طریقه آزمایش تخته شیشه کششی
191	Standard foglass in building Basic soda - lime - silicate glass products -Part 2 : Definition and test method of float glass	AS291	1392/2013	ستندرد ملی شیشه ساختمانی محصولات اولیه شیشه سیلیکاتی سودا-لایم بخش ۲: مشخصات و طریقه آزمایش شیشه فلوت (شناور)
192	Standard for guidelines for sampling of pharmaceutical products and related materials	AS292	1392/2013	ستندرد ملی راهنمایی برای نمونه گیری محصولات دوایی و مواد مربوطه
193	Standard for surface active agent - Determination of pH of aqueous solution potentiometric method	AS293	1392/2013	ستندرد ملی تعیین PH محلول های آبی مواد قمال سطحی به طریقه پوتاشیومتری
194	Standard test method for active oxygen in bleaching compound	AS294	1392/2013	ستندرد ملی روش آزمایش اکسیجن قعال در موکبات سقیده
195	Standard specification for commercial metric length measures (none flexible)	AS295	1392/2013	ستندرد ملی مشخصات متر های تجاری (غیر قابل انعطاف)
196	Standard for commercial weights for portable weighting machine	AS296	1392/2013	ستندرد ملی وزنه های تجاری ترازو های متحرک (نادقت عادی)
197	Standard for power transformer -Part18: Measurement of frequency response	AS297	1392/2013	ستندرد ملی ترانسفورمر قدرت - قسمت ۱۸: اندازه گیری پاسخ فریکوئنسی
198	Standard for method of test for color fastness of hand made carpets	AS298	1392/2013	ستندرد ملی روش آزمایش درجه ثبات (پختگی) رنگ قالین های دست بافت
199	Standard for leatherchemical tests determination of pH	AS299	1392/2013	ستندرد ملی آزمایشات کیمیابی چرم - تعیین PH آن
200	Standard for Raw sheep skins part 1: Description s of defects	AS300	1392/2013	ستندرد ملی پوست حام گوسفندی قسمت اول: تعریف نوعی
201	Standard for degrees of protection provided by enclosures for electrical equipment against external mechanical impacts (IK code)	AS301	1392/2013	ستندرد ملی درجات حفاظتی تهیه شده توسط محوله های وسایل برقی در مقابل ضربات میخانیکی خارجی (IK کد)
202	Standard for degrees of protection provided by enclosures (IP Code)	AS302	1392/2013	ستندرد ملی درجات حفاظتی تهیه شده توسط محوله ها (IP کد)
203	Standard for cable management Cable tray systems and cable ladder systems	AS303	1392/2013	ستندرد ملی مدیریت کابل - سیستم های جعبه بی کابل و سیستم های زینه بی کابل

204	Standard for protection against lightning - Part general principles	AS 304	1392/2013	ستندرد ملی محافظت در مقابل رعد و برق - قسمت ۱: اصول عمومی
205	Standard for protection against lightning- Part2Risk management	AS 305	1392/2013	ستندرد ملی محافظت در مقابل رعد و برق - قسمت ۲: مدیریت خطر
206	Standard for protection against lightning - Part3 Physical damage to structures and life hazard	AS 306	1392/2013	ستندرد ملی «محافظت در مقابل رعد و برق - قسمت ۳: خسارات فزیکی به ساختمان و خطرات جانی های برقی و الکترونیکی داخل ساختان»
207	Standard for protection against lightning - Part4:electrical and electronics systems within structures	AS 307	1392/2013	ستندرد ملی محافظت در مقابل رعد و برق - قسمت ۴: سیستم های برقی و الکترونیکی داخل ساختان
208	Standard for Tap-changers -Part 1: Performance requirements and test methods	AS 308	1392/2013	ستندرد ملی تپ - چینجرها - قسمت ۱: نیازمندی های عمل کرد و روش های آزمایش
209	Standard for Tap-changers - Part 2 : Application guide	AS 309	1392/2013	ستندرد ملی تپ - چینجرها - قسمت ۲: راهنمود کاربرد
210	Standard for Plugs, socket-outlets and couplers for industrial purposes Part 1 General requirements	AS 310	1392/2013	ستندرد ملی پلاگ، روزنه های ساکت و جفت کننده های برای اهداف صنعتی - قسمت ۱: نیازمندی های عمومی
211	Standard for Plugs, socket-outlets and couplers for industrial purposes Part 2: Dimensional interchangeability requirements for pin and contact tube accessories	AS 311	1392/2013	ستندرد ملی پلاگ، روزنه های ساکت و جفت کننده های برای اهداف صنعتی - قسمت ۲: نیازمندی های تعویض پذیری بعدی برای سنجاق و توب توب اتصالی
212	Standard for Plugs, socket-outlets and couplers for industrial purposes Part 4 Switched socket outlets and connectors with or without interlock	AS 312	1392/2013	ستندرد ملی پلاگ، روزنه های ساکت و جفت کننده های سوچ اهداف صنعتی - قسمت ۴: روزنه های ساکت های سوچ شده و انتقال کننده های سرو بدون انترلک
213	Standard specifications for particular types of winding wires Part 0-3: General - requirements - Enamelled round aluminum wire	AS 313	1392/2013	ستندرد ملی مشخصات انواع سیم های مخصوص برای سیم پیچی - قسمت ۰-۳: نیازمندی های عمومی - سیم دوره سونیمی تپ داده شده
214	Standard for characteristics of line post insulators	AS 314	1392/2013	ستندرد ملی خصوصیات اسیلیتر های عبوری لاین
215	Standard test methods for detection of holes in medical gloves	AS 315	1391/2012	ستندرد ملی روش آزمایش دریافت سوراخ ها در دستکش های طبی
216	Standard test methods for Vulcanized Rubber and thermoplastic elastomers	AS 316	1391/2012	ستندرد ملی روش آزمایش کشش رابر و لکتیز شده و استومبر های ترمومولاستیک
217	Standard test methods for Rubber - deterioration in an air oven	AS 317	1391/2012	ستندرد ملی روش آزمایش برای تخریب رابر در داش هوایی
218	Standard test methods for Rubber measurement of dimension	AS 318	1391/2012	ستندرد ملی روش آزمایش رابر - تعیین انداز
219	Standard test methods for analysis of aqueous extractable protein in natural Rubber and its products using the modified lowery method	AS 319	1391/2012	ستندرد ملی روش آزمایش برای پروتئین قابل استخراج در محیط آبی رابر طبی و محصولات آن
220	Standard test methods for residual powder on medical gloves	AS 320	1391/2012	ستندرد ملی روش آزمایش برای پودر باقیمانده در دستکش های طبی

221	Standard test methods for the immunological measurement of antigenic protein in natural rubber and its products	AS 321	1391/2012	سند ملی روش آزمایش برای اندازه گیری تسمیه لوژیک بروتین انتی جنک در رابر طبیعی و محصولات آن
222	Standard for Electrical accessories - Circuit-breakers for overcurrent protection for household and similar installations - Part 1:Circuit-breakers for a.c. operation	AS 322	1392/2013	سند ملی لوازم برقی - قطع گنده ها برای محافظت اضافه چربی برای منزل جسمکوئی و نسبت مثابه قسمت ۱: قطع گنده برای عملکرد مناسب
223	Standard for Power transformer Part:1 General	AS 323	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۱) عمومیات
224	Standard for Power transformer Part:2 Temperature rise for liquid immersed transformers	AS 324	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۲) افزایش حرارت برای ترانسفارمراهی تبلیغ
225	Standard for Power transformer Part 3 Insulation levels, dielectric tests and external clearance in air	AS 325	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۳) سطح عایق، آزمایشات عایق و فاصله در هوای بروزی
226	Standard for Power transformer Part:4 Guide to the lightning impulse and switching impulse testing - Power transformers and reactors	AS 326	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۴) رهنمود برای آزمایش ضربه رعد و برق و آزمایش ضربه قطع و دسل ترانسفارم ها و ریدکورها
227	Standard for Power transformer Part 5 Ability to withstand short circuit	AS 327	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۵) قابلیت مقاومت در مقابل اتصال کوتاه برقی
228	Standard for Power transformer Part:6 Reactors	AS 328	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۶) ریزکورها
229	Standard for Power transformer - Part 7 Loading guide for oil immersed power transformers	AS 329	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۷) رهنمود بارگیری برای ترانسفارمراهی تبلیغ
230	Standard for Power transformer Part:8 Power transformer application guide	AS 330	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۸) رهنمود کاربرد ترانسفارم قدرت
231	Standard for Power transformer -Part:10 Determination of sound level Application guide	AS 331	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۱۰) تعیین سطح صدا - رهنمود کاربرد
232	Standard for Power transformer - Part :10 Determination of sound levels	AS 332	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۱۰) تعیین سطح صدا
233	Standard for Power transformer-Part11: Dry-type transformers	AS 333	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۱۱) ترانسفارم های خشک
234	Standard for Power transformer - Part 12 Loading guide for dry type transformers	AS 334	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۱۲) رهنمود بارگیری برای ترانسفارمراهی خشک
235	Standard for Power transformer - Part13: Self-protected liquid-filled transformers	AS 335	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۱۳) ترانسفارم های تبلي حفاظت شده خودي
236	Standard for Power transformer Part14- Design and application of liquid-immersed power transformers using hightemperature insulation materials	AS 336	1392/2013	سند ملی ترانسفارم قدرت - قسمت ۱۴) دیزاین و کاربرد ترانسفارم های تبلی که در آن از مواد عایقی درجه حرارت بالا استفاده می شوند میگیرد

237	Standard for Power transformer Part 15: Gasfilled power transformers	AS 337	1392/2013	ستاردرد ملی ترانسفورمر قدرت - قسمت ۱۵: ترانسفورمرهای گازی
238	Standard for Power transformer Part 16: Transformers for wind turbine applications	AS 338	1392/2013	ستاردرد ملی ترانسفورمر قدرت - قسمت ۱۶: ترانسفورمرهای بادی کاپرید توربین های بادی
239	Standard for Power transformer -Part 21: Standard requirements, terminology, and test code for stepvoltage regulators -	AS 339	1392/2013	ستاردرد ملی ترانسفورمر قدرت - قسمت ۲۱: نیازمندیهای ستاردرد، اصول احالات و کودها (زمایش برای تنظیم کننده های ولتاژ مرحله ای)
240	Standard for Fluids for electro technical applications Unused mineral insulating oils for transformers and switchgear	AS 340	1392/2013	ستاردرد ملی مایعات برای کاربرد الکترونیکی میلهای صنایع غیرآهن استعمال نشده برای ترانسفورمرها و سوچ گیر
241	Standard for Appliance couplers for household and similar general purposes Part 2-2: Interconnection couplers for household and similar equipment	AS 341	1392/2013	ستاردرد ملی جفت کننده های وسایل برای منازل مسکونی و اهداف عمومی مشابه - قسمت ۲: جفت کننده های اتصال داخلی برای منازل مسکونی و تأسیسات مشابه
242	Standard for Self-ballasted LED-lamps for general lighting services by voltage >50V - Safety specifications	AS 342	1392/2013	ستاردرد ملی جزئیاتی معامل شده خودی برای خدمات روشنایی عمومی در ولتاژ > 50 ولت - مشخصات ایمنی
243	Standard for Appliance couplers for household and similar general purposes - Part 21: Sewing machine couplers	AS 343	1392/2013	ستاردرد ملی جفت کننده وسایل منازل مسکونی و اهداف عمومی مشابه - قسمت ۲: اتصال دهنده های ماشین خیاطی
244	Standard for Electrical test methods for electric cables Part 1: Electrical tests for cables, cords and wires for voltages up to and including 450/750V	AS 344	1392/2013	ستاردرد ملی روش های آزمایش برای کابل های برق - قسمت اول: آزمایش برقی برای کابل ها، سیم های رشته ای و ساده برای ولتاژها ای و بشمول ۷۵۰/۴۵۰ ولت
245	Standard Test Method Standard for Hardness in Water	AS 345	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای سختی آب
246	Standard Test Method for Anions in Water by Chemically Suppressed Ion Chromatography	AS 346	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای آیون ها در آب بوسیله مانع شدن آیون کروماتوگرافی کمیزی
247	Standard Test Methods for Chloride Ion In Water	AS 347	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای آیون کلوراید آب
248	Standard Test Method for Percent Ash Content of Engine Coolants	AS 348	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای فحصی مقدار خاکستر در سرد کننده های انجن
249	Standard Test Methods for pH of Water	AS 349	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای pH آب
250	Standard Test Method for Corrosion of Cast Aluminum Alloys in Engine Coolants Under Heat Rejecting Conditions	AS 350	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای حفظگی الیز موتویم در سرد کننده های انجن تحت شرایط نیتریترین حداوت
251	Standard Test Method for Sulfate Ion in Water	AS 351	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای آیون سلفیت آب
252	Standard Test Method for Boiling Point of Engine Coolants	AS 352	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای نقطه جوش از سرد کننده های انجن
253	Standard Test Method for Reserve Alkalinity of Engine Coolants and Antirust	AS 353	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای قلوي ذخيروي در سرد کننده انجن و خذريگ
254	Standard Test Method for Density or Relative Density of Engine Coolant Concentrates and Engine Coolants By The Hydrometer	AS 354	1392/2014	ستاردرد ملی روش آزمایش برای کافت یا کافت نسبی خلخلات انجن سرد کننده و سرد کننده های انجن بوسیله هایدرومتر

255	Standard Test Methods for Water in Engine Coolant Concentrate by the Karl Fischer Reagent Method	AS 355	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای آب در خلط سرد کننده انjen بوسیله میتوود کربل نیتر
256	Standard Test Method for Freezing Point of Aqueous Engine Coolants	AS 356	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای نقطه انجماد سرد کننده های آنjen
257	Standard Test Method for pH of Engine Coolants and Antirust	AS 357	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای pH سرد کننده انjen و ضد زنگ
258	Standard Test method for Corrosion Test for Engine Coolants in Glassware	AS 358	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای حوزه ای خودنگی برای سرد کننده های آنjen در ظروف شیشه
259	standard of foaming Tendencies of Engine Coolants in Glassware	AS 359	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تامیل کف سرد کننده های آنjen در ظروف شیشه ای
260	Standard Test Method for Effect of Cooling System Chemical Solutions on Organic Finishes for Automotive Vehicles	AS 360	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تاثیرات محلول های کمپیاولی سیستم سرد کننده بالای زنگ های عضوی و سایر نفلیه
261	Standard Test Method for Simulated Service Corrosion Testing of Engine Coolants	AS 361	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای خدمات شبیه سازی آزمایش خودنگی سرد کننده های آنjen
262	Standard Test Method for Cavitation Corrosion and Erosion Corrosion Characteristics of Aluminum Pumps With Engine Coolants	AS 362	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای مشخصات زنگ زدگی خروه و خورنگی - ساییدگی پسمپ های الومینیم همراه سرد کننده های آنjen
263	Standard Practice for Testing Engine Coolants in Car and Light Truck Service	AS 363	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای سرد کننده های آنjen در وسایط پاربری سبک
264	Standard Test Method for Use of the Refract meter for Field Test Determination of the Freezing Point of Aqueous Engine Coolants	AS 364	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای استفاده از ریفرکتومتر برای تعیین آزمایش نقطه انجماد سرد کننده های آنjen
265	Standard Test Method for Trace Chloride Ion in Engine Coolants	AS 365	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای مقدار ناجز ایون کلوراید در سرد کننده های آنjen
266	Standard Test Method for Analysis of Engine Coolant for Chloride and Other Anions by Ion Chromatography	AS 366	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تجزیه و تحلیل سرد کننده آنjen برای کلوراید و دیگر اینوی های بوسیله ایون کروماتوگرافی
267	Standard Test Method for Density and Relative Density of Engine Coolant Concentrates and Aqueous Engine Coolants by Digital Density Meter	AS 367	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای کثافت و کثافت سنبی غلظت های آنjen سرد کننده و سرد کننده های آنjen با بوسیله کثافت سنج دیجیتالی
268	Standard Test Method for Freezing Point of Aqueous Ethylene Glycol Base Engine Coolants by Automatic Phase Transition Method	AS 368	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای نقطه انجماد سرد کننده های آنjen با رایه اینتن گلایکول بوسیله روش تبدیل اتوماتیک فاز
269	Standard Test Method for Iron in Trace Quantities Using the 1,10-Phenanthroline Method	AS 369	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای مقدار های ناجز با استفاده از روش Phenanthroline-1,10
270	Standard Test Method for Precipitation Number of Lubricating Oils	AS 370	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای میزان وظیوت مواد چرب کننده
271	Standard Test Methods for Vulcanized Rubber and Thermoplastic Elastomers-Tension	AS 371	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای ارزیابی قابلیت کشش را ایساتس رابر های سخت ناپلیر
272	Standard Test Method for Acid Number of Petroleum Products by Potentiometric Titration	AS 372	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تitrer اسیدی محصولات نفت توسطا تریپس پتانشیلو متربگ یا سنجش پتانسیل برقی
273	Standard Test Method for Brittleness Temperature of Plastics and Elastomers by Impact	AS 373	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای حرارت زود شکنی با شکنندگی پلاستیک ها و استومر ها بوسیله ضربت

274	Standard Test Method for Rubber—Deterioration by Heating in Air (Test Tube Enclosure)	AS 374	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای زوال رابر نو سطح تجهیزات و هوای (محوطه تست نوب)
275	Standard Test Method for Boiling Point of Engine Coolants	AS 375	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای نقطه غلیان سرد کننده های اینжен توسعه روش معرف کارل فیشر
276	Standard Test Methods for Water in Engine Coolant Concentrate by the Karl Fischer Reagent Method	AS 376	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای آب در غلظت سرمه کننده های اینجن توسعه روش معرف کارل فیشر
277	Standard Test Method for Color of Clear Liquids (PlatinumCobalt Scale)	AS 377	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای رنگ مایعات صاف و شفاف درجه پلاتین و کوبالت
278	Standard Test Method for Water in Volatile Solvents (Karl Fischer Reagent Titration Method)	AS 378	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای آب در محلول های معروض تتریش معرف کارل فیشر
279	Standard Test Method for Rubber Property International Hardness —	AS 379	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای مشخصات رابر درجه سختی بین اسلامی
280	Standard Test Method for Acidity in Volatile Solvents and Chemical Intermediates Used in Paint, Varnish, Lacquer, and Related Products	AS 380	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تجزیه در محلول های کیمیاگری مورد استفاده در رنگ، ورنس لاسک یا جلا دهنده ها و محصولات مربوطه
281	Standard Practice for Rubber Materials, Equipment, and Procedures for Mixing Standard Compounds and Preparing Standard Vulcanized Sheets	AS 381	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای رابر مواد تجهیزات و پرسپکتور های برای مخلوط کردن مركبات ستندرد و تهیه ورقه های سفت شده ستندرد
282	Standard Test Methods for Rubber—Evaluation of SBR (Styrene- Butadiene Rubber) Including Mixtures With Oil	AS 382	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای رابر پرسپکتور سیلیکون پوشیدن برش مخلوط ها همراه با روغن
283	Standard Test Methods for Assay of Organic Peroxides	AS 383	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای سنجش پرکساید های عضوی
284	Standard Test Methods for Rubber Property Compression Set —	AS 384	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای مشخصه رابر متراکم سازی دستگاه
285	Test Method for Pour Point of Petroleum Products	AS 385	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای نقطه برش محصولات نفتی
286	Standard Test Method for Corrosiveness to Copper from Petroleum Products by Copper Strip Test	AS 386	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای خوردگی نیس در محصولات نفتی توسعه آزمایش نوار مسی
287	Standard Test Method for Kinematic Viscosity of Transparent and Opaque Liquids (and Calculation of Dynamic Viscosity)	AS 387	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای توجیه کینماتیک مایعات شفاف و غیر شفاف و محاسبه ارزوجیت دینامیک
288	Standard Test Method for Rubber Property Effect of Liquids —	AS 388	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای خاصیت رابری - اثر مایعات
289	Test Method for Rust- Preventing Characteristics of Inhibited Mineral Oil in the	AS 389	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای خصوصیات ضد زنگ روغن غیرآلی مهار شده در موجودیت آب
290	Test Method for Foaming Characteristics of Lubricating Oils	AS 390	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای خصوصیات گفتگوی روغن های چرب کننده
291	Standard Test Method for Oxidation Characteristics of Inhibited	AS 391	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای خاصیت اکسیدشن روغن های غیرآلی مهار شده
292	Standard Test Method for Acid and Base Number by Color - Indicator Titration	AS 392	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تصریب اسیدی و قلوی توسط خش سازی رنگ اندیکاتور
293	Standard Test Method for Density, Relative Density (Specific Gravity), or API Gravity of Crude Petroleum and Liquid Petroleum Products by Hydrometer Method	AS 393	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای کثافت و کثافت نسبی (وزن مخصوص) یا گتل API نفت خام و محصولات نفتی مایع توسعه روش هیدرومتر

294	Test Method for Water Separability of Petroleum Oils and Synthetic Fluids	AS 394	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش طبلت تفکیک پذیری آب روغنیات نفتی و مایعات مصنوعی
295	Test Method for Thermal Stability of Hydraulic Oils	AS 395	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای ثبات حرارتی روغنها ای هایبرولیک
296	Standard Practice for Calculating Viscosity Index from Kinematic Viscosity at and 40 100°C	AS 396	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای محاسبه شاخص تزویجت از تزویجت کینماتیک در ۴۰ و ۱۰۰ درجه سانتینی گرید
297	Standard Classification of Industrial Fluid Lubricants by Viscosity System1	AS 397	1392/2014	ستندرد ملی صنف بندی چرب گذنده های صایع حملنی توسعه سیستم تزویجت
298	Standard Test Method for Hydrolytic Stability of Hydraulic Fluids (Beverage Bottle Method)	AS 398	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای ثبات هایبرولیک مایعات هایبرولیک (روش بوتل آساییدس)
299	Standard Test Method for Low-Temperature Viscosity of Lubricants Measured by Brookfield Viscometer	AS 399	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تزویجت در درجه حرارت دایین روغنهای اندازه گیری شده توسعه تزویجت سنج گروکنکل
300	Standard Test Method for Air Release Properties of Petroleum Oils	AS 400	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای مشخصات هوای آزاد روغنیات نفتی
301	Standard Test Method for Density and Relative Density of Engine Coolant Concentrates and Aqueous Engine Coolants by Digital Density Meter	AS 401	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای کثافت و کثافت سنج با قابل API مایعات توسعه کثافت سنج دیجیتال
302	Standard Test Method for Determination of the Sludging and Corrosion Tendencies of	AS 402	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش برای تعیین رسوب و تمایل به خوردگی روغنیات متانی مهار شده
303	Standard of Specification for Gypsum	AS 403	1392/2014	ستندرد ملی خصوصیات ستندرد برای گچ
304	Standard of Specification for Granite Dimension Stone	AS 404	1392/2014	ستندرد ملی مشخصات ستندرد برای سنگ های ساختمانی گرانیت
305	Standard for Lowvoltage fuses - Part 1: General requirements	AS 405	1392/2013	ستندرد ملی فیوز های ولتاژ پایین - قسمت ۱: نیازمندی های عمومی
306	Standard for Lowvoltage fuses - Part 2 : Supplementary requirements for fuses for use by authorized persons (fuses mainly for industrial application) Examples of - standardized systems of fuses A to J	AS 406	1392/2013	ستندرد ملی فیوز های ولتاژ پایین قسمت ۲: نیازمندی های اضافی برای استفاده فیوزها توسعه افراد مسلکی (اساساً) "فیوز های کاربرد صنعتی" - امثال سیستم های ستاندار شده فیوز های A تا J
307	Standard for Low- voltage fuses -Part 5: Guidance for the application of low voltage fuses	AS 409	1392/2013	ستندرد ملی فیوز های ولتاژ پایین قسمت ۵: راهنمود برای اکاربرد فیوز های ولتاژ پایین
308	Standard for Low- voltage fuses - Part 6: Supplementary requirements for fuse links- for the protection of solar photovoltaic energy systems	AS 410	1392/2013	ستندرد ملی فیوز های ولتاژ پایین قسمت ۶: نیازمندی های اضافی برای ازیحانات فیوز برای دفاع سیستم های لرزی افتگن فتوولتیک
309	Standard for Surge arresters Part 4 : Metal-oxide surge arresters without gaps for a.c. systems	AS 411	1392/2013	ستندرد ملی صاعقه گیرها - قسمت ۴: صاعقه گیرهای اکساید ظلزی بدون دهنه ها برای سیستم های برق منابع افتگن فتوولتیک
310	Standard for Surge arresters -Part 5: Select ion and application recommendations	AS 412	1392/2013	ستندرد ملی صاعقه گیرها - قسمت ۵: توصیه های برای انتخاب و کاربرد
311	Standard for Surge arresters - Part 6 : Surge arresters containing both series and parallel gapped structures Rated 52 KV and less	AS 413	1392/2013	ستندرد ملی صاعقه گیرها - قسمت ۶: صاعقه گیرهای که حاوی هر دو ساخته ای مسلسل و موازی دهنه دار باشد - بومیتال ۵۷ کیلوولت و کمتر
312	Standard for Surge arresters -Part 8 : Metal-oxide surge arresters with external series gap (EGLA) for overhead transmission and distribution lines of a.c.	AS 414	1392/2013	ستندرد ملی صاعقه گیرها - قسمت ۸: صاعقه گیرهای اکساید ظلزی با دهنه مسلسل خروجی (EGLA) برای این های هوانی اندازی وزویعی سیستم های منابع بالاتر از ۱ کیلوولت

	systems above 1 kV			
313	Standard for Sterile, Single use - intravascular catheters Part1: General requirements	AS 415	1392/2013	ستندرد ملی کنترل های معقم و یکبار مصرف داخل زمانی، پخش اول اداره اندی های عمومی
314	Standard for the Labeling of Prepared Food	AS 416	1392/2014	ستندرد ملی لیبل گذاری نهادهای از قبل بسته بندی شده
315	Standard for drinking water quality	AS 417	1392/2013	ستندرد ملی کیفیت آب آشامیدنی
316	Standard for Quality management of mine action	AS 418	1392/2013	ستندرد ملی مدیریت کیفیت ماین باکی
317	Standard for Training and Qualifications of mine action	AS 419	1392/2013	ستندرد ملی آموزش و مهارت های کاری ماین باکی
318	Standard for Natural mineral waters	AS 420	1392/2013	ستندرد ملی آب های معدنی طبیعی
319	Standard of Handmade carpets-determination of types of knots	AS 431	1392/2014	ستندرد ملی تعیین انواع گره ها در قالب های دست بافت
320	Standard of textiles, Fibers and Yarns, Determination of Commercial Mass of Consignments Part 1 Mass Determination and Calculation	AS 432	1392/2014	ستندرد ملی تعیین وزن محموله های تجارتی اسناف
321	Standard of Specification of woolen yarns for Handy Woolen Carpet	AS 433	1392/2014	ستندرد ملی مشخصات تازه پشمی مورد استفاده در قالب دست بافت
322	Standard of Test method of Leather-Physical and mechanical tests Determination of Shrinkage temperature up to 100C	AS 434	1392/2014	ستندرد ملی روش آزمایش های فریبکاری و میخانه کی جرم و تعیین انقضاض جرم
323	Standard of Method for Packaging of Hand Woven Carpets	AS 435	1392/2014	ستندرد ملی روش دسته بندی قالب های دست بافت
324	Standard of Machine made Textile floor coverings Determination of Thickness	AS 436	1392/2014	ستندرد ملی تعیین خواص فرش نساجی ماشینی
325	Standard of Carpets-Determination of Number of tufts and loops per unit length and per unit area	AS 437	1392/2014	ستندرد ملی تعیین نمکار ریشه ها و گیره ها در فی واحد طول و سطح قالب ها
326	Standard of Determination of Number of Knots per unit of area in hand made carpets	AS 438	1392/2014	ستندرد ملی تعیین نمکار گیره ها در فی واحد سطح قالب های دست بافت
327	Standard of Specification of Wool Fibers used in hand knotted carpet yarns	AS 439	1392/2014	ستندرد ملی مشخصات پشم مورد استفاده در قالب های قالب دست بافت
328	standard of Water for analytical Laboratory use Specification and Test methods	AS 440	1392/2014	برای تعزیز لابراتواری
329	Standard of cosmetic-microbiology-detection of specified and non-specified microorganisms	AS 441	1392/2014	ستندرد ملی محصولات آرایشی-مايكروبیولوژی- تشخيص مایکرو اگزازم های مشخص و غیر مشخص
330	standard for Pomegranate	AS 442	1392/2014	ستندرد ملی انار
331	standard for unshelled pistachio nuts	AS 443	1392/2014	ستندرد ملی بسته بوسٹ دار
332	standard for processed tomato concentrates	AS 444	1392/2014	ستندرد ملی رب ماده هان رومی بروسی شده
333	standard for unshelled almond	AS 445	1392/2014	ستندرد ملی بادام بوسٹ دار

334	Standard of Environmental management - Vocabulary	AS 446	1392/2014	ستندرد ملی اصطلاحات مدیریت محیط زیستی
335	Standard of Specification for industrial effluents	AS 447	1392/2014	ستندرد ملی فاضلاب صنعتی
336	standard of Plastics (polythene) containers	AS 448	1392/2014	ستندرد ملی پوشکه های پلاستیکی
337	Standard of Glass in building- Basic soda-lime- silicate glass products part5: Specification and test method of patterned glass	AS 449	1392/2014	ستندرد ملی شیشه ساختمانی - محصولات اونیه شیشه سیلیکاتی - سودا- لایم بخش پنجم: خصوصیات و آزمایش شیشه گلدار
338	Standard of Sterile hypodermic syringes for Single usePart 1:Syringes for manual use	AS 450	1392/2014	ستندرد ملی سوزنچ های معقم زیر جلد پکیز مصرف
339	standard of commercial weights from 100 gr to 20kg	AS 473	1392/2014	ستندرد ملی وزنه های تجاری اسنواهه ای از ۱۰۰ گرم "ای ۲۰ کیلو گرام
340	standard of weighing machine	AS 474	1392/2014	ستندرد ملی ترازو های متحرک
341	Standard of Fortified refined soybean oil	AS 475	1392/2014	ستندرد ملی روغن های خوارکی غنی شده مایع و جامد
342	standard of Fortified wheat flour	AS 476	1392/2014	ستندرد ملی آرد غنی شده گندله و روشن ریختی
343	standard of Iodized salt	AS 477	1392/2014	ستندرد ملی نمک خوارکی آبوده شده
344	Standard of Fortified edible Oils and Ghee-Determination of vitamin A	AS 478	1392/2014	ستندرد ملی روش تعیین ویتامین A در روغن های خوارکی غنی شده مایع و جامد
345	Standard of Fortified edible Oils and Ghee-Determination of vitamin D	AS 479	1392/2014	ستندرد ملی تعیین ویتامین D در روغن های خوارکی غنی شده مایع و جامد
346	Standard of Titration methods for Salt iodine analysis	AS 480	1392/2014	ستندرد ملی تعیین آبودن در نمک خوارکی
347	Standard of dentistry - Manual toothbrushes General requirements and test methods	AS 481	1392/2014	ستندرد ملی برس دستی دندان
348	standard for shelled almond	AS 482	1392/2014	ستندرد ملی بادام پوست شده

لست سنتورهای تحت کار در کمیته تصحیح

ردیف/تاریخ/ Date	Name of Standard	اسم سنتور	نامه
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of textile-production of single raw silk yam	سنتور خوز اعمال گاری - تولید پنج ابرنیمه خاکی	۱
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of Bales of cotton-packaging and labeling	سنتور سنتورهای پودری و پلاستیکی خاکی پنهان	۲
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of specification for performance of rear Alex gear lubricants for API category GL-service	سنتورهای مشخصات کارائی مواد چوپکاری سنتورهای اصلی دسته بندی API خدمات GL-5	۳
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of specification for infant soap	سنتورهای حابون افعان - مشخصات	۴
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of laundry soap powder	سنتورهای پودر حابون رخصیوی - مشخصات	۵
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of specification for surface active agents and detergents methods of sample division	سنتورهای روشن های تقسیم بدی در مواد پاک کننده و مواد سوربر	۶
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of laundry soap	سنتورهای حابون رخصیوی - مشخصات	۷
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of specification for test of soap	سنتورهای روشن های آزمایش حابون	۸
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of specification of suitability of non-metallic products for use in contact with water intended for human consumption with regard to their effect on the quality of the water	سنتور کیفیت آب - مشخصات قابلیت مصرف محصولات غیر علی‌بُر در تماس با آب مصرفی انسان و توجه به تأثیر بر کیفیت آب	۹
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of silk-pile yam used for hand carpet specification	سنتورهای مشخصات پیش از فرآیند (از خواص) برای مورد استفاده در قالیخانه	۱۰
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of classification of industrial fluid lubricants by viscosity system	سنتورهای صنف بدی مایعات جوش کاری حفظی به اساس سیستم لرجست	۱۱
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of silk warm cocoon specification	سنتورهای مشخصات خواص هایی مورد استفاده در صنعت ابریشم گشتن	۱۲
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard of tomato	سنتورهای پاذیخانه روغنی	۱۳
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard specification for low silicate ethylene glycol base engine coolant for heavy duty engines requiring a pre-charge of supplemental coolant additive(SCA)	سنتورهای مشخصات مایعات سرد کننده اینжен اتوماتیک خودرو ایرانی اتوبوس کلاسیکول با سلیگات که برای اجتنب های کسر کرمه سنتکن و نیز سد به افزایش اولیه انزودنی (SCA) مکمل سرد کننده	۱۴
۱۳۹۲/۲۰۱۴	engine coolant standard specification for grade glycol	سنتورهای مشخصات برای سرد کننده اینجن نوع کلاسیکول	۱۵
۱۳۹۲/۲۰۱۴	This standard specification for scoured wool	سنتورهای مشخصات پشم شسته شده	۱۶
۱۳۹۲/۲۰۱۴	This standard textile-cocoon drying-code of practice	سنتورهای ماروا اعمل کاری - خشک کردن غذه ابریشم	۱۷
۱۳۹۲/۲۰۱۴	The standard of glycerin specifications and sampling methods	سنتورهای مشخصات گلسرین و روغن شمعه گلمری	۱۸
۱۳۹۲/۲۰۱۴	The standard of transfusion equipment for medical use part 3: blood-taking set	سنتورهای مشخصات وسیله تزریق خون برای استفاده ملی بخش ۳	۱۹
۱۳۹۲/۲۰۱۴	The standard of specification for glycerin monostearate for cosmetics	سنتورهای گلسرین موتیل برای صنایع آرایشی و پوشاک	۲۰
۱۳۹۲/۲۰۱۴	Standard specification for fuel oils	سنتورهای مشخصات وسیله زرقی مورد مصرف در صنایع آرامش	۲۱
۱۳۹۲/۲۰۱۴	This standard cotton specification and method of testing	سنتورهای مشخصات نفت کوکه	۲۲
۱۳۹۲/۲۰۱۴	The standard of plastic containers for intravenous injection	سنتورهای مشخصات طروف پلاستیکی برای زرق داخل وریدی	۲۳
۱۳۹۲/۲۰۱۴	The standard for oxygen for medical use	سنتورهای مشخصات گاز اکسیجن برای استفاده ملی	۲۴
۱۳۹۲/۲۰۱۴	The standard for injection equipment for medical use	سنتورهای مشخصات وسیله زرقی برای استفاده ملی - بخش امپول های زرقی طی	۲۵
۱۳۹۲/۲۰۱۴	This standard specification for fleshing knife for leather industry	سنتورهای مشخصات کارد لش گلمری (مواد اضافی) در صنعت جرم	۲۶
۱۳۹۲/۲۰۱۴	This standard specification for un haring and scudding knife for leather industry	سنتورهای مشخصات کارد لش گلمری و چرک گلمری در صنعت جرم	۲۷

ستندردهای تحت کار در کمیته‌های تحقیکی

شماره	اسم ستاندارد	نام ستاندار	تاریخ
۱	ستاندارد زرد آلوی ناره	Standard for Fresh Apricots	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۲	ستاندارد غذای حلال	Halal Food Standard	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۳	ستاندارد زرد آلوی خشک	Standard for Dried Apricots	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۴	ستاندارد پرسیجتر های نمونه گیری برای بازرسی از نظر ویژه گی ها - بخش اول	Standard for Sampling Procedures for inspection by attributes - part - 1	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۵	ستاندارد مشخصات زعفران	Standard for Saffron Specifications	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۶	ستاندارد مجموعه اصطلاحات ستاندارد مربوط به نفت، محصولات نفتی و روغینات	Standard for Standard Terminology Relating to Petroleum, Petroleum Products and Lubricants ^۱	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۷	ستاندارد مشخصات فاضلاب و انتشار ریشه های طبی بیولوژیکی	Standard Specification for waste water and emissions of biomedical waste	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۸	ستاندارد اصطلاحات چرم، بخش اول	Standard for leather – Vocabulary , part1: A-N	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۹	ستاندارد ضرر العمل کاری - تولید نیخ تزییده شده حام ابریشم	Standard for Textile - Product of raw twisted silk Code of practice	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۱۰	ستاندارد اصطلاحات مربوط به بلاستیک ها	Standard Terminology Relating to Plastics	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۱۱	ستاندارد مشخصات برای اگریکلت برای عصاله ساختمانی "تحت کار"	Standard Specification for Aggregate for Masonry Mortar	۱۳۹۲/۲۰۱۴
۱۲	ستاندارد مشخصات برای تخته های فولادی ، آهن چادر ، کارپی، یامقوسات بلند و با لیازی کم و با شکل گیری پیشر "آماده سازی مواد"	Standard Specification for Steel, Sheet, and Strip, Hot-Rolled, Carbon, Structural, High-Strength Low-Alloy and High-Strength Low-Alloy with Improved Formability	۱۳۹۲/۲۰۱۴

د افغانستان ساختماني کودونه

تاروونکي: د بیلوم انجینیر یار محمد تره کي

افغانستان په توپوګرافیک او ساحوي لحاظه د نړۍ د ډېر و پېچلو هیوادونو خخه دی. د هیواد به ډېر و ساحو کې د ۱۰۰ کیلومترو په واتن د خسکي ارتفاع (Altitude) د ۵۰۰ ته تر ۱۰۰۰ مترو او د حرارت درجه د ۵ ته تر ۱۵ درجه توپير کوي.

د افغانستان د ستندرد ملي اداري په نوبت او د افغانستان د پانګي اجونپد چاپريال د ملاتر (حرکت) اداري به ملي مرسته به افغانستان کې د لوړي خل لپاره د ساختماني کودونو راټولو او تنظيم په ۱۳۸۹المریز کال کې پیل شول.

په داسې یو توپوګرافیک واعیت کې د ودانیو، لارو، پلونو او نورو عام المتفعه بنتیزو پروژو طرح او جوزول یاکلو کودونو او ضربیونو نه اړیالري. د افغانستان ساختماني کودونه که خه هم چې د نړیوالو کودونو خخه اقباس شوی دي خواړه پي د دی کودونو د محلی کېدو لپاره برانهستي ده.

په افغانستان کې د ساختماني (ودانیز) کودونو هیله له ډېر و کلونو راهیسي د هیواد د مهندسي او انجینيري کېږو کې ژونلي وو. په ۱۳۶۲ او ۱۳۶۷ کلونو کې د دولت او د ډېر و پروژو جوړولو ملي اداري له خوا هلې خلې شوي دي، چې کودونه تنظيم کېږي، خو د جګړي د اور د بلپرو له امله دغه هځي شنډي شوي. د دغه کودونو د جوړ پدو هڅي د نوي حکومت د رامنځته کېدو سره سم د مخکبو انجینیرانو او مهندیسینو له خوا پیا پیل شوې دي. د ساختماني کودونو شنه والي او عملی کېدل په هیواد کې ډېره فکري او اقتصادي ګڼه لري.

د افغانستان د تختيکي د ټولنو او منځصيبيو خخه غوښته کېږي، چې د دغه کودونو د ګستې اخښتو په مقصد په ملي کېدو او د هیواد د مشخصاتو په شریکرلو سره د ستندرد د ملي اداري سره مرسته وکړي، خو د ضروري بدلون په زاوستلو سره دغه کودونه د یوه مهم او ضروري سند په توګه د مهندیسینو او انجینیرانو له خوا د دوي د هیزاین په لري کې تری ګڼه واخښتل شي او دولت و کولای شیخو په تدارکاتي استادو کې د افغانستان د ملي کودونو د استفادې موضوع ضروري وکړي.

د ستندردونو جوزول او یا د نړیوالو ستندردونو ځپلول تر ډېره بریده د سوداګرۍ او راکړۍ ورکړۍ د سیستم د چتکوالي لپاره کېږي. په دې مانا که ستندردونه هر خومره نړیوال په کې ملي او محلې بدلون نه وي هغه ستندردونه بریالې او موژره وي، خو دغه مسله د ساختماني کودونو په اړه بر عکس ده، هر خومره چې ساختماني کودونه ملي او محلې وي هغومره د دغه کودونو د عملی کېدو اغیز ډېر وي. د دغه ساده واقعیتونو د ثابتولو لپاره د چې د پنځسوونه زیات غونډې د دولتیمرسته کوونکو مسلکې د ټولو ادارو سره وشي.

د افغانستان د ساخته‌افی کودونو لست

LIST OF AFGHANISTAN BUILDING CODE (ABC)

د افغانستان مهندسی کودونو

AFGAHN ARCHITECTURAL CODE (AAC)

CHAPTER TITLES	د کودونو محتويات لړلیک
CHAPTER 1 SCOPE AND ADMINISTRATION PART 1 - SCOPE AND APPLICATION PART 2 - ADMINISTRATION AND ENFORCEMENT	لومړۍ خبرکې - موخه او اداره لومړۍ برخه - موخه او په کار اچونه دووهه برخه - اداره او پېښې دوهم خبرکې - تعریفات
CHAPTER 2 - DEFINITIONS	درېم خبرکې - دنځې کارول
CHAPTER 3 - USE AND OCCUPANCY CLASSIFICATION	خلورم خبرکې - خانګړي خبرکې - ی غوبښې چې به کارونې او لاس ته راونې ولایې دی
CHAPTER 4 - SPECIAL DETAILED REQUIREMENTS BASED ON USE AND OCCUPANCY	پنهنځې خبرکې - د عمومي ودانیو حکومالی او ساحه
CHAPTER 5 - GENERAL BUILDING HEIGHTS AND AREAS	شیرم خبرکې - د دانلولو دلوونه
CHAPTER 6 - TYPES OF CONSTRUCTION	اووم خبرکې - د اور او لوړې د مختبوري شکلونه
CHAPTER 7 - FIRE AND SMOKE PROTECTION FEATURES	آتم خبرکې - داخلي دنگونه
CHAPTER 8 - INTERIOR FINISHES	نېم خبرکې - د اور محافظتني سیستمونه
CHAPTER 9 - FIRE PROTECTION SYSTEMS	لسخنځې خبرکې - د وتلواز
CHAPTER 10 - MEANS OF EGRESS	بوولسم خبرکې - لاسرسی
CHAPTER 11 - ACCESSIBILITY	دولسم خبرکې - دنځایي چاپېږل
CHAPTER 12 - INTERIOR ENVIRONMENT	دریارلسخنځې خبرکې - پاندنی دیوالونه
CHAPTER 13 - EXTERIOR WALLS	خوارلسخنځې خبرکې - د چت مرکبات او د بېت د سر جوړېت
CHAPTER 14 - ROOF ASSEMBLIES AND ROOFTOP STRUCTURES	پنڅلسم خبرکې - پېښې او په پېښې پوښول
CHAPTER 15 - GLASS AND GLAZING	شیارلسخنځې خبرکې - د ټګچې دیوالونه او پلستر
CHAPTER 16 - GYPSUM BOARD AND PLASTER	اوولسخنځې خبرکې - پلامستیک
CHAPTER 17 - PLASTIC	آنه لسخنځې خبرکې - بریښابی چارۍ
CHAPTER 18 - ELECTRICAL	نه لسخنځې خبرکې - د نل غخونې سیستمونه
CHAPTER 19 - PLUMBING SYSTEMS	شلمخنځې خبرکې - لفتونه او لېردونکې سیستمونه
CHAPTER 20 - ELEVATORS AND CONVEYING SYSTEMS	یووینتسخنځې خبرکې - خانګړي ددانی
CHAPTER 21 - SPECIAL CONSTRUCTION	دوه وینتسخنځې خبرکې - د عامه ملکیت د ساحي غضبول
CHAPTER 22 - ENCROACHMENTS INTO THE PUBLIC RIGHT-OF-WAY	دری وینتسخنځې خبرکې - د دانلولو پر مهال حفاظت
CHAPTER 23 - SAFEGUARDS DURING CONSTRUCTION	خلورو وینتسخنځې خبرکې - موجوده ددانی
CHAPTER 24 - EXISTING STRUCTURES	A - ضمیمه - د کارکونکې صلاحیت
APPENDIX A - EMPLOYEE QUALIFICATIONS	B - ضمیمه U - ټګروپ - ګر هنېز پوډالی
APPENDIX B - GROUP U - AGRICULTURAL BUILDINGS	C - ضمیمه - د اور سیمې
APPENDIX C - FIRE DISTRICTS	

APPENDIX D SUPPLEMENTARY ACCESSIBILITY REQUIREMENTS	-D- ضمیمه - د اضافې لاسرسیو شرایط
APPENDIX E RODENTPROOFING	-E- ضمیمه - رودتې پرووفنگ (حفظت از جانوران جونده)
APPENDIX F FLOODRESISTANT CONSTRUCTION	-F- ضمیمه د اوپو یه ودانۍ مقاومه ودانۍ
APPENDIX G SIGNS	-G- ضمیمه علامې
APPENDIX H PATIO COVERS	-H- ضمیمه - د انګړ پوشونه
APPENDIX I GRADING	-I- ضمیمه - د ساخې طبې
APPENDIX J ADMINISTRATIVE PROVISIONS	-L- ضمیمه - ادارې شرایط
APPENDIX K REQUIREMENTS FOR RESIDENTIAL CONSTRUCTION	-K- ضمیمه - د استوکنو د ودانیو شرایط

د افغان بناي پرمختګ کوډ

AFGAHN URBAN DEVELOPMENT CODE (AUDC)

TITLE of AFGAHN URBAN DEVELOPMENT CODE (AUDC)	د بناي پرمختګ کوډونو محوریات پېښه
CHAPTER 1SCOPE AND ADMINISTRATION	لومړۍ خبرکې - موخه او اداره
PART 1—SCOPE AND APPLICATION	لومړۍ برخه - موخه او د اجراتو ساحه
PART 2—ADMINISTRATION AND ENFORCEMENT	دوهمه برخه - اداره او پلي کېډنه
CHAPTER 2DEFINITIONS	دوهم خبرکې - تعریفونه
CHAPTER 3USE DISTRICTS	دریم خبرکې - د ګهني اخیستلو ساخې
CHAPTER 4AGRICULTURAL ZONES	څلورم خبرکې - ګریز زونونه
CHAPTER 6COMMERCIAL AND COMMERCIAL/RESIDENTIAL ZONES	شیرم خبرکې - سوداګریز او داستوکنې سوداګریز زونونه
CHAPTER 11NONCONFORMING STRUCTURES AND USES	یوولسم خبرکې - ناسمي ودانۍ او دههې کاروونې
CHAPTER 12CONDITIONAL USES	دولسم خبرکې - مشروط ګټه اخیسته
CHAPTER 13PLANNED UNIT DEVELOPMENT	دريارلسم خبرکې - دپلان شوي واحد پراختیا
CHAPTER 14FIRE PROTECTION REQUIREMENTS IN FIRE DISTRICTS AND WILDLAND- URBAN INTERFACE AREAS	څوارلسم خبرکې - داوردسيمي اوله واکه وتلي بناري سيمه کې له اوږد خخه د ژغورونې اړتیاوې
CHAPTER 15 REFERENCED STANDARDSINDEX	پنځلسم خبرکې - دستندردونو (معيارونو) ماخذونه

Happy New Year!

Founder's Message

At the first onset, I personally and on behalf of ANSA staff wish all my beloved people a happy new year, a year full of joy and success.

Dear brothers and sisters!

In 1393, Afghans are facing several major challenges; however we are able to turn these challenges into opportunities if we keep national unity and decisiveness. Presidential and provincial councils' election in April 2014, the first peaceful political and democratic transition in a century, termination of the combat role of international forces, the status

of the aids and finally restoration of peace in the country are considered the historical challenges that Afghans as a nation should overcome using their political consciousness and sound leadership to lead their country to prosperity. In fact, we are experiencing

political, military and economic transition.

Therefore, we need to prove that Afghans are not only heroes in fighting for national sovereignty and territorial integrity, but also they are successful in building a peaceful society and reconstruction of their beloved country. No doubt that in today's global village, every nation needs close ties and efficient cooperation with the rest of the world, but this should not result in dependency.

Dear Compatriots!

Afghan National Standards Authority (ANSA) that experienced a rapid development course has ambitious goals and programs for the coming year as well. At the end of 1392, we stand with 348 national standards in ten different sectors (i.e. food and agricultural

Editorial**New Year****New Programs!**

We celebrate the New Year and wish 1393 a year of peace, stability and socio economic prosperity for all Afghans.

Afghan National Standards Authority (ANSA) is prepared to introduce new programs which are sure to play a key role in trade facilitation and economic growth. Afghanistan is faced by major challenges as the country is turned into a consuming market for imported products especially from the neighboring countries while regulator capacity in the government is still rudimentary; trade deficit with 97% imports against 3% exports is of great concern; and finally inaccessibility to lucrative markets for Afghan products and even low competitiveness of these products in local markets are major reasons to put standardization and quality improvement on top national priority. The

current global trade system emphasizing on facilitated crossborder trade, compliance to international standards and meeting the requirements of the target markets for national trade systems are prerequisites for effectively participation in international trade initiatives. Therefore, the need for long term programs is more sensible against short term and symbolic efforts.

Afghan National Standards Authority (ANSA) has practical programs and has already taken initial steps to ensure their smooth implementation. Such programs are developed in the light of the ANSA Strategic Plan for Development of a National Quality Infrastructure and include activities in the fields of conformity assessment (inspection, testing and certification), implementation of national standards and Afghanistan Building Codes, development of new national standards in priority sectors and structuring a financial sustainability plan for ANSA. ANSA, in new 1392 year, will introduce

National Standard Mark and issue first quality certificates for Afghan products and thus Afghan products meeting the requirements of national or international standards will bear this mark while entering markets in the region and globally. This is sure to play a significant role in building the credibility of Afghan products and confidence of consumers about the safety and quality of such products. It is hoped to open new markets for Afghan exports as well. ANSA will start quality control of construction materials in major ports which is sure to prevent of low quality construction materials such as cement, steel bar, bitumen, etc. Quality of construction materials and the possible risks of using such materials in construction of buildings, roads, bridges and other structures have always been a concern.

Efficient coordination and cooperation of the private sector are imported in order to reduce more strict steps and tools such as rejecting the imported goods and heavy penalties.

Furthermore, ANSA has planned for procurement of required laboratory equipments to develop the capacities in the field of testing complementary to inspection and certification activities. Inauguration of new administrative and laboratory complex buildings will provide a standardized environment for operation of the labs and work of ANSA staff. Finally, introducing a comprehensive operational plan for financial sustainability of the organization will ensure sustainability of the efforts already made in development of systems in quality infrastructure.

Thus, ANSA welcomes New Year 1393 with specific plans which will be tuned in the major economic plans of the government for social and economic welfare of the people

import inspection.

In continuation, ACCI Deputy Khan Jan Alokozai endorsed ANSA official speeches and requested more authorities to ANSA. ACCI deputy CEO added, all activities related to quality control should be organized in ANSA.

The meeting emphasized on the effectiveness of ANSA activities, the council

took decision that the international company should open its office in Farah province as well.

Eventually, all 101 national standards, which include 58 standard in petroleum sector, 15 standard in textile sector, , 14 standard in the food sector, 3 standards in the building materials sector, 3 environmental standards, 4 standard of cosmetics and medicine , 2 standard in the met rology (weights and measures), 1 standard in plastics and

chemical and 1 standard in the electricity sector, were approved by the Supreme Council of Standards. It is worth mentioning that with these standards, the total number

of approved national standards is 348.

Subsequently, Regulation for monitoring the quality of refinery products was presented by Technical Director General of ANSA;The aim of this document is the organizing of the quality control of the petroleum products in refineries and prevention of non -process petroleum products to the market. The regulation includes responsibilities of refineries on raw and semi raw material, sampling and testing of refineries products, storage and consumption of wasted material After detailed discussion the regulation was approved by the Supreme Council.

Furthermore, ANSA Deputy Director General presented mobile petroleum laboratory activity by-law to the meetings. The aim of this by-law is to organize mobile laboratory activity which will control quality of petroleum products in pump station, whole seller and retail seller in Kabul. SCS considers the procurement and service of the mobile laboratory in the market as a positive step

towards the improvement of the quality of petroleum products and approved the relevant procedure after detail discussion on the articles of the document. The procedure is accepted in principle and SCS has asked its members to share their concerns or comments on the text and article of the procedure within one week to ANSA.

Furthermore ANSA Technical Deputy Director General presented the construction materials laboratory procedure, this procedure will oversee the activities of construction material testing laboratories that will soon be installed in major ports of Afghanistan. The procedure also determine the laboratory services fees, The SCS meeting assigned the council members to review the procedure in detail and bring the issues in the upcoming SCS meeting.

At the end the bellow decisions were approved:

1. One hundred one national standards as follows:
  - a. 56 national standards of TC-Petroleum products
  - b. 15 National Standards of TC-Textile
  - c. 14 National Standards of TC-food
  - d. 4 National Standards of TC-Pharmacy and Cosmetics
  - e. 3 National Standards of TC - Environmental
  - f. 3 National Standards of TC-Construction
  - g. 2 National Standards of TC-Metrology
  - h. 1 National Standards of TC-Electrical
  - i. 1 National Standards of TC-Plastic and Chemical
2. Procedure for Monitoring of the quality of the products in petroleum refineries
3. Assigned Geochem international companies to establish its sub office in Farah province to inspect petroleum products under ANSA supervision
4. Regulation of mobile laboratory activity

Supreme Council of Standards Held Session

Meeting of Supreme Council of Standards (SCS) was held on January 12, 2014 presided over by H.E. Mohammad Karim Khalili 2nd Vice President and Chairman of the SCS.

At the beginning of the session Second Vice President briefly discussed the role of standards in trade and economic growth in the country and pointed out the responsibilities of the relevant departments in this regard.

Consequently, Popal Popalzai Director General of ANSA presented a report of the ANSA activities from the previous meeting up to date and added:

"ANSA Prepared the final draft of 128 national standards, established technical committee of chemical and plastics, translated 50 % of Afghan Building Codes into Dari and Pashto provided the first national standards for food fortification , held training program for trainers in food fortification , established the ANSA sub offices in major ports including Islam Qala , Turgundi , Nimroz , Sher Khan Bandar and Nangarhar , established petroleum testing laboratories in six major port by the international company (Geochem Middle east), procure d four sets of construction material testing laboratories for the inspection of construction material in major ports, procured of metrology and electro-technical l aboratory equipments , participated in regional and international standardization events, determined 161 consuming norms, carried out 20000 laboratory tests and utilized of 72.69 percent development budget for 1392 year. Furthermore ANSA signed Memorandum of Understanding (MoU) with Ministry of Energy and water and Da Afghanistan Breshna Sherkat (DABS) for the implementation of national standards."

Director General of ANSA further added that

establishment of certification unit for Afghan product and exports a major program of the ANSA to be established in 1393.

Technical Deputy Director General of ANSA presented the final draft of 101 national standards to the meeting. Second vice president added, the technical committee es worked technically on all aspects of the stated standards and emphasized on the implementation of the national standards. H.E the second vice president mentioned problems in the petroleum sector which are raised by importer and various departments and asked ANSA performance in this respect.

In response , the Director General of ANSA presented ANSA activities and achievements in the field of quality control of petroleum products in detail after starting ANSA activities in Hairatan (end of 1387 and Aqeeqa (1388) including determination and rejecting millions litters of low quality petroleum products. Furthermore, ANSA successfully implemented import inspection proceduresin the past five months after the operation of the international firm hired based on the CM resolution in Turghondi, Islam Qala and Nimroz in which a number of tankers with low quality petroleum products were rejected.

In addition, ANSA Director General submitted letters to the second vice president of Trade attaché of Afghanistan in Iran in 2010 in which they confirmed import of low quality petroleum products through Iran and letter of Afghan Trade attaché which they issued one month before and stated the effectiveness of ANSA performance in cutting off low quality petroleum product through Islam Qala port.

The council member s were informed by Technical Deputy Director General about the complaint, mainly due to loss of personal interests and illegal activities around the

products, pharmaceuticals and cosmetics, construction material, petroleum products, electro-technical, textile, weighs and measure, chemicals and plastic, mine action and environment), four national building codes (structure code, architecture code, urban development code, highway and street code and bridge design standard), establishment of regional offices in six provinces, quality control of petroleum products in major ports, procurement of laboratory equipments in different fields such as petroleum products, construction material, electronics, and metrology, expansion of relations with international and regional standardization organization as well as with the standard bodies in several countries, determination of hundreds of consumption norms, and

conducting a number of training and awareness workshops which will provide strong bases for implementation of future plans.

We hope that 1393 New Year will be the year of transition from development (theory) to implementation (practice) of standards in the country with sensible and tangible outcomes of the efforts that ANSA staff has rendered.

Once again, wish you the New Year full of joy and success.

Popalzai Popal

Director General of Afghan National Standards Authority (ANSA)

Happy New Year!

Founder's Message

At the first onset, I personally and on behalf of ANSA staff wish all my beloved people a happy new year, a year full of joy and success.

Dear brothers and sisters!

In 1393, Afghans are facing several major challenges; however we are able to turn these challenges into opportunities if we keep national unity and decisiveness. Presidential and provincial councils' election in April 2014, the first peaceful political and democratic transition in a century, termination of the combat role of international forces, the status

of the aids and finally restoration of peace in the country are considered the historical challenges that Afghans as a nation should overcome using their political consciousness and sound leadership to lead their country to prosperity. In fact, we are experiencing

political, military and economic transition. Therefore, we need to prove that Afghans are not only heroes in fighting for national sovereignty and territorial integrity, but also they are successful in building a peaceful society and reconstruction of their beloved country. No doubt that in today's global village, every nation needs close ties and efficient cooperation with the rest of the world, but this should not result in dependency.

Dear Compatriots!

Afghan National Standards Authority (ANSA) that experienced a rapid development course has ambitious goals and programs for the coming year as well. At the end of 1392, we stand with 348 national standards in ten different sectors (i.e. food and agricultural

قانون ستندرد

اهداف قانون ستندرد ملی عبارتند از:

۱. ایجاد مقررات برای تدوین، تجدید، اقتباس و تطبیق ستندرد های ملی، مقررات تехنیکی (ستندرد های اجباری) و طرز العمل های ارزیابی مطابقت بر اساس روش های پذیرفته شده بین المللی.
۲. ایجاد زیربنای تехنیکی سیستم اندازه گیری (متروولوژی).
۳. تثبیت نورم های مصرفی جهت بهره برداری موثر از منابع مالی و اقتصادی.
۴. بهبود کیفیت اموال تجاری اعم از صادراتی و وارداتی، محصولات تولیدی، پروسه های خدماتی و تسهیل تجارت داخلی و خارجی مرتبط به ستندرد سازی.
۵. حفاظت صحت و مسئونیت مستهلكین، حیوانات و نباتات و بهسازی محیط زیست اط طریق ستندرد سازی، مقررات تехنیکی (ستندرد های اجباری) و متروولوژی.
۶. تشویق سکتور خصوصی جهت سهم گیری در پروسه های تدوین و تطبیق ستندرد ها و سیستم اندازه گیری (متروولوژی) و فراهم نمودن زمینه فعالیت آنها.

Afghan National Standards Authority

National Standard

5th Year, 15 Issues, March 2014

